

PREPOSICIONS

ÀTONES sense accent tònic	a, amb, de, en, per, per a	
TÒNIQUES amb accent tònic	simples	contra, entre, envers, malgrat, segons, sense, ultra, vers
	compostes	cap a, fins a, des de
	Procedents d'adverbis	<ul style="list-style-type: none"> • dalt, damunt, darrer, davant, dessota, dins (dintre) sobre, sota, vora • abans de, després de, arran de, enfora de, enfront de, enmig de, entorn de, fora de lluny de, prop de • com, com a, en quant, en tant que, quant a
	Procedents de gerundis i participis	durant, mitjançant, no obstant, llevat, tret, excepte, salvat, tocant a, dret a cap a
LOCUCIONS PREPOSITIVES	a causa de (per raó de), a desgrat de (a despit de), a excepció de, a favor de, a fi de (per tal de), a força de (a còpia de), a mercè de, a partir de, a través de, al cap de, al costat de, al llarg de, al peu de, amb vista a, d'acord amb, de dret a, de llarg a llarg de, de por de (per por de), en contra de, en esguard de, en lloc de (en comptes de), en virtut de, en vista de, per amor de, per culpa de, per esguard de (en consideració a), per mitjà de, a mitjan de...	

CANVI I CAIGUDA DE PREPOSICIONS

		+ infinitiu	+ que conjunció
a	S'exposa a un disgust	Es manté + infinitiu S'exposa a tenir un disgust	Cau S'exposa que li donen un disgust
en	He pensat en un viatge	Canvia per a o de He pensat a/de fer un viatge	Cau He pensat que viatjaré a l'Índia
de	Ara parla de l'escriptura	Es manté Ara parla d' escriure	Cau Ara parla que vol escriure un llibre
amb	Amenaça amb el suspens	Canvia per a o de Amenaça de suspendre'l	Cau: Amenaça que aquest curs suspendria

Exemples:

- Tenim molt d'interès **a complir** els nostres compromisos [~~en complir~~].
- Si que tarden **a arribar** avui [~~en arribar~~].
- La proposta concreta consisteix **a incorporar** el concepte de videoclip a la difusió de les seues activitats [~~en incorporar~~].
- Aquesta entitat ja fa prou **d'oferir** [o **oferint**] aquests avantatges [~~amb oferir~~].
- Compte, però, **a demanar** la mateixa cosa a tots dos llocs [~~amb demanar~~].
- En cas **que** aquesta acció no es duga a terme, haurem de pensar una solució [~~de que~~].
- Us ho diem amb l'esperança **que** aquesta lamentable situació no es torne a produir [~~de que~~].
- No hi ha maneres **que** funcione [~~de que~~].
- La major part d'usuaris coincideixen **a dir que** no hi poden establir connexió [~~en que ni que~~].
- La van informar **que** [o **del fet que**] els problemes de connexió provenien de la companyia telefònica [~~de que~~].
- Alguns estudiants es queixen **que** la cooperativa vengua el programari més car [~~de que~~].
- Es posa molt d'èmfasi **a aconseguir que** facen les pràctiques amb eines que hi ha al mercat [~~en que ni que~~].
- Partim, doncs, **de la suposició que** disposen d'uns coneixements mínims [~~de que ni que~~].

EL COMPLEMENT DIRECTE I LA PREPOSICIÓ A

El **complement directe** (CD) va sense preposició introductòria *a*, llevat que siga un pronom fort, les expressions recíproques *l'un a l'altre*, etc. o que hi haja possibilitat de confusió (*Com penseu que afectarà el món d'Internet a l'economia mundial?*).

a) amb preposició *a*

- M'esperes **a mi** o **a ell**?
- Us mirava **a vosaltres** i pensava en els meus fills.
- Només s'estima **a si** mateixa; ni **a tu** ni **a nosaltres** no ens estima gens.
- Tenen desavinences sovint i fins i tot s'insulten **l'un a l'altre**.
- La desitja amb la mateixa passió adolescent que **Romeu a Julieta**.
- **A qui** ha convidat a sopar? [compareu amb *Qui ha convidat a sopar?*]
- **A quins** amics han convidat els pares a sopar? [compareu amb *Quins amics han convidat els pares a sopar?*].
- Em visita més sovint que **al** seu germà [compareu amb *Em visita més sovint que el seu germà*].
- Vaig presenciar com perseguia la policia **al lladre**.
- L'escriptora va atendre (**a**) **tothom** que li demanava una dedicatòria.
- No pots complaure (**a**) **tots**.
- Ara estic massa dolgut i no vull veure (**a**) **ningú**.
- El conseller, **el qual / al qual** han acusat de frau, ha respost distès i irònic.
- L'estudiant **que / a qui** seleccionàreu ha presentat la renúncia.
- Qui / A qui heu convidat a sopar?
- Els/Als existencialistes francesos, no els he entesos mai.
- No els he entesos mai, **els/als existencialistes francesos**.
- **Sartre / A Sartre**, no l'he entès mai.

b) sense preposició *a*

- En aquest entorn trobem **els individus** aïllats [~~als individus~~].
- S'han de tenir en compte els conceptes generals que afecten **la gestió** de l'empresa [~~a la gestió~~].
- Saludem cordialment **les persones** que ens han donat la benvinguda [~~a les persones~~].
- El carnet té la finalitat d'identificar **els membres** del club [~~als membres~~].
- El canvi d'horaris afectarà **els viatgers** [~~als viatgers~~].
- El professor informa **els estudiants** de la difusió d'un manifest [~~als estudiants~~].
- Van convidar **tots els antics alumnes** a l'acte del centenari [~~a tots els antics alumnes~~].
- Amb aquest projecte volen ajudar **les persones** discapacitades [~~a les persones~~].
- Aquest problema no preocupa gens **la direcció** de l'escola [~~a la direcció~~].

PREPOSICIONS I COMPLEMENTS DE RÈGIMS VERBALS

PREPOSICIÓ	VERB	EXEMPLE
A	accedir jugar renunciar tendir	<i>Sorprenentment, ha accedit a la meua petició. Li agrada jugar a la loteria Roser ha renunciat al càrrec. Els núvols tendiran a desaparéixer al llarg del matí.</i>
EN	confiar insistir pensar repercutir	<i>És un innocent que confia en qualsevol. Els metges insisteixen en la prevenció. Només pensa en ella. El preu del petroli repercuteix en la inflació.</i>
DE	dependre desconfiar previndre sospitar	<i>Ja n'hi ha prou, no podem dependre del teu humor. Sempre desconfia de nosaltres. Ningú ens havia previngut de la possibilitat del contagi. És molt desconfiat, sospita de tothom.</i>
AMB	coincidir cooperar pactar suplir	<i>L'horari del conserge coincideix amb el de l'alumnat. Cooperarem amb la biblioteca per promocionar la lectura. No pactarem amb ningú. La falta d'aptitud física la supleix amb intel·ligència.</i>
PER	batallar decidir-se desviure's optar	<i>No val la pena batallar per això. S'ha decidit pel model més econòmic. Es desviu per tots. Hem optat per anar a la platja.</i>
CONTRA	apel·lar disparar lluitar xocar	<i>Apel·larem contra la sentència. Han disparat contra la gent. L'objectiu del programa és lluitar contra el fracàs escolar. Ha xocat amb / contra un camió i ha resultat illés.</i>
EN / SOBRE	fonamentar incidir recaure recolzar	<i>L'educació es fonamenta en/sobre el respecte mutu. Els hàbits de la població incideixen en/sobre la salut. L'educació dels immigrants recau en/sobre l'escola pública. La volta recolza en/sobre els dos murs laterals.</i>
DE / SOBRE	discutir informar opinar parlar	<i>Els candidats discutiran de/sobre política exterior. Et pots informar de/sobre les bases del concurs per internet. Volen opinar de/sobre tot sense tindre idea de res. Quan parlen de/sobre futbol sempre acaben barallant-se.</i>
DE / AMB	dotar omplir revestir untar	<i>Dotarem d'/amb ordinadors tots els centres escolars. Han omplit de/amb terra totes les jardineres. Vull revestir de/amb pedra una paret del menjador. Has d'untar de/amb greix la cadena de la bicicleta.</i>

Els **complements verbals** s'han d'introduir amb la preposició correcta i no fer-ne servir una per una altra (*contribuir a, participar en, escapar-se de*); s'ha de tenir en compte, però, el canvi i caiguda de preposicions davant d'infinitiu i la conjunció *que*.

- És un espai on els xiquets juguen mentre els pares **participen en** la trobada [~~participen a~~].
- S'hi explica com es pot **participar en** la tertúlia [~~participar a~~].
- Cal **diferenciar causa d'efecte** [o bé **establir la diferència entre causa i efecte**] [~~diferenciar entre causa i efecte~~].
- **S'ha emparat en** la seva coneixença [~~S'ha emparat a~~].
- Els canvis continus d'identitat li havien permès **escapar-se del** setge de la policia [~~escapar a~~].
- Amb la publicació d'aquesta obra **contribuïm a** la difusió de la cultura [~~contribuïm en~~].

A / EN**COMPLEMENT CIRCUMSTANCIAL DE LLOC****Complement circumstancial de lloc**

Regla general		
Verbs de direcció o moviment (<i>anar, venir, tornar, arribar, pujar, baixar, arribar, marxar</i>)	a	He arribat tard a l'estació. Vam pujar al Puigmal de nit.
Verbs de situació, presència o repòs (<i>estar, haver-hi, romandre, ser, trobar-se, viure</i>)	en	Han viscut en ciutats diferents durant dos anys. El Jutjat està en situació d'alerta.

Excepcions			
Davant d'un topònim	Per expressar direcció o situació	a	Anirem a Londres.
Davant d'un article determinat	Per expressar direcció o situació	a	Som al port.
Davant d'un altre determinant que comença per vocal (<i>un/a, aquest/a, aquell/a, algun/a</i>)	Per expressar direcció	a/ en	Hem anat de vacances a/en un poble.
	Per expressar situació	en	S'està en aquesta pensió.
Complements amb sentit figurat	Per expressar direcció	a	Tot plegat l'ha conduït a aquest raonament.
	Per expressar situació	en	La jutgessa el condemna en la Sentència.

1. LOCALITZACIÓ: A + NOMS PROPIS O ARTICLE DETERMINAT

Per a indicar localització, s'usa la preposició *a* davant noms propis i davant article determinat (*el, la, els, les*).

1.1 Amb noms propis:

- Visc **a Alacant**
- Té dos apartaments **al Perelló** i diverses propietats **a la Ribera**
- L'estiu passat estiguérem **a Alemanya** i **a la República Txeca**

1.2 Amb article determinat:

- El trobaràs **a la** plaça, **a la** cantonada del carrer Major
- Prenia el sol mig nua **a la** platja, **als** jardins, **a la** terrassa o **al** balcó

2. RESTA DE CASOS: EN

En la resta de casos s'utilitza *en*.

Compareu amb els exemples anteriors:

- El trobaràs **en** una plaça que hi ha més avall, **en** alguna de les cantonades.
- Prenia el sol **en** alguna platja solitària o **en** un jardí apartat o **en** certes terrasses.

3. LOCALITZACIONS FIGURADES: EN

S'usa preferentment *en* (i no *a*) també amb noms propis i article determinat si es tracta de localitzacions figurades i no estrictament de llocs en sentit físic o real.

Aquestes localitzacions figurades es refereixen a:

3.1 Localitzacions en un marc històric

Es tracta de noms propis de lloc, però usats per a designar marcs històrics i culturals:

- *en la Itàlia renaixentista, en la Grècia clàssica, en la València medieval, en la Barcelona del segle XX, etc.*

3.2 Etapes vitals, marcs legals, llibres i publicacions, fets històrics, actes, etc.

Fins i tot si porten article determinat, s'utilitza *en* amb tota classe d'expressions que no indiquen una localització física i material, com ara etapes vitals, marcs legals, publicacions, fets històrics, esdeveniments, actes, etc.:

- *en la vida, en la joventut, en la vellesa;*
- *en l'article, en el paràgraf, en l'apartat, en la llei, en la constitució;*
- *en la Bíblia, en el diari, en la revista, en l'informe, en 'El Temps';*
- *en l'eslògan, en el lema;*
- *en la història, en la ciència, en la filosofia;*
- *en la batalla, en el setge;*
- *en la reunió, en la sessió, en la cloenda.*

COMPLEMENT CIRCUMSTANCIAL DE TEMPS

Complement circumstancial de temps

Davant d'aquestes expressions de temps	Període del dia o de l'any (<i>a la tarda, a la una, a la primavera</i>)	a	<ul style="list-style-type: none"> ✗ El judici és demà pel matí. ✓ El judici és demà al matí.
	Mesos, festes o dates concretes (<i>pel maig, per Nadal, per Sant Jordi</i>)	per	Farem bunyols per Setmana Santa.
	Temps amb un sentit de durada	en	L'advocada va exposar els seus arguments en vint minuts.
		de...en...	El denunciat ha de comparèixer a judici de dimecres en quinze.
	Període de temps	a	A final de mes ha d'haver presentat tota la documentació.
de... a...		Serà fora de juliol a novembre.	
des de... fins a...		Treballaré al Jutjat de Ripoll des de l'1 de juny fins al 31 d'agost.	
Temps o causa immediata (davant d'un infinitiu)	en	<ul style="list-style-type: none"> ✗ A l'arribar als jutjats, es va posar nerviosa. ✓ En arribar als jutjats, es va posar nerviosa. ✓ Quan va arribar als jutjats, es va posar nerviosa. 	

A/EN en expressions de temps

Per a introduir **expressions de temps**, cal tenir en compte els criteris següents:

- Es fa servir **a** en sentit puntual, és a dir, per a indicar parts del dia, mesos [els mesos també poden anar precedits per la preposició *per*], estacions de l'any [per a les festes es fa servir *per*: per Pasqua] (*Vindran a les cinc, a la tarda, al (mes de) gener, a l'estiu*) i per a expressar terme final (*Arribaran a fi de mes; d'aquí a tres setmanes*), i **en** en sentit duratiu (*Ho faré en una setmana; en els darrers mesos*).
- Es fa servir **en** en sentit puntual davant de substantius, qualificatius, demostratius, indefinits, numerals (*En dies així tot surt al revés; En plena primavera; En aquell temps*) i davant d'infinitiu en oracions temporals (*En entrar al despatx el va trobar*), encara que en un llenguatge corrent en aquest darrer cas val més utilitzar la construcció amb *quan* i verb conjugat (*Quan va entrar al despatx el va trobar*).
- S'elideix la preposició** quan s'indica un temps concret, determinat, és a dir, quan el substantiu indicador de temps és precedit per article indefinit o demostratiu, o té algun complement (*l'1 de juliol, el mes entrant, la tardor passada, aquest any, el juny vinent, el juny del 1978, l'octubre de l'any passat, el dia de Pasqua, el matí de divendres, l'any 2001, el 2001*); els segles, però, han d'anar amb la preposició *a* [o *en*] (*al segle XX / en el segle XX*).

4. A més, poden anar **amb** la preposició **a** o **sense** les expressions del tipus els/als anys vint, som (a) dimarts i les distributives cinc vegades (a) l'any, quatre dies (a) la setmana.

- No vingueu demà **al** matí, que no hi trobareu ningú [pət].
- **Al** (mes de) juny hauran de pensar el programa de l'hivern [Et].
- Renovaran l'estoc **a** la primavera [eə].
- **En** tot un mes encara no ha aconseguit acabar.
- **El** (mes de) setembre vinent començaran dues noves carreres [At].
- Van signar el conveni **el** dia 1 de desembre [ət].
- Va néixer **l'any** 1901 [o **el** 1901, però ~~a l'any~~ ni ət].
- Tenen reunió dues vegades **al** [o **el**] mes.

EN_ + INFINITIU (AL_ + INFINITIU) = TEMPS

La construcció *en* + infinitiu (“*En arribar a casa, soparem*”) té un significat temporal, equivalent a ‘quan’ o ‘una vegada que’: “*Quan arribarem/arribem a casa, soparem*” “*Una vegada que arribem a casa, soparem*”.

- **En pondre's el sol, comença la festa a la platja**
- **En acabar la tesi, em regalaré unes bones vacances**
- **En haver estalviat prou, em compraré una bona moto**

Una bona part de les gramàtiques normatives han recomanat d'evitar la construcció *al* + infinitiu (“*Al pondre's el sol, comença la festa*”) i han proposat d'utilitzar exclusivament *en* + infinitiu (“*En pondre's el sol, comença la festa*”), considerant que tenen el mateix significat i que cal usar només aquesta segona. Hi ha, però, altres gramàtiques que les admeten totes dues com a correctes i remarquen que *al* + infinitiu, a més de viva, històricament documentada i genuïna, és una expressió que té un significat temporal diferent de *en* + infinitiu.

En qualsevol cas, tant si utilitzem en exclusiva *en* + infinitiu, segons la pràctica més estesa, com si fem també ús de la construcció *al* + infinitiu, cal fer-ho amb un valor temporal i no causal.

AL + INFINITIU - EN + INFINITIU

Diverses gramàtiques admeten *al* + infinitiu amb un significat diferent del de la construcció *en* + infinitiu:

Al + infinitiu = ‘mentre’, ‘en el moment de’

Al + infinitiu indica dues accions simultànies i és intercanviable amb *mentre* + verb en forma personal o amb *en el moment de* + infinitiu:

- ***Al travessar el pont, vaig veure els pescadors* =**
= ***Mentre travessava el pont, vaig veure els pescadors* =**
= ***En el moment de travessar el pont, vaig veure els pescadors***
- ***Al pondre's el sol, comença la festa a la platja* =**
= ***Mentre es pon el sol, comença la festa a la platja* =**
= ***En el moment de pondre's el sol, comença la festa a la platja***

En + infinitiu = 'una vegada que'

En + infinitiu indica dues accions consecutives, que es produeixen l'una immediatament darrere l'altra. La construcció és substituïble per *una vegada que* + verb en forma personal.

- **En *travessar* el pont, vaig veure els pescadors =**
= **Una vegada que *vaig travessar* el pont, vaig veure els pescadors**
- **En *pondre's* el sol, comença la festa a la platja =**
= **Una vegada que el sol *s'ha post*, comença la festa a la platja**

PREPOSICIÓ DE COMPLEMENT DE NOM

Per indicar l'origen, la matèria, el contingut, el tipus, la destinació, entre d'altres trets, de persones i coses, amb funció de complement del nom, emprarem sempre la preposició **de**. En determinats casos, per interferència del castellà, utilitzem la preposició **a** en lloc de **de**. Cal recordar que aquest ús és incorrecte.

origen	<i>oli de pau</i>
matèria	<i>ampolla de vidre</i>
contingut	<i>manual de física</i>
tipus	<i>olor a roses / olor de roses pudor a cremat / pudor de cremat</i>
destinació	<i>sala de reunions</i>

D'altra banda, hem de tenir en compte que la preposició **a** introdueix la manera de preparar un plat i que, en canvi, la preposició **amb** introdueix l'acompanyament d'un plat o els ingredients que hi afegim.

acompanyament d'un plat	<i>calamars amb romesco arròs amb pollastre</i>
maneres de preparar un plat	<i>arròs a la marinera calamars a la romana</i>
manera de preparar un plat i acompanyament d'un plat	<i>arròs a la cassola amb carxofes calamars a la planxa amb verdures.</i>

Sentit partitiu: col·loquem la preposició **de** davant dels adjectius quan tenim un nom sobreentès i, alhora, donem un sentit partitiu, és a dir, designem una part d'un tot.

- *M'han regalat dues samarretes blanques i tres verdes.*
- *M'han regalat dues samarretes blanques i tres **de** verdes.*
- *El jutge dicta resolucions favorables, però també en dicta desfavorables.*
- *El jutge dicta resolucions favorables, però també en dicta **de** desfavorables.*

També l'empram davant dels substantius anticipats o repetits pel pronom feble **en** en oracions com les següents:

- ***De** pressa, en tinc sempre.*
- *ja n'arriben a tramitar, **d'**expedients.*

De introductora de certs complements regits

S'han d'introduir amb la preposició **de**, i no pas **a**, **certs complements regits**, que per influència del castellà se solen construir malament (*avió de reacció, contradictori de, diferent de, fer cas de, fer esment de, olor de, por de, pudor de, rebuig de, repàs de, treure profit de, vestit de ratlles, etc.*).

- Des del seu despatx se sent molta olor **de** menjar [a].
- Sempre ha volgut estudiar una carrera diferent **de** la que ha fet [a].
- El jurat fa una menció especial **de** l'obra d'aquesta estudianta [a].
- Cal preveure la necessitat de fer una supervisió **dels** continguts que es publiquen [als].
- Això no significa cap increment **de** les despeses del web [a].
- Per a trobar la solució **d'**un problema s'ha d'afrontar [a].
- La solució **d'**aquest problema no sembla complicada [a].
- L'autora vol fer un repàs **del** llibre de l'*Apocalipsi* [a].

De partitiu

No s'ha d'eliminar el **de partitiu** davant els adjectius determinatius o especificatius que van després d'un quantitatiu, un numeral o un indefinit de sentit partitiu (*Han arribat dos paquets embolicats i un de desembolicat*), davant els adjectius determinatius que van després de la negació parcial *no pas* i es refereixen a un nom sobreentès (*Hi ha lletres de molts colors però no pas de grogues*) o davant els adjectius determinatius que es refereixen a noms representats pel pronom feble *en* (*En tinc de molt lletges*) ni davant els substantius anticipats o repetits pel pronom feble *en* (*D'entesos ja en tenim prou*). Tampoc no es pot eliminar la preposició *de* en la **construcció només de + infinitiu**.

- En l'informe es considera que hi va haver quaranta-dos ferits lleus i **dos de greus** [~~dos greus~~].
- A aquests textos se n'hi han afegit **altres d'inèdits** [~~altres inèdits~~].
- Hem anat a veure pessebres i fotos **d'alguns de ben bonics** [~~d'alguns ben bonics~~].
- Van parlar tres escriptores kurdes, **dues d'alemanyes** i **una de catalana** [~~dues alemanyes i una catalana~~].
- **De pa** no en té mai prou [Pa].
- **D'eines** per a trobar informació a la xarxa n'hi ha moltes [Eines].
- Divendres en van donar molt, **de material** [material].
- **Només de pensar-hi** fa escriure [Només pensar-hi].
- **Només d'entrar** s'ha adonat de tot [Només entrar].

LA PREPOSICIÓ **AMB**

1 Els mitjans de locomoció

Amb els **mitjans de locomoció** o vehicles es fa servir la preposició *amb*, perquè s'agafen com a mitjans o instruments, en concurrència amb *en* o *a*.

- A molts països, gent de totes les edats va a la feina **amb** bicicleta.
- Al jovent li agrada més moure's **amb** moto per València.
- Diuen que s'estimen més viatjar **amb** tren que no pas **amb** avió.

2 Verb + *amb*

Hi ha una sèrie de verbs als quals **s'afegeix impròpiament** la preposició ***amb***, cosa que fa que esdevinguin incorrectes (*complir amb*, *consultar amb*), que s'agafi una construcció forastera (*poder amb*, *atrevir-se amb*) o que es canviï el sentit d'una de catalana (*fer-se amb*, *quedar-se amb*, *acabar amb*). En alguns casos simplement s'ha de treure la preposició, ja que són verbs transitius; en altres, s'ha de canviar l'estructura de la frase.

- **Complirà** totes les obligacions del contracte d'arrendament [~~Complirà amb~~].
- L'han ascendit malgrat que no **ha complet** l'obligació que tenia [~~ha complet amb~~].
- Abans de **consultar** [o **fer consultes a**] la secció d'informàtica, mireu el manual [~~consultar amb~~].
- Hi ha gent que vol sortir perquè no **aguanta** [o **resisteix**] l'espectacle [~~pot amb~~]. No **pot dominar** les criatures [~~pot amb~~].
- Aquest ocell **planta cara als** més grossos i tot [~~s'atreveix amb els~~].
- Si voleu seguir aquest curs, serà necessari que **us proveïu d'un** recull de jurisprudència [~~us feu amb un~~. *Fer-se amb algú* vol dir 'tractar-s'hi'].
- Hi arriben en secret per **apoderar-se de** l'arc i les fletxes d'Hèracles [~~fer-se amb~~].
- **Han aconseguit** dues entrades per al concert de diumenge [~~S'han fet amb~~].
- Jo **em quedo** els segells que no tinc i et dono els altres [~~em quedo amb~~. *Quedar-se amb* és correcte quan *amb* introdueix un complement de companyia: *Es queda amb l'avi*].
- Una estafa de 900 milions **acaba amb** una pena de cinc anys [correcte: manera d'acabar].
- Només la compensació de les hores treballades pot **posar fi al** [o **eliminar el**] descontentament dels treballadors [~~acabar amb el~~].
- No hi ha una voluntat política decidida d'**eradicar** [o **posar fi a**] la misèria que prolifera [~~acabar amb~~].

AMB / EN Confusió

1. AMB I EN_CONFUSIONS EN L'ÚS

En valencià col·loquial s'han confós, per proximitat fonètica, **amb** i **en**, de manera que les dues preposicions queden reduïdes a una, pronunciada **en**.

- ~~En~~ qui parlaves per telèfon?
- **Amb** qui parlaves per telèfon?
- Vam menjar arròs ~~en~~-fesols i naps
- Vam menjar arròs **amb** fesols i naps

Inversament, en altres varietats del català es confonen en certs casos les dues preposicions, sobretot davant vocal, i s'utilitza **amb** en contexts en què caldria emprar **en**.

- ~~Amb~~-un parell de dies ho tindràs fet
- **En** un parell de dies ho tindràs fet
- Els visitants parlaven ~~amb~~-una llengua estrangera
- Els visitants parlaven **en** una llengua estrangera

2. EN:

En expressa el lloc o el temps de situació (“en un país llunyà”, “en el segle XVII”) i també la manera (“en secret”, “en dejú”) i tot un variat ventall de significacions circumstancials, algunes quasi buides o exigides pel verb (“creure en”, “confiar en”, etc.).

3. AMB

Per comparació a **en**, **amb** té significats més concrets i delimitats: companyia, instrument, mitjà o contacte. Molt sovint equival al *con* del castellà o de l'italià o a l'*avec* del francès.

- Anava **amb** el seu nebot
- Li agrada escriure **amb** estilogràfica
- Un bessó es confonia **amb** l'altre
- De sopar faré pollastre **amb** ceba i pebrots
- El bar era tan estret que una taula quasi es tocava **amb** l'altra

4. EN / AMB: COMPARACIÓ D'USOS

Observeu la diferència entre:

- Suqueu el conill **en** l'allioli [= *dins* l'allioli]
- De sopar tenim conill **amb** allioli [= *acompanyat d'*allioli]
- Jo demanaré tonyina **en** escabetx [= tonyina adobada *dins* vi o vinagre]
- Jo demanaré tonyina **amb** salsa de soia [tonyina *acompanyada de* salsa]
- El nostre fill encara viu **amb** nosaltres [= *en companyia* nostra]
- El seu record encara viu **en** nosaltres [= *dins* nosaltres]

- *Pensant **amb** ella, sempre trobes solucions [= conjuntament amb ella]*
- *Pensant **en** ella, sempre et vénen records amargs [= tenint-la al cap]*
- *Les empreses familiars **amb** què he treballat tenen aquests desavantatges [= hi he treballat en conjunció: hi he col·laborat]*
- *Les empreses familiars **en** què he treballat tenen aquests desavantatges [= les empreses familiars on he treballat...]*

5. MITJÀ DE LOCOMOCIÓ: AMB I EN

Quan es refereix a un mitjà de locomoció amb què ens desplacem, s'admeten les dues preposicions.

- *Vindré **amb/en** l'autobús de les vuit*
- *Vam anar fins a la Pobla **amb/en** bicicleta*

Les preposicions *per* i *per a*

S'han de fer servir correctament les preposicions **per** ('lloc de pas, temps durant, causa, motiu, autor de l'acció, instrument, mitjà, manera', etc.) i **per a** ('destinació, objecte, finalitat, direcció, termini fix referit al futur, opinió', etc.). També davant d'infinitiu s'han de diferenciar *per* ('causa, finalitat i causa alhora, acció que s'espera però que encara no s'ha realitzat, circumstància de manera', etc.) i *per a* ('destinació, finalitat sola, condició, conseqüència, fet posterior', etc.) mentre l'autoritat acadèmica no canvie la normativa.

- Passeu **per** la vora del riu i hi arribareu.
- **Per** Pasqua molta gent fa vacances llargues.
- Ho van agafar **per** necessitat.
- Volen fundar una organització d'entitats **per** la independència.
- Sembla estrany que tota aquesta obra hagi estat feta **per** una sola persona.
- Això ho heu de comunicar **per** correu electrònic.
- Hi ha ofertes exclusives **per als** socis de l'entitat.
- Hi podeu trobar els regals de Nadal **per als** amics o **per a** la família.
- Es crearà una comissió mixta **per al** seguiment del conveni.
- Ens han de tenir la feina feta **per al** dia 9 de setembre.
- **Per a** ells no val la pena de fer-ho: no valoren res.
- Li han retirat el carnet **per** conduir ebri.
- Analitzem les dades **per** donar resposta als problemes plantejats.
- En aquest país es revolten **per** aconseguir drets democràtics.
- Ens posem a la vostra disposició **per** atendre-us des de casa.
- No ha pogut sortir perquè encara tenia molts exàmens **per** corregir.
- **Per** acabar, podem dir que encara no s'han assolit els objectius.
- Es redueix el nombre de clics necessaris **per a** arribar a llegir els missatges.
- Les vostres aportacions són fonamentals **per a** aconseguir un bon desenvolupament del nostre campus virtual.
- Li explicaran totes les eines que té a l'abast **per a** poder seguir bé els estudis.
- Aquí tenim el terme **per a** designar aquesta figura.
- **Per a** resoldre el problema, l'has de plantejar bé.
- El curs vinent serà massa aviat **per a** valorar el resultat d'aquest canvi.

PREPOSICIONS REMARQUES

1. **Caiguda davant CD.** El complement directe (CD) no és introduït per la preposició.
2. **Coordinació de preposicions.** Les preposicions àtones formen una sola unitat amb el terme regit, per tant, no podem coordinar dues preposicions, i ometre el terme regit en un dels casos:
 - *Com que viu a la Xina, ha fet els estudis **de i en** xinés.
 - (OK) Com que viu a la Xina, ha fet els estudis **de** xinés **i en** xinés.
3. **Unió de dues o més preposicions.** És incorrecta normalment. Així quan ens trobem amb dues preposicions seguides:
 - **En suprimim una:** *segon de bord* (*de a bord), *pa de quart* (*de a quart), *columna de dos* (*de a dos)...
 - **Canviem l'estructura:** *anar a comprar* (*anar a per), *per a tota la vida* (*de per vida), *per ell/a mateix/a* (*de per si)...
 - Hi ha, però algunes excepcions: *de per riure*, *per sota del nas*, *d'entre les mans...* I, naturalment, les preposicions compostes.
4. **Incisos entre les preposicions.** Cal evitar qualsevol incís entre la preposició i el terme regit:
 - **Va deixar els pantalons a, segons diu ell, la corda d'estendre.*
(OK) Segons ell, va deixar els pantalons a la corda d'estendre.
5. **Ús incorrecte de a com a condicional.** Així, no direm ***A no ser pel meu amic...**, ***a no ser que faça el treball...**, ***a ser possible...**; sinó: **si no** haguera estat pel seu amic..., **si no** fa el treball..., **si és** possible...

PREPOSICIONS EXPRESSIONS INCORRECTES

AMB LA PREPOSICIÓ A	
<i>expressions incorrectes</i>	<i>expressions correctes</i>
<i>anar al metge, al dentista...</i>	<i>anar a cal metge, a la visita de...</i>
<i>a pressa</i>	<i>de pressa</i>
<i>fer olor a</i>	<i>fer olor de</i>
<i>tenir por a</i>	<i>tenir por de</i>
<i>avançar-se a</i>	<i>avançar-se de</i>
<i>tenir el compte al descobert</i>	<i>tenir el compte en descobert</i>
<i>prendre-s'ho a broma</i>	<i>prendre-s'ho de broma</i>
<i>fer un escrit a net</i>	<i>fer un escrit en net</i>
<i>ser... a com pensava</i>	<i>ser... de com pensava</i>
<i>a ciència certa</i>	<i>de ciència certa</i>
<i>a la força</i>	<i>per força</i>
<i>a molta honra</i>	<i>amb molta honra</i>
<i>a quatre pates</i>	<i>de quatre grapes</i>
<i>entorn a</i>	<i>entorn de</i>
<i>a que no...</i>	<i>què t'hi jugues que no...</i>
<i>vaixell a vapor</i>	<i>vaixell de vapor</i>
<i>cuina a gas</i>	<i>cuina de gas</i>
AMB LA PREPOSICIÓ EN	
<i>en cotxe, tren...</i>	<i>amb cotxe, tren...</i>
<i>en justícia</i>	<i>amb justícia</i>
<i>avantatjar en</i>	<i>avantatjar de</i>
<i>en broma</i>	<i>de broma</i>
<i>en conformitat</i>	<i>de conformitat</i>
<i>en complicitat</i>	<i>de complicitat</i>
<i>en propietat</i>	<i>de propietat</i>
<i>pollastre, conill... en salsa</i>	<i>pollastre, conill... amb salsa</i>
<i>estar en camí</i>	<i>estar pel camí</i>
<i>en quant a</i>	<i>quant a</i>

AMB LA PREPOSICIÓ PER / PER A	
<i>per sorpresa</i>	de sorpresa
<i>per un pèl</i>	d'un pel
<i>pel moment</i>	de moment
<i>pel contrari</i>	al contrari, contràriament
<i>per compte i risc</i>	a compte i risc
<i>per poc</i>	de poc
<i>anar seguit per</i>	anar seguit de
<i>ser conegut per</i>	ser conegut de
<i>tenir interès per</i>	tenir interès de
<i>ser respectat per</i>	ser respectat de
<i>ser nociu per a</i>	ser nociu a
<i>d'ací per allà</i>	d'ací d'allà

Usos incorrectes d'algunes preposicions i locucions prepositives

a causa de	Si volem expressar causa, podem emprar les locucions <i>a causa de, per culpa de, gràcies a</i> . Mai hem d'utilitzar l'expressió <i>degut a</i> en aquest sentit, ja que és incorrecta.	<p>✗ Avui no he pogut agafar el tren degut a la vaga de transports.</p> <p>✓ Avui no he pogut agafar el tren a causa de / per culpa de la vaga de transports.</p> <p>✗ Degut a la nevada, ha augmentat el nivell dels pantans.</p> <p>✓ Gràcies a la nevada, ha augmentat el nivell dels pantans.</p>
	La forma <i>degut</i> és correcta quan és un participi o un adjectiu. En aquests casos, concorda en gènere i nombre amb l'element que acompanya.	<p>Aquestes inundacions són degudes a les intenses pluges d'aquests dies. participi</p> <p>La testimoni s'ha dirigit al jutge amb el respecte degut. adjectiu</p>
a l'abast de	S'ha d'emprar la locució prepositiva <i>a l'abast de</i> en lloc de la forma <i>a l'alcanç de</i> , que es tracta d'un castellanisme.	<p>✗ L'accés als museus és a l'alcanç de qualsevol persona.</p> <p>✓ L'accés als museus és a l'abast de qualsevol persona.</p>
amb vista a / en vista de / en vistes de	<p>Són locucions prepositives amb significats diferents. Per tant, no les hem de confondre.</p> <p><i>Amb vista a</i>: 'Pensant en, amb la intenció de.'</p> <p><i>En vista de</i>: 'Considerant, atenent.'</p> <p><i>En vistes de</i>: 'Indica situació en un punt des del qual hom pot veure un lloc determinat relativament llunyà.'</p>	<p>Amb vista a guanyar el judici, l'advocada cita la part demandada.</p> <p>En vista de les proves practicades, la magistrada jutgessa ha absolt l'acusat.</p> <p>Després de caminar dues hores, per fi érem en vistes de la Vall d'en Bas.</p>
arran de	Aquesta construcció pot tenir diversos significats: locatiu, 'immediatament després' o 'com a conseqüència de'. En cap d'aquests casos, podem emprar la construcció <i>*arrel de</i> .	<p>✓ Sempre passeja arran de riu.</p> <p>✗ Arrel dels últims esdeveniments, s'han hagut d'instal·lar càmeres de seguretat.</p> <p>✓ Arran dels últims esdeveniments, s'han hagut d'instal·lar càmeres de seguretat.</p>
en comptes de, en lloc de	Són locucions prepositives sinònimes i signifiquen 'en substitució de'. Per expressar aquest sentit, no podem utilitzar el castellanisme <i>en ves de</i> .	En comptes d' / En lloc d' escoltar la decisió de la magistrada jutgessa, es va posar a plorar desconsoladament.
	Recordeu que <i>enlloc</i> és un adverbi que significa 'en cap banda' i no l'hem de confondre amb <i>en lloc de</i> .	<p>✗ No trobo les claus en lloc.</p> <p>✓ No trobo les claus enlloc.</p>

no obstant	Es tracta d'una locució prepositiva que sempre ha d'anar acompanyada d'un sintagma nominal que la complementi. És substituïble per <i>malgrat</i> .	Els Mossos d'Esquadra porten el cas i, no obstant la investigació, encara han quedat alguns punts foscos. No obstant el vent, van saltar en paracaigudes.
quant a, pel que fa a	L'expressió <i>en quant a</i> és incorrecta i en lloc seu cal emprar <i>pel que fa a</i> , <i>quant a</i> o bé altres construccions com <i>respecte a</i> , <i>referent a</i> , <i>pel que respecta a</i> , <i>amb referència a</i> , <i>a propòsit de</i> .	<ul style="list-style-type: none"> ✗ En quant a l'hora del judici, finalment es durà a terme a les 11 del matí. ✓ Quant a l'hora del judici, finalment es durà a terme a les 11 del matí. ✓ Pel que fa a / Referent a / Respecte a l'hora del judici, finalment es durà a terme a les 11 del matí.
sota / baix	Sota pot fer de preposició o adverbi.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aquesta nit han dormit sota les estrelles. <small>prep.</small> ✓ Posa-ho aquí sota! <small>adverbi</small>
	<i>Baix</i> pot fer d'adverbi, d'adjectiu o de substantiu, però mai de preposició.	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Aquesta nit han dormit baix les estrelles. <small>prep.</small> ✓ Posa-ho aquí baix! <small>adverbi</small> ✓ En Ramon és més baix que en Gerard. <small>adjectiu</small> ✓ Viu als baixos de l'edifici. <small>substantiu</small> ✓ Li costa tocar els sons baixos del contrabaix. <small>substantiu</small> ✓ Sol embrutir-se els baixos dels pantalons. <small>substantiu</small>
com a	Aquesta locució prepositiva equival a la locució <i>en qualitat de</i> i es redueix a <i>com</i> davant d'un article o d'un demostratiu.	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Va testificar al judici com pèrit de la part demandada. ✓ Va testificar al judici com a pèrit de la part demandada. ✓ Va testificar al judici en qualitat de pèrit de la part demandada. ✗ Va assistir a l'acte com al representant de l'empresa. ✓ Va assistir a l'acte com el representant de l'empresa. ✓ Va assistir a l'acte en qualitat de representant de l'empresa.
	Cal distingir <i>com a</i> de l'adverbi <i>com</i> , que introdueix comparacions i que es pot substituir per <i>igual que</i> , <i>com si fos</i> , <i>de la mateixa manera que</i> .	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Es comporten com a criatures. ✓ Es comporten com criatures. ✓ Es comporten igual que criatures.

PREPOSICIONS

Trieu la resposta correcta

- 1) Som conscients _____ el problema és difícil de resoldre
- a) que
 - b) de que
 - c) en que
- 2) Coincidim _____ cal actuar sense prejudicis
- a) de que
 - b) que
 - c) en que
- 3) La jerarquia eclesiàstica el va amenaçar _____ l'excomunicaria.
- a) amb que
 - b) que
 - c) en què
- 4) Amb “dirigisme” es referia _____ l'estat controla l'economia
- a) de que
 - b) a que
 - c) que
- 5) Confiem _____ sereu honests.
- a) en que
 - b) que
 - c) en el que
- 6) Moltes religions encara rebutgen la idea _____ les espècies evolucionen.
- a) que
 - b) de que
 - c) amb que
- 7) Estem interessats _____ transformeu les vostres idees en fets.
- a) en que
 - b) a que
 - c) que

8) Estic segur _____ el meu equip guanyarà

- a) de que
- b) que
- c) en que

9) Va tardar molt ___ netejar la casa.

- a) a
- b) en
- c) per

10) S'entreté _____ llegir còmics.

- a) en
- b) a
- c) amb

11) Es conforma __ gestionar el club.

- a) amb
- b) en
- c) a

12) No l'he vist _____ va marxar.

- a) desde que
- b) des de que
- c) des que

13) Porteu-li un espill _____ veja la cara que fa

- a) perquè
- b) per a que
- c) per què

14) S'havia acostumat _____ li digueren el que havia de fer.

- a) a que
- b) que
- c) en que

15) Es van defendre _____ lleons de les acusacions.

- a) com a
- b) com
- c) com els

16) Aquest perfum fa olor _____ violetes.

- a) a
- b) de
- c) com

17) S'ha entossudit _____ contar-li-ho.

- a) amb
- b) en
- c) a

18) Coincidim _____ aquesta no és la via més adequada.

- a) en que
- b) que
- c) amb que

19) He vingut _____ em veges.

- a) per a que
- b) per què
- c) perquè

20) Vam vorejar la costa _____ una embarcació _____ motor.

- a) en / de
- b) amb / a
- c) amb / de

21) Sovint pensa _____ anar-se'n de vacances.

- a) Ø
- b) en
- c) a

22) El termini per a la presentació de sol·licituds és _____ 1 de novembre _____ 15 d'aquest mes.

- a) de l' / fins al
- b) des de l' / fins el
- c) des de l' / fins al

23) Creiem _____ la decisió que has pres és la més encertada.

- a) de que
- b) que
- c) en que

24) S'acostuma _____ li resolguen tots els problemes.

- a) a que
- b) que
- c) a què

25) Treballa _____ tècnic.

- a) com a
- b) com
- c) de

26) Encara no he entés _____ consisteix aquest joc.

- a) en què
- b) de què
- c) amb què

27) Ens queixem _____ tot va malament, però _____ serveix queixar-te?

- a) de que / de què
- b) que / de que
- c) que / de què

28) No estem acostumats _____ ens tracten així.

- a) a que
- b) que
- c) de què

29) Quina és la frase correcta?

- a) Estava segur d'aprovar
- b) Estava segur de que aprovaria
- c) Estava segur de què aprovaria

30) Quina frase és correcta?

- a) El van amenaçar a l'expulsió
- b) El van amenaçar de que l'expulsarien
- c) El van amenaçar d'expulsar-lo

31) Quina és la frase correcta?

- a) Voleu pa en xocolata?
- b) Vaig a Londres amb avió
- c) Vindrem al Nadal

32) _____ eixir del cine se'n van anar a sopar.

- a) en
- b) a l'
- c) al

33) _____ passar per la plaça ens va saludar.

- a) al
- b) a
- c) en

34) Penseu _____ tornar els llibres abans que acabe el curs.

- a) en
- b) amb
- c) de

35) Vine _____ ací.

- a) cap a
- b) cap
- c) pac a

36) El presenten _____ gran escriptor.

- a) com
- b) com a
- c) d'

37) L'incitaven _____ lluités.

- a) a què
- b) que
- c) en que

38) M'he trobat _____ la teua amiga en el mercat.

- a) a
- b) Ø
- c) en

39) Només pensa _____ tindre èxit.

- a) a
- b) en
- c) amb

40) Treballava ____ tenia dotze anys.

- a) des de que
- b) des que
- c) desde que

41) Sempre pense _____ meu fill quan se'n va de viatge.

- a) en el
- b) amb el
- c) del

42) _____ fer-se de dia s'alçaren i emprengueren de nou el camí.

- a) al
- b) en
- c) amb

43) El treball, l'has de fer _____ millor que pugues.

- a) al
- b) el
- c) tan

44) Maria se'n va anar del poble _____ no tornar-hi mai més.

- a) per
- b) per a
- c) pa

45) L'equip ha treballat _____ la direcció del doctor Andreu.

- a) davall
- b) baix
- c) sota

46) Ha viatjat _____ Castelló _____ París sense parar a dormir.

- a) des de / fins
- b) de / fins a
- c) de a

47) Baixe cada dia _____ pa.

- a) per
- b) a pel
- c) a per

48) Estava escoltant _____ Mozart.

- a) al
- b) a
- c) Ø

49) Perdone, aquest tren arriba _____ Xàtiva?

- a) fins a
- b) fins
- c) fins en

50) _____ el meu punt de vista no tenen dret a queixar-se

- a) sota
- b) davall
- c) baix

51) _____ les proves, cada part ha de presentar les que crega necessàries.

- a) en quant a
- b) en quan a
- c) quant a

52) _____ les lesions, la forense ha confirmat el diagnòstic.

- a) Amb vista a
- b) En vista de
- c) En vistes de

53) El tren va arribar tard _____ les interrupcions del subministrament elèctric.

- a) per tal de
- b) a causa de
- c) degut a

PREPOSICIONS

Corregiu, si escau, les frases següents.

1. N'estic fart. No hi ha res que fer amb tu.
2. A considerar pel que diu, no hi ha solució.
3. El meu amic ha anat al dentista.
4. França té por a possibles represàlies per parts dels EUA.
5. Els paratges a fotografiar han estat elegits amb cura.
6. He enviat al teu germà a per sucre, que ja no ens en queda.
7. Vam observar als teus fills mentre jugaven.
8. Els nord-americans es faran amb tot el món.
9. Amb el dia que fa tan bo i tu no vols eixir de casa.
10. Tres músics italians i altres alemanys tocaven una polca.
11. El meu germà necessita d'algun fuster per acabar la cuina.
12. Què heu preparat de berenar, xocolate?
13. Jo de vosaltres no menjaria porc a l'Iraq.
14. Avui he acabat, finalment, el treball d'encàrrec amb el qual em vaig comprometre.
15. No patisques, arribarem enseguida.
16. En quant a la pujada del preu del petroli, cal no exhaurir-ne les reserves.
17. He comprat al Segle d'Or un moble del segle XVII.
18. Aquesta paella fa gust a pollastre.
19. El resultat de les proves és més positiu al que vam fer l'any passat.
20. El consell ha fet propostes per ajudar i donar suport a l'alumnat.
21. Ha d'estudiar a la força, si no, no ho fa.

22. Vaig conèixer a Tom Cruise. És molt diferent a com l'havia imaginat.
23. No patiu, que Mariano Rajoy acabarà amb la crisi i tots viurem més feliços.
24. Estigues tranquil, que segur que arribaràs molt lluny.
25. No sé si els meus amics podran amb tot, tenen molts maldecaps.
26. Jo visite sovint a la meua iaia.
27. Els iraquians han abatut un avió a reacció britànic.
28. Han anat al concert de l'ordre de deu mil persones.
29. No cregues, a nivell polític aquest assumpte no ha passat desapercebut.
30. Mon pare té uns pantalons a ratlles dels anys cinquanta.
31. Plantejar el problema fumadors versus no fumadors no ajudarà a resoldre'l.
32. Aquestes fotografies són diferents a les que em vas ensenyar l'altre dia.
33. Recorda que hem quedat a sopar diumenge per la nit.
34. Cal que et fixes atentament en el gràfic publicat a la pàgina cinc.
35. Pensa que, al respecte del que em comentares ahir, no hi ha cap novetat.
36. Vaig començar a estudiar amb ganes, però als cinc minuts ja n'estava fart.
37. Enguany, en Setmana Santa, em dedicaré a dormir i descansar.
38. Sempre vaig en autobús a la universitat.
39. Has d'acabar el treball per poder-te'n anar a jugar.
40. Ha vingut Joan per donar-me un regal.
41. Tinc molt de temps per a pensar en les meues coses.
42. Necessite un bon llibre per aprendre anglés.

PRONOMS FEBLES

(JOAN SOLÀ, *Gramàtica del català contemporani*, I, 571)

PROCLISI (davant de verb)		ENCLISI (darrere del verb)	
FORMES REFORÇADES	FORMES ELIDIDES	FORMES PLENES	FORMES REDUÏDES
DAVANT DE CONSONANT	DAVANT DE VOCAL	DARRERE DE CONSONANT O SEMIVOCAL	DARRERE DE VOCAL
em em dóna	m' m'acosto	-me posant-me	'm mira'm
ens ens prova, ens afalaga		-nos estimeu-nos	'ns parla'ns
et et penses	t' t'animes	-te deixar-te	't acosta't
us us diuen, us admira		-vos espereu-vos	-us veure-us
es es disposa	s' s'atreuen	-se casar-se	's posi's
el el veig	l' l'estimo	-lo inscriviu-lo	'l acosta'l
la la tinc	l' (la) l'esperem la imagines, la usaves,	-la mirant-la, posa-la	
li li dic, li exposes		-li digueu-li, parla-li	
els els veig, els esperem		-los mirant-los	'ls besa'ls
les les veig, les acompanyes		-les mireu-les, posa-les	
ho ho saps, ho intuïes		-ho penseu-ho, deixa-ho	
en en tens	n' n'aporta	-ne posar-ne	'n dóna'n
hi hi creu, hi havia		-hi anar-hi, pensa-hi	

PRONOMS FEBLES: FUNCIONS

F. sintàctica		Pronom	Sintagma	Exemples
S	partitiu	en	SN indefinit	Han dut <u>els llibres</u> , però només en queda un
	partitiu	en	SN indefinit	Sabia <u>tots els noms</u> , però no en recordo cap
	personal	em, et, es, ens, us	(a) + SN	T he vist a l'estació, però tu no m' has vist a mi No s' havia pentinat i feia molt mala cara
	definit	el, la, els, les	SN definit	Sentia gelosia de <u>Maria</u> i la vigilava constantment
	neutre	ho	oració, això/allò	Sabia <u>que hi hauria vaga</u> , però no ho volia dir
CI		li/els; em/ens; et/us	(a) + SN	Ens enviaren la convocatòria per fax Encara no li hem parlat del viatge a Portugal
CRV		en	(de) + SP	Era <u>el seu aniversari</u> , però tothom se' n va oblidar
		hi	(a) (en) (per)+SP	No m' hi puc acostumar, <u>a aquesta ciutat</u>
CN		en	(de) + SP	Hi havia moltes <u>flors</u> i ens n' ha sortit un bon ram Abans d'usar <u>l'aparell</u> , llegiu- ne les instruccions
Datiu	benefactiu possessiu ètic	li/els; em/ens; et/us	(a) + SP	Et pintarem un quadre per al teu aniversari Li ploraven els ulls de pelar la ceba Ens ha plogut tota la setmana

Locatiu	d'origen	en	(de) + SP	Van marxar <u>a València</u> i encara no n' han tornat (de València)
	estàtic	hi	(a) (en) (per) + SP	Van anar <u>a la fira del llibre</u> , però no hi van trobar el llibre que buscaven
	direccional			Lluïsa vol portar el fill <u>a una escola privada</u> , però Jordi no l' hi vol portar
	de trajectòria		(a) (en) (per) loc. prep + SP	Avui passarem <u>per aquest pont</u> , però demà ha no hi passarem Para taula i posa- hi les flors <u>al damunt</u> (de la taula)
Adjunt del predicat	companyia		hi	(amb) (sense) (de) + SP
	instrumental	<u>Amb aquest mètode</u> tothom hi aprèn molt		
	mitjà	<u>Amb llençols sintètics</u> no hi puc dormir		
	causal	<u>De tuberculosi</u> encara hi mor gent		
impersonal	es		SN agentiu	S'han rebutjat totes les esmenes
	hi			A la sola hi posa el preu
Atribut	ho, en, hi		tots els sintagmes	No <u>eren d'argent</u> , però ho semblaven <u>De feliç</u> me'n sento molt <u>No eren rics</u> , però hi han esdevingut

Complement predicatiu	hi, en	SN, SAdj	Abans de l'operació <u>mirava cansat</u> , però ara ja no hi mira A Lluís el van <u>nomenar president</u> el mes passat i a mi me' n nomenaran la setmana vinent
Complement de manera	hi	SAdv, SP	Els nens de Marta es van portar <u>bé</u> , però els d'Abert no s' hi van portar gaire Abans caminava <u>de gairell</u> , però ara ja no hi camina
Inherent (formen verbs pronominals)	en, hi, ho, es, la/les		Les passaren magres [pasar-les] S'ho van passar molt bé [pasar-s'ho] Se n'han anat de casa [anar-se'n] Amb aquestes ulleres no hi veig gaire [veure-hi] Per es dol de la feina [doldre's]

PRONOMS FEBLES col·locació i combinació

1) Ordre de col·locació

FORMA	3a. persona (reflexiu)	2a. persona	1a. persona	3a. persona	3a. persona	
PERSONA	es	et, us	em, ens	li, els	el, la, ho, en, els, les	en, hi
FUNCIÓ	Complement indirecte (CI)			Complement directe (CD)	Complements circumstancials (CC) Complements règims verbals (CRV)	

2) Combinació dels pronoms febles

Regles de combinació de dos pronoms	Exemples
<ul style="list-style-type: none"> Hem de col·locar els dos pronoms junts, davant o darrere del verb. Si hem d'apostrofar, ho farem de manera que l'apòstrof quede tan a la dreta com es puga. No podem utilitzar guionet davant del verb, però després del verb podem utilitzar un o dos guionets, o guionet i apòstrof. Els pronoms me, te i se, quan van situats en primer lloc, mantenen generalment la forma plena. Ara bé, quan es combinen amb els pronoms ho i hi, com que aquests pronoms són invariables, els altres adopten les formes elidides Els pronoms de la 1a. i 2a. persones del plural, quan van <i>davant del verb</i>, mantenen la forma reforçada, ens i us. Quan van <i>darrere del verb</i>, en canvi, aquests pronoms adopten les formes 'ns, -us si el verb acaba en vocal, i -nos i -vos si acaba en consonant o diftong 	<p><i>Vull que me'ls dónes. Dóna-me'ls, per favor.</i></p> <p><i>Te'l portaré. Li'l donaré.</i></p> <p><i>Pugeu-me-la. Porteu-me'l. Porteu-m'ho.</i></p> <p><i>Me les va enviar des de França. Te'l deixaré al calaix. Se'ls va endur tots. Te la baixaré aquesta vesprada. Ja m'ho explicaràs demà. A Menorca, s'hi pot navegar.</i></p> <p><i>No t'hi capfiques! L'ordinador, ens el vam comprar l'any passat. Ja us ho vaig dir, que per ací no arribariem enlloc. Dóna'ns-la veritat. No volia vendre-us-la. Doneu-nos-ho ja. No volia deixar-vos-el.</i></p>

PRONOMS FEBLES

Verbs amb el clíctic acusatiu inherent

Hi ha un seguit de verbs (fer, passar, etc.), que amb el pronom acusatiu inherent prenen un nou significat, bé metafòric, figurat o com a eufemisme.

VERBS	SIGNIFICAT	EXEMPLES
<i>Ballar-la</i>	Passar tripijocs	<i>Tota la nit que la ballen, amb la història de les trucades anònimes.</i>
<i>Cagar-la</i>	Equivocar-se de mig a mig	<i>El 99% dels cops que obre la boca, la caga.</i>
<i>Campar-se-la</i>	-se la vida, arreglar-se, apanyar-se	<i>Se la campen com poden.</i>
<i>Carregar-se-la</i>	Ser culpats	<i>El seu germà fa les malifetes, però sempre se la carrega ell.</i>
<i>Dinyar-la</i>	morir	<i>Avui l'ha dinyada el gamarús del seu oncle</i>
<i>Fer-la, fregir-la, pegar-la</i>	Fer una mala passada	<i>Si no te l'ha fet, te la farà</i>
<i>Fer-ho</i>	Fer l'amor	<i>Quan ho fan se'ls sent per tota l'escala.</i>
<i>Fer-s'ho</i>	Resoldre la situació, pixar-se o cagar-se	<i>No sé com s'ho ha fet, però sempre se'n surt. El nen s'ho ha fet al damunt</i>
<i>Jugar-se-la</i>	Arriscar-se, apostar	<i>Te la jugues, fent campana a l'escola; tu mateixa.</i>

<i>Passar-la</i>	patir	<i>Ja l'ha passat, ja, aquesta àvia.</i>
<i>Pelar-se-la</i>	masturbar	<i>Te la pela sovint, la teua amant?</i>
<i>Pirar-se-les</i>	marxar	<i>jo me les piro, que això no m'agrada</i>
<i>Tenir-se-les, haver-se-les</i>	Barallar-se	<i>No sé per què, però els de la junta se les tenen contínuament.</i>
<i>Fer-la bona</i>	Cometre un error	<i>¡Ara sí que me l'has feta bona!</i>
<i>Passar(-se)-la</i>	patir	<i>Des que van morir els seus pares, (se) l'ha passada molt magra</i>
<i>Passar(-s')ho</i>	Passar el temps, divertir-se	<i>S'ho passen d'allò més bé a la platja</i>
<i>No tenir-les</i>	En oracions negatives, tenir por, desconfiar	<i>Espero que vinguen, però no les tinc totes.</i>

PRONOMS FEBLES

Verbs amb el clític *en* inherent

Hi ha un seguit de verbs (anar, tornar, venir, sortir...) que inclouen de forma inherent el pronom *en*. D'aquesta manera prenen un significat diferent, lexicalitzat amb matisos: sentit figurat, metafòric, irònic...

VERB	SIGNIFICAT	EXEMPLES
Pujar-se'n	Anar de baix cap amunt	<i>El gat se n'ha pujat a l'arbre</i>
Baixar-se'n	Anar de dalt cap avall	<i>Se n'ha baixat del cotxe en marxa</i>
Anar-se'n	Marxar, desaparèixer	<i>Se n'ha anat amb el millor de l'home</i>
Tornar-se'n	Marxar al lloc de partença	<i>Me'n torno a Tortosa dimarts</i>
Sortir-se'n	Quedar airós en una dificultat, reeixir	<i>Encara no entenc com se'n va sortir, amb tanta gent fent-li la guitza</i>
Entrar-se'n	Encongir-se	<i>Si rentes el jersei amb aigua calenta, se n'entrarà</i>
Venir-se'n	Venir, acompanyar; enfonsar-se	<i>Vine-te'n a casa</i> <i>El sostre d'aquesta casa se n'ha vingut</i>
Estar-ne	Estar enamorat	<i>N'està molt, de la seua dona</i>
Dir-ne	anomenar	<i>Del melic aquí se'n diu llombrígol</i>
No haver-n'hi per (a) tant	No tenir gaire importància	<i>No n'hi ha per (a) tant; aquest error no té importància</i>
Saber-ne, de la missa, la meitat	Conèixer poc o malament	<i>Es glorieja de saber-ho tot sobre aquest tema, però no en sap, de la missa, la meitat</i>

Dir-ne de tots colors Dir-ne de verdes i madures	Dir molts penjaments d'algú	<i>No es parla amb ell i en diu de tots colors</i> <i>Des que s'ha separat en diu de verdes i madures</i>
Tenir-ne prou amb/de	Ser suficient	<i>En tinc prou amb la vostra visita</i>

PRONOMS FEBLES

Verbs amb el clític *hi* inherente

VERB	SIGNIFICAT	EXEMPLES
Caure-hi, filar-hi	Arribar a comprendre, encertar	<i>Ara hi caic, que he fet tard</i>
Clissar-hi, veure-(s')hi	Tenir visió	<i>Sense ulleres no hi clisso ni gota</i>
Conèixer-s'hi, conèixer-se	Ser evident, notar-se	<i>Quan haurem pintat la sala, s'hi coneixerà</i>
Entendre-hi	Ser coneixedor, saber d'alguna cosa	<i>Jo d'enologia no hi entenc</i>
Entendre-s'hi	Trobar la manera de no confondre's i avançar	<i>Amb tants papers no m'hi entenc</i>
Fer-hi	Intervenir, influir	<i>No hi podem fer res També hi deu fer que ell siga feble</i>
Fer-s'hi, fer-se	Tenir relacions, avenir-se	<i>Encara que són família, no es/s'hi fan gaire.</i>
Jugar-s'hi	apostar	<i>Què t'hi jugues que arriba ella primer?</i>
Llucar-hi	Veure-hi	<i>Amb tan poca claror, no hi llucarem.</i>
Mirar-s'hi, pensar-s'hi	Reflexionar molt abans de fer una cosa	<i>És una decisió molt important i crec que t'hi hauries de mirar més.</i>
Palpar-hi	Tenir tacte	<i>No sé què em passa a la mà, noto que no hi palpo.</i>

Sentir-hi	Tenir oïda	No hi sent d'una orella.
Ser-hi	Intervenir, participar	Quan es parla de beneficis, tothom hi vol ser .
Tocar-hi	Fer raonaments encertats; En oracions negatives, estar boig	Trobo que hi toques , quan parles de política No hi toca , cada dia diu coses més estranyes.
Tornar-s'hi	respondre	Si t'insulten, torna-t'hi .
Trobar-s'hi	Sentir-se còmode	No s'hi troba , fent de cap de relacions públiques.
Valer-(s')hi	Estar permés	No (s')hi val a badar
Ja hi som! Ja hi tornem!	Repetir, succeir més d'una vegada	Ja hi som! Sempre posen la mateixa cançó.
No ser-hi tot	Estar o ser boig	Pobre home, no hi és tot

LES COMBINACIONS BINÀRIES DE PRONOMS FEBLES

		ME	TE	LO	LA	HO	LI	NE	HI	NOS	VOS	L'OS	LES
ME	davant cons.			me'l	me la	m'ho	me li	me'n	m'hi			me'ls	me les
	davant vocal			me l'	me l'/la*	m'ho	me li	me n'	m'hi			me'ls	me les
	darrere cons.			-me'l	-me-la	-m'ho	-me-li	-me'n	-m'hi			-me'ls	-me-les
	darrere vocal			-me'l	-me-la	-m'ho	-me-li	-me'n	-m'hi			-me'ls	-me-les
TE	davant cons.	te'm		te'l	te la	t'ho	te li	te'n	t'hi	te'ns		te'ls	te les
	davant vocal	te m'		te l'	te l'/la*	t'ho	te li	te n'	t'hi	te'ns		te'ls	te les
	darrere cons.	-te'm		-te'l	-te-la	-t'ho	-te-li	-te'n	-t'hi	-te'ns		-te'ls	-te-les
	darrere vocal	-te'm		-te'l	-te-la	-t'ho	-te-li	-te'n	-t'hi	-te'ns		-te'ls	-te-les
LO	davant cons.							l'en	l'hi				
	davant vocal							el n'	l'hi				
	darrere cons.							-l'en	-l'hi				
	darrere vocal							-l'en	-l'hi				
LA	davant cons.							la'n	la hi				
	davant vocal							la n'	la hi				
	darrere cons.							-la'n	-la-hi				
	darrere vocal							-la'n	-la-hi				
LI	davant cons.			li't	li la	li ho		li'n	li hi			li'ts	li les
	davant vocal			li t'	li l'/la	li ho		li n'	li hi			li'ts	li les
	darrere cons.			-li'l	-li-la	-li-ho		-li'n	-li-hi			-li'ts	-li-les
	darrere vocal			-li'l	-li-la	-li-ho		-li'n	-li-hi			-li'ts	-li-les
SE	davant cons.	se'm	se't	se'l	se la	s'ho	se li	se'n	s'hi	se'ns	se vos	se'ls	se les
	davant vocal	se m'	se t'	se l'	se l'/la*	s'ho	se li	se n'	s'hi	se'ns	se vos	se'ls	se les
	darrere cons.	-se'm	-se't	-se'l	-se-la	-s'ho	-se-li	-se'n	-s'hi	-se'ns	-se-vos	-se'ls	-se-les
	darrere vocal	-se'm	-se t'	-se'l	-se-la	-s'ho	-se-li	-se'n	-s'hi	-se'ns	-se-vos	-se'ls	-se-les

		ME	TE	LO	LA	HO	LI	NE	HI	NOS	VOS	LOS	LES
NE	davant cons.								n'hi				
	davant vocal								n'hi				
	darrere cons.								-n'hi				
	darrere vocal								-n'hi				
NOS	davant cons.			ens el	ens la	ens ho	ens li	ens en	ens hi			ens els	ens les
	davant vocal			ens l'	ens l'/la*	ens ho	ens li	ens n'	ens hi			ens els	ens les
	darrere cons.			-nos-el	-nos-la	-nos-ho	-nos-li	-nos-en	-nos hi			-nos-els	-nos-les
	darrere vocal			ns-el	ns-la	ns ho	ns-li	ns-en	ns hi			ns-els	ns-les
VOS	davant cons.	vos em		vos el	vos la	vos ho	vos li	vos en	vos hi	vos ens		vos-els	vos les
	davant vocal	vos m'		vos l'	vos l'/la*	vos ho	vos li	vos n'	vos hi	vos ens		vos-els	vos les
	darrere cons.	-vos-em		-vos-el	-vos-la	-vos-ho	-vos-li	-vos-en	-vos-hi	-vos-ens		-vos-els	-vos-les
	darrere vocal	-vos-em		-vos-el	-vos-la	-vos-ho	-vos-li	-vos-en	-vos-hi	-vos-ens		-vos-els	-vos-les
LOS	davant cons.			els el	els la	els ho		els en	els hi			els els	els les
	davant vocal			els l'	els l'/la*	els ho		els n'	els hi			els els	els les
	darrere cons.			-los-el	-los-la	-los-ho		-los-en	-los-hi			-los-els	-los-les
	darrere vocal			ls-el	ls-la	ls-ho		ls-en	ls-hi			ls-els	ls-les
LES	davant cons.							les en	les hi				
	davant vocal							les n'	les hi				
	darrere cons.							-les-en	-les-hi				
	darrere vocal							-les-en	-les-hi				

*El pronom *la* manté la forma plena davant de verb començat per *i* o *u* àtones.

Precisions sobre les combinacions de pronoms febles:

a) És habitual la posposició del pronom *se* als pronoms de primera i segona persona, i al pronom de datiu *li*: *Me s'ha fet tard* (en lloc de *Se m'ha fet tard*), *Li s'ha perdut* (en lloc de *Se li ha perdut*). El canvi d'orde no és acceptable en registres formals.

LI, ELS + EL, LA, ELS, LES, HO, EN

SE + PRONOM = SENTIT REFLEXIU (QUI FA L'ACCIÓ N'ÉS TAMBÉ EL DESTINATARI)

se'l, se la, se'ls, se les, s'ho, se'n

*La núvia va agafar l'anell i **se'l** va posar [= a ella mateixa] ≠
≠ La núvia va agafar l'anell i **li'l** (o **l'hi**) va posar [al nuvi]*

CALC DEL CASTELLÀ

***se'l, se-la, se'ls, se-les...* PER A DESTINATARI DIFERENT DEL SUBJECTE**

*La núvia va agafar l'anell i **se'l** va posar [al nuvi]
La núvia va obrir els regals i **se'ls** va mostrar [a les amigues]*

SI EL PRONOM DE DESTINATARI INDICA UNA PERSONA DIFERENT DEL SUBJECTE

li (singular)
els (plural) } + **el, la, els, les, ho, en**

*Sempre ho havia desitjat i, en fer els 40, els germans **li ho** van regalar
Sempre ho havia desitjat i ell mateix **s'ho** va regalar en aprovar l'examen*

Li ho va regalar
= a una altra persona

S'ho va regalar
= a ell (-a) mateix (-a)

Els ho van regalar
= a altres persones

S'ho van regalar
= a ells mateixos, a elles mateixes

EN (PRONOM)

SUBSTITUEIX

COMPLEMENTES DIRECTES INDETERMINATS (*)

–Tens xiclets?

–No **en** tinc / –Sí que **en** tinc

–No **en** tinc **cap**

–No **__** tinc / –Sí que **__** tinc

–No **__** tinc **cap**

–**En** tinc... **pocs** / **alguns** / **uns quants** / **molts** / **cinc**

–**__** tinc **pocs** / **alguns** / **uns quants** / **molts** / **cinc**

(*) *Indeterminats*: els que no comencen per l'article determinat (*el, la, els, les*) ni per demostratius (*aquest, aqueix, aquell*)

COMPLEMENTES COMENÇATS PER LA PREPOSICIÓ DE

Li parlàrem **del** seu passat, però ella no volia parlar-**ne**

No li vaig portar el regal perquè no me'**n** vaig recordar [= **del** regal / **de** portar el regal]

ACOMPANYA

VERBS DE MOVIMENT QUE PORTEN PRONOM PERSONAL: ME'N, TE'N, SE'N, ETC

Ara que jo **me'n** vaig a Alcoi, tu **te'n** véns a València

S'han ficat en un embolic, però ja **se n'**eixiran com podran

HI (PRONOM)

SUBSTITUEIX ELS COMPLEMENTS CIRCUMSTANCIALS O DE RÈGIM

AMB PREPOSICIÓ QUE NO SIGA *DE*. SOBRETOT *A, AMB, EN, PER, CONTRA*

–Vaig **a Eivissa** a l'estiu. –Jo també **hi** vaig [= a Eivissa]
–Heu valorat el risc? –**Hi** hem pensat molt [= en el risc]

AMB LOCUCIONS DE LLOC: *AL VOLTANT AL MIG, (AL) DAVANT/DARRERE, ETC.*

Quan han vist la pancarta, s'**hi** han posat davant / al davant
(= de la pancarta)

ACOMPANYA NECESSÀRIAMENT

Haver-hi EN TOTA LA SEUA FLEXIÓ: *HI HA, HI HAVIA, HI HAVIA HAGUT, HI HAURIA HAGUT, ETC.*

VERBS DE PERCEPCIÓ (*SENTIR-HI, VEURE-HI, TOCAR-HI, ETC.*)
USATS COM A '*DISPOSAR DE VISTA/OÏDA/TACTE*'

És sord i cec: no **hi** sent ni **hi** veu
Tinc les mans gelades i no **hi** puc tocar

SUBSTITUEIX EL COMPLEMENT PREDICATIU

La camisa no era grisa, però amb les rentades s'**hi** van tornant
Tot i que ja no és la directora, ella encara s'**hi** considera

HO (PRONOM)

HO SUBSTITUEIX

AÇÒ, AIXÒ, ALLÒ I FRASES SENCERES (COM A COMPLEMENT DIRECTE)

Això no m'**ho** hauria pensat mai d'**ell**

Allò ja ho tenia oblidat i li **ho** has recordat

M'ha promès **no beure més**, però no m'**ho** crec

M'ha promès **que no beurà més**, però no m'**ho** crec

Diuen **que és un cínic** i jo no **ho** veig així [ho = que és un cínic] ≠

≠ Diuen **que és un cínic** i jo no **el** veig així [el = a ell]

HO NO SUBSTITUEIX SUBSTANTIUS QUE DESIGNEN 'COSES'

-Vols **el ganivet**? -Sí, passa-m'**ho** → -Sí, passa-me'l

-Vols **la cullera**? -Sí, passa-m'**ho** → -Sí, passa-me-la

HO SUBSTITUEIX L'ATRIBUT

ALLÒ QUE ALGÚ O ALGUNA COSA ÉS, ESTÀ, SEMBLA O PAREIX

Tant si és masculí com femení, singular o plural

Per l'**uniforme** semblen infermeres, però no ho són

[ho = infermeres]

Els dies de feina estava malalt i avui, dissabte, ja no ho està

[ho = malalt]

És molt vergonyosa, però no ho sembla [ho = vergonyosa]

PRONOMS FEBLES

Remarques morfològiques o fonètiques

1. 1a. i 2a persones EM/ET, ENS/US

- Cal rebutjar els vulgarismes **mos*, **nos*, **vos* davant del verb. **mos menjarem una paella*. **Mos han trobat*, **mo n'anem*, **anémon*, **aneuvon*, **vonaneu...*
- Cal evitar també l'ús de les formes plenes *me*, *te*, davant del verb: **me s'ha perdut*, **te se cau*, **li se veuen*.
- Els plurals de la 1a. i 2a. persona prenen la forma *-us*, *'ns* darrere de verb acabat en vocal.

2. 3a persona reflexiu ES

- Davant de verb que comença amb el so /s/ prenen la forma plena *se*: *Això és una cosa que ja se sabia*.
- Davant del pronom *us* de 2a. persona, no s'apostrofa: *Se us ha dit moltes vegades que llançàreu el xiclet*.
- És incorrecte l'ús d'aquest pronom en lloc del CI o del CD quan no es tracta d'un reflexiu o d'un impersonal: **Se n'anem*, en lloc de *Ens n'anem*. **s'ho diré*, en lloc de *Li ho diré...* **compra-se-la*, en comptes de *compra-li-la*

3. 3a persona datiu LI/ELS

- És invariable quant al gènere, però no ho és quant al nombre. *He deixat el llibre a Joan/a Lluïsa*. En ambdós casos: *Li he deixat el llibre*. *Ha regalat un ram de flors als xics i a les xiques*. En ambdós casos: *Els ha regalat un ram de flors*.
- El pronom *li* també és invariable quant a l'apostrofació.
- Cal evitar l'ús del pleonasme, és a dir, de la repetició innecessària del pronom datiu i del CI: **Li van dir a Jaume que era el meu aniversari*.
- Cal també rebutjar la forma col·loquial de plural **lis*.

4. 3a. persona determinada EL/LA, ELS/LES

- Cal evitar l'ús incorrecte de la forma plena *lo* darrere de vocal: *Canvia'l de lloc* i no **Canvia-lo de lloc*. *Enviame'l* i no **enviame-lo*.
- El femení *la* segueix les mateixes regles d'apostrofació que l'article *la*, per tant no s'apostrofa davant de verbs començats per *i*, *u* àtona.
- Cal evitar la confusió del pronom *el* amb el pronom neutre *ho*. *No vaig voler-ho fer* (això) / *No vaig voler-lo fer* (el treball).

5. El pronom neutre HO. Pronúncia

- En *posició proclítica* pronunciem /eu/ davant de consonant (*ho dic*) i /w/ davant de vocal (*ho espere*).
- En *posició enclítica* pronunciem /o/ quan ve precedida d'una consonant (*dir-ho*) i /u/ quan ve precedida d'una vocal (*porta-ho*).
- Pronunciem /o/ en a resta de casos, excepte el català oriental que pronuncia /u/.

6. Pronom adverbial EN

- Cal evitar l'ús del pleonasme **n'hi ha** quan no substituïm el CD: **N'hi ha molta gent*. Cal dir: **Hi ha molta gent**. Una altra cosa és que com a recurs retòric s'use premeditadament, aleshores, hem d'emprar la coma, que separa el complement precedit de la preposició *de*: *N'hi ha molta, de gent*.
- Així, doncs, quan volem expressar èmfasi és correcte el pleonasme: *Que n'és de simpàtic aquest iaio teu*.
- Hi ha verbs amb el pronom en inherent (veieu quadre), i per tant, lexicalitzats: *portar-ne* (fer comptes), *eixir-ne* (superar un tràngol), *venir-ne* (caure).
- Expressions lexicalitzades: *ja n'hi ha prou*, *n'hi ha per a no parar*, *n'hi ha qui... se me'n fot*.

7. Pronom adverbial HI

- Verbs lexicalitzats amb el pronom **hi** inherent, relacionats amb verbs de percepció: *sentir-hi*, *veure-hi*.
- El verb **haver-hi** és impersonal: *hi havia massa gent*.
- Expressions lexicalitzades: *no hi fa res*, *ara no hi caic*, *no s'hi val*, *dir-hi la seua*.

PRONOMS FEBLES

Errors més comuns

<p>a) No s'ha d'afegir el pronom <i>hi</i> a un altre pronom si només se substitueix un sol complement.</p> <p>b) Compte amb els pleonasmes. Si el pronom és anteposat a l'element que afecta, cal posar-hi una coma. Però si l'element es desplaça al començament de la frase cal repetir-lo obligatòriament per mitjà d'un pronom feble, i generalment no cal separar-lo de la resta de la frase amb una coma.</p> <p>c) No s'ha de repetir el pronom <i>hi</i>.</p> <p>d) Si <i>hi</i> ha un pronom relatiu, no s'hi ha d'afegir cap pronom feble.</p> <p>e) No s'ha d'utilitzar el pronom <i>en</i> quan <i>hi</i> ha el nom al qual substitueix. Aquest error és molt habitual amb el verb <i>haver-hi</i>.</p> <p>f) Quan el pronom <i>en</i> equival a un possessiu, solament s'ha de fer servir el pronom.</p> <p>g) Els verbs preposicionals han d'anar acompanyats sempre del complement que regeixen o del pronom que el substitueix. Així doncs, quan el complement preposicional funciona com a complement de dos verbs alhora, hem de recordar-nos de substituir-lo pel pronom a la segona frase o proposició.</p> <p>h) Alguns verbs pronominals incorporen pronoms que no fan cap funció sintàctica però que els donen un significat diferent. També poden formar part de certs modismes.</p> <p>haver-hi (= haver)</p> <p>anar-se'n (= anar)</p> <p>tocar-hi (= tocar)</p>	<p>Demanaré l'acta <u>als membres de la comissió</u>.</p> <p>✗ Els hi demanaré l'acta. ✓ Els demanaré l'acta.</p> <p>Hi va anar molt poca gent, al teatre. No se n'ha adonat, del que ha passat. Se m'hi ha fet un blau, al colze. A la Dolors li hem de donar una bona notícia. A la reunió hi va assistir tothom.</p> <p>✗ Hi vaig anar-hi. ✓ Vaig anar-hi. / Hi vaig anar.</p> <p>✗ És un tema <u>del qual</u> n'haurem de parlar. ✓ És un tema del qual haurem de parlar.</p> <p>✗ Volia apuntar-se al curs, però ja n'hi havia massa <u>inscrits</u>. ✓ Volia apuntar-se al curs, però ja hi havia massa inscrits.</p> <p>✗ He donat l'informe al director, que n'estudiarà la <u>seva</u> validesa. ✓ He donat l'informe al director, que n'estudiarà la validesa.</p> <p>✗ Podeu anar a la inauguració, perquè esteu tots convidats. ✓ Podeu anar a la inauguració, perquè hi esteu tots convidats.</p> <p>✗ Havia massa gent. ✓ Hi havia massa gent. ✓ La guineu quan no les pot haver diu que són verdes.</p> <p>✗ L'Helena s'ha anat / ha anat. ✓ L'Helena se n'ha anat. ✓ Vaig anar a Sidney.</p> <p>✗ No li feu cas; no veieu que no toca? ✓ No li feu cas; no veieu que no hi toca? ✓ No toqueu el gos, que va brut!</p>
--	---

<p>caure-hi (= caure)</p> <p>sentir-hi (= sentir)</p>	<p>✗ Es deia Rafel, però llavors no vaig caure. ✓ Es deia Rafel, però llavors no hi vaig caure. ✓ Vaig relliscar amb una pell de plàtan i vaig caure.</p> <p>✗ No sent; és sord. ✓ No hi sent; és sord. ✓ No sento el que em dius.</p>
<p>sortir-se'n (= sortir)</p> <p>i) Cal distingir quan el pronom <i>es</i> forma part d'un verb pronominal (i no fa, doncs, cap funció sintàctica) i quan és reflexiu (i fa una funció sintàctica determinada).</p> <p>Quan és reflexiu pot fer funció de CD i CI. Per saber quina funció fa el pronom que l'acompanya sempre podem substituir-lo per <i>el, la</i> o <i>li</i>.</p> <p>j) S'ha de posar el pronom <i>en</i> quan se substitueix un complement directe sense article.</p> <p>k) Cal recordar de posar el pronom <i>en</i> quan se substitueix un complement introduït per la preposició <i>de</i>.</p> <p>l) La forma <i>lis</i> que s'utilitza per al CI no és correcta, i cal substituir-la per <i>els, los</i> o <i>'ls</i>.</p> <p>Aquestes formes són les mateixes tant per al masculí plural com per al femení plural.</p> <p>m) Els verbs <i>telefonar, trucar</i> i <i>escriure</i> s'usen intransitivament davant d'un complement de persona i, per tant, aquest complement és un CI i no un CD. Hem d'usar, doncs, el pronom feble que els correspon.</p> <p>n) El pronom <i>li</i> només es pot referir a persones, per tant, no s'ha d'usar en comptes del pronom <i>hi</i> quan es fa referència a éssers inanimats.</p> <p>o) Per referir-nos a la 1a i 2a persona del plural, cal utilitzar els pronoms <i>-nos</i> i <i>-vos</i> en comptes de <i>-se</i>. En la llengua oral tampoc no és recomanable d'utilitzar-los.</p> <p>p) No és admissible, en la llengua escrita, que infinitius com <i>convèncer, conèixer</i>, etc., i els imperatius com <i>digue's</i> seguits d'un pronom perdin la consonant final i el pronom es redueixi. En la llengua oral, en canvi, s'admet aquesta reducció.</p>	<p>✗ Era un problema difícil, però m'he sortit. ✓ Era un problema difícil, però me n'he sortit. ✓ El cotxe va sortir de la carretera a causa de la pluja.</p> <p>S'ha oblidat d'agafar les claus. Sense funció (V. pronominal)</p> <p>La Núria es fa el menjar. CI (V. reflexiu)</p> <p>En Pere es pentina. → En Pere el/la pentina. (funció CD) S'ha posat el vestit. → Li ha posat el vestit. (funció CI)</p> <p>✗ El jutge dictava moltes sentències de separació; ara ja no dicta tantes. ✓ El jutge dictava moltes sentències de separació; ara ja no en dicta <u>tantes</u>.</p> <p>✗ Venim del cinema; també veniu? ✓ Venim <u>del cinema</u>; també en veniu?</p> <p>✗ <u>Lis</u> vaig donar les gràcies. ✓ Els vaig donar les gràcies. ✗ M'agrada no haver-<u>lis</u> d'insistir. ✓ M'agrada no haver-los d'insistir.</p> <p>Els vaig donar les gràcies. Vaig donar les gràcies <u>als assistents</u>. Vaig donar les gràcies <u>a les assistents</u>.</p> <p>Telefona <u>a l'advocat</u>. → Telefona-li.</p> <p>Truca <u>a les tietes</u>. → Truca'ls.</p> <p>He d'escriure <u>al meu sogre</u>. → Li he d'escriure.</p> <p><u>Al meu fill, li</u> dedico molt de temps. <u>A la dansa, hi</u> dedico molt de temps.</p> <p>✗ Agafeu-<u>se</u> bé, que caureu. ✓ Agafeu-vos bé, que caureu. ✗ Vegem-<u>se</u> demà per dinar. ✓ Vegem-nos demà per dinar.</p> <p>✗ Vaig convence'<u>í</u> que ens hi acompanyés. ✓ Vaig <u>convèncer-lo</u> que ens hi acompanyés. ✗ Digue'<u>m</u> com hi puc arribar. ✓ <u>Digue's-me</u> com hi puc arribar.</p>

PRONOMS FEBLES

Torneu a escriure les frases següents substituint els termes destacats en negreta pels pronoms febles corresponents.

1. La tempesta va arrancar **moltes plantes de soca-rel**.
2. Per favor, traga **les sabates de l'aparador**, les vull veure a la llum del dia.
3. El conductor no va fer cas **de l'advertiment de l'ajuntament**.
4. Heu d'acostumar-vos **a fer-vos el llit** cada dia.
5. La meua veïna Clara ha decidit traure **el xiquet d'aquesta escola** el curs que ve.
6. Quan arribes a casa fica **els plats a la pica**.
7. He parlat **d'aquest tema a les vostres filles**.
8. La xiqueta m'ha posat **el detergent dins de la nevera**.
9. Jo ja sóc soci del club, i els meus amics també es faran **socis del club**.
10. Com que ells es posen tan nerviosos, a mi sempre em costa obrir **els regals a Anna i a Joan**.
11. Regala un collar **a la teua neboda**.
12. Trau l'**agenda de la cartera**.
13. Compra **verdura al mercat**.
14. Busca **els amics a la porta del restaurant**.

15. Condueix **el teu cosí a un lloc convenient**.
16. Els accionistes van demanar **els informes al gerent**.
17. Maria va comprar **a les seues amigues la càmera de fotografiar**.
18. Portarem **menjar de casa de la mare**.
19. Envia **el que hem comprat a Mireia** abans que s'enfade.
20. Tens **dos cotxes a ta casa?**
21. Miquel ha trobat **malalts els seus gossos** després de tornar de viatge.
22. Es penedia **d'haver dit això**.
23. Vés, pren-te **la cervesa a la terrassa**.
24. El polític va negar **les acusacions als periodistes**.
25. Comenten que la nomenaran **directora general**.
26. Estàs completament segura? Sí, estic **completament segura**.
27. Quan arribà a la conferència, Miquel va veure **dretes totes les periodistes**.
28. Sa mare compra **tellines a la llotja dels pescadors**.
29. Jaume, per favor, dóna **directrius als mestres!**
30. Quan arriben al Canadà, Vicent i Irene escriuran, **per a nosaltres, una postal**.
31. Joan, recorda't **de dur-me el llibre i l'agenda**.

32. Sempre camina **de pressa**.
33. Abans d'anar-te'n, torna **els llibres als xiquets**.
34. Joana envia **la filla al mercat** tots els matins.
35. Diu que recitarà **un poema al teatre**.
36. Hem intentat traure **la pilota de dins del pou**.
37. Posa **uns quants tovallons a la taula**.
38. Isabel pot ensenyar-te **el plànol tranquil·lament**.
39. Vol traure **el llibre de la biblioteca**.
40. Demà farem **la reunió a la sala d'actes**.
41. Demana **unes quantes cadires als teus pares**.
42. Carles pot demanar **el llibre en la biblioteca**.
43. Ell ha demanat **uns quants regals als familiars**.
44. Lleva **les forquetes de la taula**.
45. T'interessa ingressar **els diners en la caixa d'estalvis**.
46. Els alumnes de l'institut es comporten **correctament**.
47. Ensenyam **el que t'has amagat dins de la butxaca**.
48. Trau **la jaqueta de l'armari**.

49. Per favor, pose **vi al senyor Joan en la copa.**
50. A ells, els considere **com si foren família meua.**
51. Antònia li portarà **la cadira prop de la finestra.**
52. La tempesta va arrancar **moltes plantes de soca-rel.**
53. He parlat **d'aquest tema a les vostres filles.**
54. El xiquet m'ha posat **el detergent dins de la nevera.**
55. Jo ja sóc soci del club, i els meus amics també es faran **socis del club.**
56. Com que ells es posen tan nerviosos, a mi sempre em costa obrir **els regals a Anna i a Joan.**

PRONOMS FEBLES
Triu-ne l'opció correcta.

1. Algú sap on és la pilota de Pau? Algú sap si _____ van prendre?
 - a) li
 - b) l'hi
 - c) li la

2. Quants llibres guardem a cada capsa? _____ posem vint?
 - a) n'hi
 - b) li'n
 - c) li

3. Podem expressar el nostre punt de vista als assistents? Podem exposar _____?
 - a) -los-ho
 - b) -los-el
 - c) -los-hi

4. Els teus pares no saben on treballes? Que no _____ has dit que tens feina?
 - a) els ho
 - b) els hi
 - c) els

5. M'han demanat que matricule Xavier al Col·legi Britànic, però dubto que _____ puga apuntar.
 - a) l'hi
 - b) el
 - c) li

6. No doneu xocolata a la iaia, que _____ han prohibit.
 - a) l'hi
 - b) li l'
 - c) se l'

7. I pot prendre sucre, la iaia? Que passa res si _____ dono?

- a) li
- b) li'n
- c) n'hi

8. Hauré de demanar al metge si el sucre li fa mal. _____ preguntaré per telèfon.

- a) s'ho
- b) li
- c) li ho

9. Si t'agrada explicar aquestes batalletes als teus col·legues, et demano que _____ expliques quan jo no hi siga.

- a) els ho
- b) els hi
- c) els les

10) Si tu no pots portar la mare a la consulta del metge, ja _____ portaré jo.

- a) l'hi
- b) la hi
- c) la

11) Has de dir als pares que no vinc a sopar. Digues _____ de seguida.

- a) -els-hi
- b) -los-hi
- c) -los-ho

12) Les bessones ja han presentat els projectes. Demà _____ faran llegir.

- a) els hi
- b) els en
- c) els els

13) Han portat un altre ordinador a l'oficina, però no se sap si _____ deixaran provisionalment.

- a) n'hi
- b) li
- c) l'hi

- 14) Si has de comprar xiclets a les nenes, compra _____ sense sucre.
- a) 'ls-hi
 - b) 'ls-en
 - c) -n'hi
- 15) Volem posar una persiana a la terrassa. _____ volem posar una de més pràctica.
- a) hi
 - b) n'hi
 - c) l'hi
- 16) Les alicates són a la caixa d'eines. Quan acabes, torna _____.
- a) -l'hi
 - b) -les-hi
 - c) 'ls-hi
- 17) Ja _____ diràs per telèfon, que no hi vas, a Maria.
- a) l'hi
 - b) li ho
 - c) li
- 18) Suposo que aquestes punxes us fan molt de mal. Ara miraré de treure _____ amb unes pinces.
- a) -vos-les
 - b) 'ls-les
 - c) -us-les

ELS PRONOMS RELATIUS

Hi ha quatre pronoms relatius invariables (*que, què, qui i on*), un de variable (*el qual, la qual, els quals, les quals*) i un de neutre (*la qual cosa / cosa que*).

Els pronoms relatius fan d'enllaç entre una oració principal i una subordinada, que pot ser substantiva o adjectiva. En les oracions subordinades adjectives el pronom relatiu, a més de fer la funció d'enllaç, representa dins de l'oració subordinada un element de l'oració principal, que anomenem *antecedent*.

El meu veí treballa en una immobiliària.

+

El meu veí és molt xerraire.

= El meu veí, **que és molt xerraire**, treballa en una immobiliària.

Oració subordinada adjectiva

que = el meu veí

Tipus d'oracions de relatiu

Oracions de relatiu adjectives

Característiques:

- El pronom relatiu encapçala l'oració subordinada i l'enllaça amb l'oració principal.
- El pronom relatiu substitueix un element que ja ha aparegut en l'oració principal; és a dir, té un antecedent concret.
- El pronom relatiu té una funció sintàctica pròpia.
- L'oració subordinada adjectiva equival a un adjectiu.

Els alumnes **que** estalviïn podran anar de viatge de fi de curs.

que = els alumnes

Subjecte

= *estalviadors* (adjectiu)

Les oracions de relatiu adjectives poden ser especificatives o explicatives. Les primeres són les que aporten una informació necessària de l'antecedent, mentre que les explicatives n'afegeixen una informació extra. Les subordinades adjectives explicatives es caracteritzen pel fet que van sempre entre comes.

Especificativa

Els testimonis que ja han declarat poden sortir de la sala.

[Determina quins són els testimonis que poden sortir de la sala: els que ja han declarat. Per tant, hi ha testimonis que encara no han declarat i que han de romandre-hi.]

Explicativa

Els testimonis, que ja han declarat, poden sortir de la sala.

[En aquest cas tots els testimonis poden sortir de la sala. El fet que ja hagin declarat és una informació addicional que no afecta el significat del missatge principal.]

Oracions de relatiu substantives

Característiques:

- El pronom relatiu o bé no té un antecedent concret en l'oració principal, o bé es refereix a un concepte general equivalent a un substantiu.
- El pronom relatiu té una funció sintàctica pròpia.
- L'oració subordinada substantiva equival a un substantiu.

Qui dia passa, any empeny.

qui = antecedent indeterminat

Subjecte

= per exemple, *la persona (que)* (substantiu)

Formes i funcions dels pronoms relatius

QUE	
Característiques	
<ul style="list-style-type: none"> • Es refereix a persones i a coses. <i>El xicot que surt amb la meua filla és un xarxó; va sempre mal engiponat.</i> <i>El curs que em va recomanar la Quima no m'ha agradat gens.</i> • S'utilitza <ul style="list-style-type: none"> a) en oracions substantives: precedit d'un article o d'un altre mot que el substantiva (<i>allò que</i>) <i>El que / Allò que has de fer és desaparèixer del mapa durant un temps.</i> b) en oracions adjectives, tant explicatives com especificatives: sense cap element que l'acompanyi <i>Les sentències, que estan traduïdes, tenen un senyal a l'encapçalament.</i> <i>Les sentències que estan traduïdes tenen un senyal a l'encapçalament.</i> • És equivalent al relatiu variable en les oracions adjectives explicatives, però no en les especificatives. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Les sentències les quals estan traduïdes tenen un senyal a l'encapçalament.</i> ✓ <i>Les sentències, les quals estan traduïdes, tenen un senyal a l'encapçalament.</i> 	
Funcions	
S	<i>La reclusa que ha fugit de la presó és una psicòpata perillosa.</i>
CD	<i>El document que adjunto a la demanda és la carta d'acomiadament.</i>
CCT	<i>El dia que es va celebrar el judici la demandada anava beguda.</i>
Remarques	
<ul style="list-style-type: none"> • Quan el pronom relatiu fa la funció de CCT és equivalent al relatiu variable precedit de la preposició <i>en</i> i a la forma <i>en què</i>. <i>El dia que / en el qual / en què es va celebrar el judici la demandada anava beguda.</i> • En les oracions de relatiu adjectives no és recomanable l'ús del relatiu <i>qui</i> en funció de subjecte o, precedit de la preposició <i>a</i>, de complement directe. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>La Laura, qui és traductora, s'instal·larà definitivament a Berlín.</i> ✓ <i>La Laura, que / la qual és traductora, s'instal·larà definitivament a Berlín.</i> ✗ <i>Els testimonis, a qui han citat avui, han de comparèixer la propera setmana.</i> ✓ <i>Els testimonis, que / els quals han citat avui, han de comparèixer la propera setmana.</i> • En les oracions de relatiu substantives no és correcte utilitzar el castellanisme <i>*lo que</i> com a equivalent a <i>el que</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Lo que has de fer és desaparèixer del mapa durant un temps.</i> ✓ <i>El que has de fer és desaparèixer del mapa durant un temps.</i> • En les oracions de relatiu substantives la combinació article + <i>que</i> (substituïble per <i>aquell que</i>), precedida o no de preposició, és correcta quan hi ha un nom sobreentès. <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Les sentències que estan traduïdes i les [sentències] que s'han de notificar tenen un senyal a l'encapçalament.</i> ✓ <i>Els psicòlegs han parlat del menor que atracava bancs i del [menor] que estafava àvies.</i> <p>Aquesta combinació no és correcta en les oracions adjectives que tenen com a antecedent tota una oració. En aquest cas, hem d'utilitzar la variant neutra (<i>la qual cosa / cosa que</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>S'ha apujat el preu del petroli, el que repercutirà en l'economia del país.</i> ✓ <i>S'ha apujat el preu del petroli, la qual cosa repercutirà en l'economia del país.</i> • És incorrecte utilitzar la forma <i>que</i> com a conjunció d'enllaç i acompanyar-la d'un pronom feble que substitueixi l'antecedent. És el que anomenem <i>relatiu col·loquial</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>He pres declaració a un home que li han incendiat el cotxe.</i> ✓ <i>He pres declaració a un home a qui / al qual han incendiat el cotxe.</i> ✗ <i>És un nen que tothom se'n riu pel seu espinguet.</i> ✓ <i>És un nen de qui / del qual tothom es riu pel seu espinguet.</i> • No és correcta la combinació <i>*preposició + que</i>. La combinació correcta és <i>preposició + què</i> o <i>preposició + article + qual</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>El dia en que es va celebrar el judici la demandada anava beguda.</i> ✓ <i>El dia en què / en el qual es va celebrar el judici la demandada anava beguda.</i> 	

QUÈ	
Característiques	
<ul style="list-style-type: none"> • Es refereix a coses. • Només s'utilitza en oracions adjectives, sempre precedit d'una preposició feble (<i>a, amb, de, en, per</i>). • És equivalent al relatiu variable precedit d'una preposició. <i>El cas de què / del qual et parlo ha aixecat molta polseguera.</i> 	
Funcions	
CP	<i>La còpia del DNI amb què acompanyo la sol·licitud és en blanc i negre.</i>
CAdj.	<i>Ens va llegir l'informe mèdic de què se sent orgullós.</i>
CC	<i>Els materials amb què treballa són altament inflamables.</i>
Remarques	
<ul style="list-style-type: none"> • No són correctes les combinacions *preposició + article + <i>què / que</i>, *preposició + <i>que</i>. La combinació correcta és preposició + <i>què</i> o preposició + article + <i>qual</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>El cas del què / del que / de que et parlo ha aixecat molta polseguera.</i> ✓ <i>El cas de què / del qual et parlo ha aixecat molta polseguera.</i> 	

QUI	
Característiques	
<ul style="list-style-type: none"> • Es refereix a persones. • S'utilitza <ul style="list-style-type: none"> a) en oracions substantives: sol o bé precedit d'un article o d'un determinant, i acompanyat de preposició segons la funció sintàctica <i>Qui / El qui / Aquell qui per acció o omisió causa dany a algú altre, si hi intervé culpa o negligència, resta obligat a reparar el dany causat.</i> <i>L'equip docent ha acordat que restarà tres punts a qui / a aquell qui faci més de deu faltes d'ortografia.</i> b) en oracions adjectives: sempre precedit d'una preposició <i>La noia de qui et parlo treballa als jutjats de Blanes.</i> • En les oracions adjectives és equivalent al relatiu variable. <i>La noia de qui / de la qual et parlo treballa als jutjats de Blanes.</i> 	
Funcions	
CI	<i>La forense a qui haig de trucar sempre duu apagat el telèfon mòbil.</i>
CP	<i>La peixatera en qui he confiat durant més de vint anys m'ha venut un lluç en mal estat.</i>
CAdj.	<i>En Nil ens va presentar les amistats de què se sent orgullós.</i>
CC	<i>Les persones amb qui treballa tenen una sensibilitat especial per la literatura.</i>
Remarques	
<ul style="list-style-type: none"> • En les oracions de relatiu substantives és preferible utilitzar <i>qui</i> o <i>el qui</i> en comptes d'<i>el que</i> sempre que ens referim a persones. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>El que no vulgui pots que no vagi a l'era.</i> ✓ <i>Qui / El qui no vulgui pots que no vagi a l'era.</i> • El relatiu <i>qui</i> és invariable. Per tant, són incorrectes les formes *<i>el quin</i>, *<i>la quina</i>, *<i>els quins</i>, *<i>les quines</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Els quins viuen al camp tenen una salut de ferro.</i> ✓ <i>Els qui viuen al camp tenen una salut de ferro.</i> • No és correcta la combinació *preposició + article + <i>qui</i>. Tant en les oracions de relatiu substantives com en les adjectives la combinació correcta és preposició + <i>qui</i>, si bé en aquestes últimes també és possible la combinació preposició + article + <i>qual</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>L'equip docent ha acordat que restarà tres punts al qui faci més de deu faltes d'ortografia.</i> ✓ <i>L'equip docent ha acordat que restarà tres punts a qui faci més de deu faltes d'ortografia.</i> ✗ <i>La noia de la qui et parlo treballa als jutjats de Blanes.</i> ✓ <i>La noia de qui / de la qual et parlo treballa als jutjats de Blanes.</i> 	

ON
Característiques
<ul style="list-style-type: none"> • Indica lloc. • Només s'utilitza en oracions adjectives, i pot anar precedit de preposició. <i>L'Òscar estiujeja en un poble on es practica el surf d'estel.</i> • Equival a <i>en què</i> i al relatiu variable precedit de la preposició <i>en</i>. <i>L'Òscar estiujeja en un poble en què / en el qual es practica el surf d'estel.</i>

Funcions
CCL <i>El poble on ens vam conèixer ha canviat molt des d'aleshores.</i>
Remarques
<ul style="list-style-type: none"> • Quan el relatiu <i>on</i> va precedit de preposició només equival al relatiu variable, també precedit de preposició. <i>El camí per on m'has fet venir està en molt mal estat.</i> <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>El camí per què m'has fet venir està en molt mal estat.</i> ✓ <i>El camí pel qual m'has fet venir està en molt mal estat.</i> • No són correctes les combinacions *preposició + article + <i>què / que</i>, *preposició + <i>que</i>. Les formes adequades són preposició + <i>què</i> i preposició + relatiu variable. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>L'Òscar estiujeja en un poble en el què / en el que / en que es practica el surf d'estel.</i> ✓ <i>L'Òscar estiujeja en un poble en què / en el qual es practica el surf d'estel.</i>

EL QUAL, LA QUAL, ELS QUALS, LES QUALS
Característiques
<ul style="list-style-type: none"> • Es refereix a persones i a coses. • Només s'utilitza en oracions adjectives, precedit o no de preposició segons la funció sintàctica de l'oració de relatiu. • Darrere de preposicions tòniques s'utilitza sempre el relatiu variable. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>La resolució contra què s'ha interposat el recurs està molt mal fonamentada.</i> ✓ <i>La resolució contra la qual s'ha interposat el recurs està molt mal fonamentada.</i> • La combinació <i>de</i> + relatiu variable complementa el nom que la precedeix i té un sentit possessiu. És el que anomenem <i>relatiu possessiu</i> (forma <i>cuyo</i> en castellà). <i>Abasta'm el diccionari les cobertes del qual són de color groc.</i>
Funcions
S <i>El denunciat, el qual triplicava la taxa d'alcoholèmia permesa, va negar que hagués begut.</i>
CN <i>En Roger festeja amb una noia els pares de la qual són d'origen grec.</i>
CD <i>Les troballes arqueològiques d'enguany, les quals es consideren excepcionals, s'exposaran al museu d'història de la ciutat.</i>
CI <i>Detesto l'escriptora a la qual han donat el premi.</i>
CP <i>Els documents amb els quals acompanyo la demanda no són originals.</i>
CAAdj. <i>En Jan col·lecciona papallones de les quals la Dora està fastiguejada.</i>
CC <i>La parella amb la qual vam celebrar la revetlla ha partit peres.</i>
Remarques
<ul style="list-style-type: none"> • L'ús del relatiu variable ajuda a desfer ambigüitats. <i>El germà de la Laia, amb qui comparteixo pis, defensa aferrissadament els drets dels animals.</i> [No queda clar si és amb la Laia o amb el seu germà amb qui comparteixo pis.] <i>El germà de la Laia, amb el qual comparteixo pis, defensa aferrissadament els drets dels animals.</i> [Queda clar que comparteixo pis amb el germà de la Laia.] <i>El germà de la Laia, amb la qual comparteixo pis, defensa aferrissadament els drets dels animals.</i> [Queda clar que comparteixo pis amb la Laia.]

<ul style="list-style-type: none"> • No és correcte l'ús del relatiu <i>que</i> en comptes del relatiu possessiu. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>En Roger festeja amb una noia que els pares són d'origen grec.</i> ✓ <i>En Roger festeja amb una noia els pares de la qual són d'origen grec.</i> • Recordeu que en les oracions adjectives: 	
<p>Incorrecte</p> <ul style="list-style-type: none"> *preposició + article + <i>què / que</i> *preposició + <i>que</i> 	<p>Correcte</p> <ul style="list-style-type: none"> preposició + <i>què</i> / preposició + <i>el qual</i>
<ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>La còpia del DNI amb la què / amb la que / amb que acompanyo la sol·licitud és en color.</i> ✓ <i>La còpia del DNI amb què / amb la qual acompanyo la sol·licitud és en color.</i> 	

LA QUAL COSA / COSA QUE	
Característiques	
<ul style="list-style-type: none"> • El relatiu neutre es refereix a tota una oració. • Només s'utilitza en oracions adjectives, precedit o no de preposició segons la funció sintàctica de l'oració de relatiu. • Quan no va precedit de preposició pot equivaler a les formes <i>fet que</i>, <i>circumstància que</i>, <i>i això</i>, etc. <i>L'advocada el va advertir que s'hi havia d'esforçar més si no volia perdre la custòdia de les nenes, la qual cosa / cosa que / fet que / circumstància que / i això va empitjorar la situació.</i> 	
Funcions	
S	<i>La demandant és consumidora habitual d'heroïna, la qual cosa resta credibilitat a la seva versió dels fets.</i>
CD	<i>Va declarar que l'havia mort per amor, cosa que el jurat no va poder entendre.</i>
CP	<i>En Josep ha de treballar de nits, a la qual cosa encara no s'ha acostumat.</i>
CAdj.	<i>La jutgessa ha condemnat l'empresa a indemnitzar la treballadora, de la qual cosa el seu advocat està satisfet.</i>
CC	<i>El metge m'ha diagnosticat una pneumònia, per la qual cosa haig de fer llit quinze dies.</i>
Remarques	
<ul style="list-style-type: none"> • El relatiu neutre no és equivalent a la forma <i>el que</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Ha suspès tres exàmens finals, el que afectarà la nota global del curs.</i> ✓ <i>Ha suspès tres exàmens finals, la qual cosa afectarà la nota global del curs.</i> 	

Remarques generals

És incorrecte representar alhora un antecedent mitjançant un pronom relatiu i un pronom feble. Aquesta redundància rep el nom de *pleonasme*.

- ✗ Treballa en una fàbrica **on hi** fan agulles imperdibles.
- ✓ Treballa en una fàbrica **on** fan agulles imperdibles.

- ✗ Vaig conèixer la noia **a qui li** havia tocat el premi.
- ✓ Vaig conèixer la noia **a qui** havia tocat el premi.

En canvi, es considera que no hi ha duplicació quan un quantificador acompanya un dels pronoms.

Hi havia citats deu testimonis, dels quals n'han comparegut cinc.

No hem de confondre els pronoms relatius amb altres mots amb els quals comparteixen la forma però no la categoria gramatical.

Pronoms relatius	Altres mots
QUE He portat el llibre que et vaig recomanar.	QUE conjunció Vull que vinguis amb mi. Que has trobat les claus? QUE quantitatiu Que estúpid t'has tornat!
QUÈ El bolígraf amb què escriu és vermell.	QUÈ interrogatiu Què fas? M'agradaria saber en què penses.
QUI L'amiga amb qui he quedat es diu Sandra.	QUI interrogatiu Qui ha vingut? Vull saber qui ha vingut.
ON La casa on vivim té aluminosi.	ON interrogatiu On sou? No sé on anirem de vacances.

TIPUS		FORMA	EXEMPLE	
SENSE ANTECEDENT		<i>que</i> (per a persones i coses) <i>qui</i> (només per a persones) <i>quan</i> <i>com</i> <i>on</i>	<i>Els que tinguen por que no vinguen.</i> <i>Fes el que consideres convenient.</i> <i>El qui ho sàpia que ho diga.</i> <i>Qui no vullga pols que no vaja a l'era.</i> <i>Quan ens vam decidir ja era massa tard.</i> <i>Ho farem com voldrem.</i> <i>T'enviaré on brama la tonyina.</i>	
AMB ANTECEDENT EXPLÍCIT	ESPECIFICATIVES	SENSE PREPOSICIÓ	<i>que</i> (per a persones i coses) <i>com</i> <i>on</i>	<i>L'home que dius no té cotxe.</i> <i>Toca'm el dia que tingues alguna molèstia.</i> <i>Vull saber la manera com ho has fet.</i> <i>He vist el lloc on vas nàixer.</i>
		AMB PREPOSICIÓ	<i>què</i> (només per a coses) <i>qui</i> (només per a persones) <i>el qual</i> (per a persones i coses) <i>on</i>	<i>L'assumpte a què et referixes és interessant.</i> <i>M'he trobat amb el xic amb qui vas vindre.</i> <i>El motiu pel qual l'han detingut és per violació.</i> <i>És un jugador l'habilitat del qual és dubtosa.</i> <i>El camí per on has tornat és més llarg.</i>
	EXPLICATIVES	SENSE PREPOSICIÓ	<i>que</i> (per a persones i coses) <i>el qual</i> (per a persones i coses) <i>com</i> <i>on</i>	<i>L'alcaldeessa, que no sabia l'hora de la reunió, ha arribat tard.</i> <i>M'he trobat la medalla, la qual no veia des de feia anys.</i> <i>Entra sense fer soroll, com hem fet nosaltres.</i> <i>He estat a París, on he pogut veure el meu germà.</i>
		AMB PREPOSICIÓ	<i>qui</i> (per a persones) <i>el qual</i> (per a persones i coses) <i>què</i> (per a coses) <i>on</i>	<i>Aquell home, amb qui tothom estava content, és un fals.</i> <i>He trobat la carta, en la qual hi ha la informació que volies.</i> <i>Resulta inadequat en este cas, en què seria millor buscar una altra alternativa.</i> <i>He anat a uns quants bancs, els caixers dels quals no funcionen.</i> <i>Finalment he arribat a Escòcia, per on hi ha uns llacs preciosos.</i>

PRONOMS RELATIUS

Trieu-ne la resposta correcta

1

- a) L'eina amb la que treballe és un martell.
- b) L'eina amb que treballe és un martell
- c) L'eina amb què treballe és un martell.

2

- a) El poeta del que et parlava era analfabet.
- b) El poeta de qui et parlava era analfabet
- c) El poeta del qui et parlava era analfabet.

3

- a) La bicicleta que t'has comprat i la que tinc són iguals.
- b) La bicicleta que t'has comprat i la que tinc són iguals.
- c) La bicicleta que t'has comprat i que tinc són iguals.

4

- a) Necessite la carpeta en la que vas deixar els apunts.
- b) Necessite la carpeta que vas deixar els apunts
- c) Necessite la carpeta on vas deixar els apunts.

5

- a) Aquest és un temps de que hauríem de parlar poc.
- b) Aquest és un tema del qual hauríem de parlar poc.
- c) Aquest és un tema del que hauríem de parlar poc.

6.

- a) Vam visitar el poble on hi anàvem cada estiu.
- b) Vam visitar el poble on anàvem cada estiu.
- c) Vam visitar el poble en què hi anàvem tot l'estiu.

7.

- a) Coneixerem aquella actriu de la qual ens han parlat tant.
- b) Coneixerem aquella actriu de la quan ens n'han parlat tant.
- c) Coneixerem aquella actriu de què ens n'han parlat tant.

8.

- a) La moto de què et parlava és cara.
- b) La moto de la que et parlava és cara.
- c) La moto que et parlava és cara.

9.

- a) La qüestió a que ens referim és fàcil
- b) La qüestió de que ens referim és fàcil
- c) La qüestió a la qual ens referim és fàcil.

10.

- a) El llapis amb el qual escrius no té punta.
- b) El llapis amb que escrius no té punta.
- c) El llapis de què escrius no té punta.

11.

- a) No teniu perquè ficar-vos en aquesta discussió.
- b) No teniu per què ficar-vos en aquesta discussió.
- c) No teniu el perquè de ficar-vos en aquesta discussió.

12.

- a) Una qüestió de la que molts fugen.
- b) Una qüestió de la qual molts fugen.
- c) Una qüestió de que molts fugen.

13.

- a) Estan interessats en que vinguen
- b) Estan interessats de que vinguen
- c) Estan interessats que vinguen.

14.

- a) No estigues tan segur que ho puga resoldre.
- b) No estigues tan segur de que ho puga resoldre.
- c) No estigues tan segur de què ho puga resoldre.

15.

- a) El poble que visc és tranquil.
- b) El poble on visc és tranqui.
- c) El poble en el que visc és tranquil.

16.

- a) Les persones en les que confiava m'han decebut.
- b) Les persones amb qui confiava m'han decebut.
- c) Les persones que confiava m'han decebut.

17.

- a) Els principis pels que lluito em dignifiquen
- b) Els principis per als que lluito em dignifiquen
- c) Els principis per els que lluito em dignifiquen.

18.

- a) Són situacions a les que s'ha d'acostumar.
- b) Són situacions a les quals s'ha d'acostumar.
- c) Són situacions que s'ha d'acostumar.

19.

- a) Quin dia passa, any empeny.
- b) El quin dia passa, any empeny
- c) Qui dia passa, any empeny.

20.

- a) No sé el motiu per què l'han acomiadat.
- b) No sé el motiu de per què l'han acomiadat.
- c) No sé el motiu perquè l'han acomiadat.

21.

- a) He conegut una noia, el nom de la qual és Noemí.
- b) He conegut una noia, quin nom és Noemí.
- c) He conegut una noia, de que el nom és Noemí.

22. L'ordinador _____ treballes està obsolet

- a) amb el que
- b) amb que
- c) amb què

23. L'home _____ et parle viu a Elda.

- a) de qui
- b) del que
- c) del qui

24. Però, ____ vols? No sé mai ____ vols!

- a) que, què
- b) què, que
- c) què, què

25. Ignore la raó _____ ho han fet.

- a) per la que
- b) per la qual
- c) per què

26. Tots ploraven, _____ em va entristir.

- a) cosa que
- b) el que
- c) lo que

27. L'home, _____, ha desaparegut.

- a) de què és metge son pare
- b) que el seu pare és metge
- c) el pare del qual és metge

28. _____ tornaràs a casa?

- a) Quan
- b) Quant
- c) Quand

29. Uf, _____ calor!

- a) que
- b) quina
- c) què

30. _____ fas encara gitat? _____ no vas a treballar, avui?

- a) Que, Què
- b) Què, Que
- c) Què, Què

31. _____ músics més bons! I _____ aplaudiments va fer el públic.

- a) Que, què
- b) Què, quins
- c) Quins, quins

32. La comissió ha d'informar sobre les dades _____ disposa.

- a) de què
- b) de que
- c) de les que

33. De _____ mitjans disposes per a emprendre el negoci?

- a) que
- b) què
- c) quins

34.

- a) Un riu que s'ofega molta gent
- b) Un riu on s'ofega molta gent
- c) Un riu del qual s'ofega molta gent.

35.

- a) Que melons més verds!
- b) Quins melons més verds!
- c) Qui melons més verds!

CONJUNCIONS

Les conjuncions són mots invariables la funció dels quals és enllaçar sintagmes o oracions i establir-hi un tipus de relació.

Plora perquè li fan mal les dents.

oració 1

oració 2

Cafè o te?

SN 1

SN 2

relació causal entre l'oració 1 i l'oració 2

relació disjuntiva entre els dos sintagmes

Depenent del tipus de relació i dels elements que enllacen, les conjuncions poden ser de coordinació o de subordinació. Si coordinen, uneixen sintagmes o oracions que estan en un mateix nivell sintàctic, la qual cosa, en les oracions, implica que individualment continuen tenint sentit complet. Si subordinen, introdueixen una oració que complementa la principal.

Emplena la sol·licitud i envia-la per correu electrònic al teu cap.

(oracions coordinades)

Si no prems el 0, el fax no s'enviarà.

(oració subordinada)

Juntament amb les conjuncions, també fan aquesta funció d'enllaç les locucions conjuntives, les quals estan formades per més d'una paraula, com ara *no obstant això*, *així mateix*, *abans que...*, i alguns mots d'altres categories gramaticals, per exemple adverbis o diferents sintagmes.

Conjuncions de coordinació

Copulatives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Unió	i, ni	Compra pa i pernil. No puc abusar de la sal ni de l'oli.
Remarca		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>I</i> no canvia a <i>e</i> davant de mots començats per <i>i</i>. ✗ Comerç e indústria. ✓ Comerç i indústria. 		

Disjuntives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Alternativa, contraposició o equivalència	o, o bé	Véns o (bé) te'n vas? Regalen un viatge o el seu valor en euros.
Remarca		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O</i> no canvia a <i>u</i> davant de mots començats per <i>o</i>. ✗ Salvat error u omissió. ✓ Salvat error o omissió. 		

Distributives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Alternativa	així... com... ara... ara... entre... i... el mateix... que... l'una... l'altra... no solament... sinó també...	o... o... sia... sia... ja... ja... ni... ni... mig... mig...
<p>Ara riu, ara crida. Entre la maratón de dissabte i el partit de diumenge, estic ben cruixit! Ni beu ni fuma. No solament ha suspès la Nàdia, sinó també l'Anna. Tot no pot ser: o cotxe o vacances! L'una vol menú, l'altra carta; mai es posen d'acord!</p>		
Remarca		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ja sigui ... o no</i> és una conjunció distributiva. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Aquest estiu me n'aniré a Eivissa, ja sigui amb vaixell o amb avió.</i> ✓ <i>Aquest estiu me n'aniré a Eivissa, o amb vaixell o amb avió.</i> 		

Adversatives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Oposició o contrarietat	però, sinó, sinó que, tanmateix, amb tot, en canvi, ara, ara bé, altrament, així i tot, tot i això, no obstant això, això no obstant, mentre que	A l'avió no accepten animals, tanmateix deixen pujar gossos guia. Hi estic d'acord; ara bé , només és la meua opinió. Aquest sudoku és difícil de resoldre, així i tot , no pararé fins a aconseguir-ho.
Remarques		
<ul style="list-style-type: none"> • Cal distingir la conjunció <i>sinó</i> de <i>si no</i> (conjunció condicional + adverb de negació). <i>Si no</i>, sinònima d'<i>en cas que no</i>, introdueix una oració condicional negativa. Aquestes oracions condicionals poden tenir el verb elidit. Aleshores <i>si no</i> és sinònim d'<i>altrament</i>. <i>Si no véns a dinar, avisa abans.</i> (= <i>En cas que no vinguis a dinar, avisa abans.</i>) <i>Vine a dinar a casa, si no / altrament, menjaràs un entrepà com sempre.</i> <i>Sinó</i> expressa oposició o exclusió respecte de l'oració principal. També pot significar <i>tan sols / excepte</i>. <i>Ja no treballa a la fàbrica, sinó a l'Ajuntament.</i> <i>No queden sinó iogurts.</i> (= <i>Tan sols queden iogurts.</i>) • És incorrecte usar <i>tanmateix</i> com a conjunció continuativa sinònima d'<i>així mateix</i>. ✗ <i>El condemno a la multa esmentada, i tanmateix a pagar les costes.</i> ✓ <i>Tothom sap que és un egocèntric, tanmateix tothom li fa la pilota.</i> • <i>No obstant això / Això no obstant</i> no pot prescindir del pronom <i>això</i> ja que el nucli de la conjunció és el verb <i>obstar</i> en gerundi i el necessita com a CD. ✗ <i>La reunió s'ha anul·lat, no obstant aniré a Barcelona igualment.</i> ✓ <i>La reunió s'ha anul·lat, no obstant això / això no obstant, aniré a Barcelona igualment.</i> • Les formes <i>mentre que</i>, <i>mentre</i> i <i>mentrestant</i> no són sinònimes. <i>Mentre que</i> és una conjunció que contraposa dues oracions; <i>mentre</i> és una conjunció que significa <i>durant el temps en què...</i>; <i>mentrestant</i> és un adverb temporal i és l'únic que va tot sol, sense introduir oracions, i *<i>mentres</i> és incorrecte. <i>Les temperatures pujaran a l'interior, mentre que a la costa hi haurà precipitacions.</i> <i>Nosaltres pintarem el pany de paret de la cuina; mentrestant, vosaltres pengeu els quadres.</i> ✗ <i>Mentres condueixis no parlis per mòbil.</i> ✓ <i>Mentre condueixis no parlis per mòbil.</i> 		

Consecutives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Conseqüència	doncs, per tant, de manera que, per consegüent, en conseqüència, així que	Amb aquests aperitius utilitzen olis vegetals, per tant no tenen colesterol. Ho has fet molt bé, així que anima't.
Remarca		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Doncs</i> indica conseqüència i no causa. Per tant, és incorrecte usar-la com a sinònima de <i>ja que</i>, <i>perquè</i>... ✗ <i>M'he inscrit al concurs, doncs penso que puc guanyar.</i> ✓ <i>M'he inscrit al concurs, ja que / perquè penso que puc guanyar.</i> ✓ <i>Vols arribar-hi a les sis? Doncs afanya't.</i> 		

Continuatives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Continuïtat, suma	així mateix, a més, d'altra banda, fins i tot, i tot	A més de fer puzles, li agrada molt pintar. El temps és ben boig! Ha pedregat i tot!
Remarca		
• Vegeu <i>així mateix / tanmateix</i> a l'apartat de conjuncions adversatives.		

Explicatives

Relació que expressen	Conjuncions	Exemples
Explicació, aclariment	és a dir, això és, o sigui	Val 3 euros, és a dir , 500 pessetes. Ha arrufat el nas, o sigui , no li agrada.

Conjuncions de subordinació**Completives**

Tipus d'informació de l'oració subord.	Conjuncions	Exemples
Cap (Simplement uneixen l'oració principal amb la subordinada.)	que, si, com	Vull que sàpigues que t'admiro. Confirmeu-me si veniu.

Remarca
<p>• Cal distingir les diferents accepcions de <i>que</i> i no confondre'l amb <i>què</i>. Sense accentuar, a banda de conjunció, <i>que</i> també pot ser pronom relatiu i adverb, i amb accent pot ser pronom relatiu i interrogatiu.</p> <p>Que <i>atreuit que ets de fer salt de pont!</i> (que= modifica l'adjectiu <i>atreuit</i>; adverb)</p> <p><i>Digueu-nos què voleu per berenar.</i> (què= "quina cosa"; pronom interrogatiu)</p> <p><i>Té el perfil que busca l'empresa.</i> (que= substitueix l'antecedent <i>perfil</i>; pronom relatiu)</p> <p><i>La plaça a què optes ja és teva.</i> (què= substitueix l'antecedent <i>plaça</i> i es pot canviar per <i>la qual</i>; pronom relatiu)</p> <p>Recordeu que és incorrecte ometre aquesta conjunció:</p> <p>✗ <i>Sol·licito Ø m'inclogueu en les vostres llistes electròniques de distribució.</i></p> <p>✓ <i>Sol·licito que m'inclogueu en les vostres llistes electròniques de distribució.</i></p>

Temporals

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Temps	quan, abans que, després que, mentre, sempre que, fins que, fins que no, tan bon punt, tan aviat com, així que, tota vegada que, des que, d'ençà que	<p>Apaga el llum abans que t'adormis.</p> <p>Compta amb mi sempre que ho necessitis.</p> <p>Fins que no em diguin que ha marxat de veritat no m'ho creuré.</p> <p>El tren de rodalia ha perdut un 15% de passatgers d'ençà que ha restablert el servei.</p>
Remarques		
<p>• Cal no confondre el temporal <i>tota vegada que</i>, sinònim de <i>sempre que</i>, amb el causal <i>toda vez que</i> castellà.</p> <p>✗ <i>Tota vegada que les obres començaran dos dies abans, s'ha ajornat la conferència.</i></p> <p>✓ <i>Atès que / Com que les obres començaran dos dies abans, s'ha ajornat la conferència.</i></p> <p>✓ <i>Tota vegada que se'n va la llum, ens falten espelmes.</i></p> <p>• Recordeu que la forma <i>*sempre i quan</i> no és correcta; és <i>sempre que</i>.</p> <p>• Vegeu <i>mentre que / mentre / mentrestant / *mentres</i> a l'apartat de conjuncions adversatives.</p>		

Locatives

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Lloc	on, allà on	Seu on vulguis.

Modals

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Manera	com, com si, així com, tal com, igual com, igual que, segons, segons que, sense que, en tant que, en la mesura que	<p>Ho expresso tal com ho sento.</p> <p>El moviment es classifica segons que la variació sigui uniforme o no.</p> <p>Ho intentarem en la mesura que els fou possible.</p>

Causals

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Motiu, causa	perquè, ja que, que, com que, atès que, per tal com, com sigui que, vist que, a causa que, per raó que	El projecte infringeix la normativa perquè no té portes d'emergència. Atès que ja ha arribat tothom, podem començar la reunió.
Remarques		
<ul style="list-style-type: none"> • Distingiu <i>perquè</i>, <i>per què</i> i <i>per a què</i>. <i>Perquè</i> és alhora una conjunció causal (sinònima de <i>ja que</i>; en castellà, <i>porque</i>) i final (sinònima de <i>per tal de</i>; en castellà, <i>para que</i>). <i>He d'anar a comprar perquè tinc la nevera buida.</i> (=ja que; causal) <i>Sempre hem d'insistir molt perquè vingui a sopar.</i> (=per tal que; final) • <i>Per què</i> és alhora pronom relatiu (sinònim de <i>pel qual</i>, <i>per la qual...</i>) i interrogatiu de causa (sinònim de <i>per quin motiu</i>). <i>La raó per què no vas venir és ridícula.</i> (=per la qual; pronom relatiu) <i>Volem saber per què no ens donen explicacions.</i> (=per quin motiu; pronom interrogatiu) • <i>Per a què</i> és alhora interrogatiu de finalitat (sinònim de <i>per a quina cosa</i>) i pronom relatiu (sinònim de <i>per al qual</i>, <i>per a la qual...</i>). <i>T'ajudaré en la prova per a què necessites preparació.</i> (=per a la qual; pronom relatiu) <i>Per a què serveix això?</i> (=per a quina cosa; pronom interrogatiu) • <i>Donat que</i> és un barbarisme que cal evitar utilitzant conjuncions causals com ara <i>atès que</i>, <i>ja que</i>.... X <i>No t'han expedit el certificat donat que no has complert el mínim d'assistència.</i> ✓ <i>No t'han expedit el certificat atès que / ja que no has complert el mínim d'assistència.</i> 		

Comparatives

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Comparació	com tan... com... tant... com... més... que... menys... que... com menys... més... com més... més... com menys... menys...	Es comporta com si l'haguéssim tractat. És tan curt de gambals com el seu pare. Menja més llaminadures que el seu germà petit. Com més li ho diguis, més ho farà.
Remarca		
<ul style="list-style-type: none"> • Per indicar proporció, les locucions correctes són les que comencen amb l'adverbi <i>com</i>, i no amb <i>quant</i> o <i>quan</i>. X <i>Quant més dormo, més son tinc. I quant menys menjo, menys gana tinc.</i> ✓ <i>Com més dormo, més son tinc. I com menys menjo, menys gana tinc.</i> 		

Concessives

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Obstacle, objecció	encara que, malgrat que, per bé que, bé que, mal que, baldament, per més que, si bé, tot i que	Encara que no ho reconegui, l'estima. Vaig acceptar les condicions, per bé que no compartia els objectius. Tot i que és car, anirem al concert.
Remarca		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tot i que</i> ha d'anar amb un verb en mode indicatiu. X <i>Tot i que mengi molt, no s'engreixa ni un gram.</i> ✓ <i>Tot i que menja molt, no s'engreixa ni un gram.</i> 		

Consecutives

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Conseqüència	que, tant... que, tan... que, talment... que, de manera que, fins al punt que	Treballa tant que no té temps de sortir. Va perdre l'últim tren, de manera que es va haver de quedar a la ciutat una nit més.

Condicionals

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Condicció	si, només que, mentre, posat que, sempre que, en el cas que, si per cas, si de cas, llevat que, fora que, tret que, si doncs no, que	Si continues així, et donarà l'esquena. Mentre conduïx, no parlis per telèfon. Les trucades són gratuïtes, llevat que siguin internacionals.
Remarques		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Posat que</i> expressa condició i no pas causa com <i>puesto que</i> castellà, i el verb que segueix s'ha de construir en subjuntiu. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Posat que demà és festa, avui he de deixar enllestides unes gestions.</i> ✓ <i>Com que demà és festa, avui he de deixar enllestides unes gestions.</i> ✓ <i>Posat que vinguis, improvisarem una mica de sopar.</i> • <i>A no ser que</i> no és correcte. S'ha de dir <i>si no és que, llevat que...</i> <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>A no ser que restableixin aviat el trànsit, no ens arribarà la comanda a temps.</i> ✓ <i>Llevat que no restableixin aviat el trànsit, no ens arribarà la comanda a temps.</i> • <i>De (no) + infinitiu</i> no és una expressió condicional correcta. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>De resultar cert el rumor, rodaran caps.</i> ✓ <i>Si resulta cert el rumor, rodaran caps.</i> • Vegeu <i>si no / sinó</i> a l'apartat de conjuncions adversatives. 		

Finals

Tipus d'informació de l'oració subordinada.	Conjuncions	Exemples
Finalitat, objecte	perquè, a fi que, per tal que, que	Tots l'estem collant perquè s'hi apunti. Citeu-lo a fi que comparegui al Jutjat.
Remarca		
• Vegeu <i>perquè / per què</i> a l'apartat de conjuncions causals.		

CONJUNCIONS

1. Corregiu, si escau, les frases següents.

1. Avui no ha vingut a treballar doncs estava malalta.
2. Ha perdut les eleccions degut al seu mal caràcter.
3. Només assabentar-se de la notícia la va comunicar a son pare.
4. No tinc més preguntes que fer-te. Demà continuarem.
5. T'ajudaré sempre i quan et comprometes a fer-ho ràpidament.
6. Et pregue acceptes el regal. Te'l mereixes.
7. Van anar lliurant els exàmens segons acabaven la prova.
8. El terra de la carretera està banyat car ha plogut molt.
9. Com no acabes la carrera no trobaràs mai treball.
10. Compra'm, a ser possible, un pernil i una llauna de tonyina.
11. Han portat llibres; no obstant, no han portat tots els que demanàrem.
12. Els assistents han anat seient conforme anaven arribant a l'església.
13. El seu èxit s'ha degut al fet que estava molt preparat.
14. Li vam comprar l'enciclopèdia per a què poguera fer bé els treballs de curs.
15. Intenta pintar, a ser possible, un parell de quadres.
16. Així com el cel s'ennuvola a poqueta nit, així el seu enteniment s'enterbolí.
17. Creu-me, t'assegure que sí vindrà. No patisques.
18. Anit vingueren al concert solament deu u onze persones.
19. L'han ajudat amb tots els seus mitjans amb tal que guanye les eleccions.
20. Pensa que només arribe has de fer-li la consulta.
21. A no ser que treballes molt, no faràs diners.
22. No obstant el teu consell, crec que finalment faré el que havia pensat.
23. Pensa que no solament és una bona persona si no també un bon metge.
24. Donat que estem tots d'acord, anem-nos-en a celebrar-ho.

25. Com vinga el teu pare, sabràs el que és bo.
26. Tret que tinguem sort, avui no agafem l'autobús.
27. Jugarem el partit de futbol sempre i quan siguem prou jugadors.

2. Tradueix les frases següents

1. Siempre presenta los ejercicios como es debido.
2. Debido a la falta de alimentos se estan produciendo muchos muertos en Senegal.
3. A no ser por ti me hubiera rendido fácilmente.
4. Te esperaré siempre y cuando no tardes mucho.
5. Me he matriculado en Geografía e Historia y en Derecho.
6. Te avisaré nada más llegue. Tranquilo.
7. Como no termine la novela antes del diez de junio no podrá presentarse al concurso.
8. Me he pasado el día rezando para que llueva, pero ni san Antonio escucha mis oraciones.
9. Me estoy poniendo nervioso conforme pasa el tiempo y observo que no termino el trabajo.

3. Corregeix, si cal, les oracions següents

1. Tres ferits, en explotar una bombona.
2. A jutjar pel que diu, té la raó de part seua.
3. Per més que criden, no els feu cas.
4. No t'ho hauria dit d'haver sabut que et posaries així.
5. La boca actua com una caixa de ressonància modificant-ne la vibració.
6. No només m'ha trencat el pitxer, sinó també el joc de tasses.
7. Per ser tan mirat, tots li pugen a cavall.
8. Fes-me cas; del contrari, acabarem malament.
9. Viatjà a Itàlia adquirint aviat un estil propi.
10. De no presentar-se, no tindrà cap altra oportunitat.

4. Empleneu els buits de les frases següents amb *tanmateix* o *així mateix*, tenint en compte el context.

1. No ho hauria pogut fer millor. _____ hauria estat bé que hagués comptat amb la resta de companys.
2. El foc va cremar mil hectàrees de bosc i _____ algunes cases dels pobles veïns.
3. Han trobat aigua en una lluna de Saturn; però _____ no sembla que hi hagi indicis de vida.
4. Egipte és un país amb molt d'encant i _____ no hi aniria mai per por de volar.
5. Van regalar-li un viatge al Carib i _____ tots els electrodomèstics.
6. Li han dit el nom del porc i _____ ni s'ha immutat.

5. Empleneu els buits amb *sinó* o *si no*, d'acord amb la normativa.

1. _____ veniu, us perdreu l'espectacle.
2. Al concert no va voler interpretar els temes de sempre, _____ els de l'últim disc.
3. Aprofita per reclamar-li la factura; _____, no veuràs un duro.
4. Aquest cim, _____ és amb cordes, no el farem pas.
5. No està trasbalsat per la pena, _____ per la mala consciència.
6. La fuga de gas ha afectat tres edificis, _____ més.
7. No vol _____ un dia per pensar-s'ho.
8. _____ em va deixar amb la paraula a la boca, poc li va faltar.
9. No passa mai res, _____ és a ell.
10. No l'han confós amb un policia, _____ amb un delinqüent.

6. Ompliu els buits de les frases següents amb *perquè*, *per què* o *per a què*.

1. Finalment ens va entendre _____ li ho vam explicar amb signes.
2. No entenc _____ utilitzareu les eines que em demaneu.
3. _____ la roba s'eixugui més de pressa, caldrà estendre-la al sol.
4. L'advocat li va preguntar _____ s'havia barallat amb el seu fill.

5. Tothom ha tocat el dos _____ ja es feia fosc.
6. No el deixava reposar _____ es cansés.
7. _____ ha vingut? Per ensorrar la festa?
8. Les parts van arribar a un acord _____ volien estalviar-se el judici.
9. Rumia _____ la Núria ha desheretat els fills.
10. _____ el negoci rutlli bé, haureu de posar-hi el coll.

7. Completeu les frases següents triant entre les opcions.

1. Recorda (*que / de què*) passarem a recollir-te a les dues.
2. El gos es va intoxicar (*i / e*) immediatament el vam portar a cal veterinari.
3. (*Posat que / Com que*) he acabat la feina, me'n vaig a fer un vermut.
4. Ha marxat de viatge, (*tota vegada que / ja que*) li ha tocat la loteria.
5. (*Posat que / Perquè*) aconseguim motivar els treballadors, l'empresa en sortirà beneficiada.
6. (*Tot i que / Malgrat que*) sigui diumenge, es lleva a les set del matí.
7. El taller (*per a què / perquè*) vam preparar el pressupost ha fet fallida.
8. El mínim per obrir un curs són deu persones; (*tot i això / no obstant*), es poden fer excepcions segons les circumstàncies.
9. Per cada ascendent o descendent minusvàlid/a en un grau igual o superior al 65% es pot aplicar una deducció de 100 euros, (*tota vegada que / sempre i quan*) es compleixin els requisits exigits.

RECOPILATORI

Ompliu els buits de les frases següents escrivint l'article, la conjunció, la preposició, la locució prepositiva, la contracció o el nexa adequats. Si considereu que no cal cap nexa, poseu el símbol Ø.

1. He vingut _____ saludar-te
2. En música, sempre hem preferit _____ Vivaldi.
3. La pel·lícula deixa molt _____ desitjar.
4. _____ que em vas parlar tan bé d'ell, tinc molt d'interés _____ llegir-ne l'últim llibre.
5. Ha vingut _____ volia fer-te una proposta.
6. Si s'acostuma _____ que li ho faces tot, es convertirà en un inútil.
7. El perfum que m'han regalat fa olor _____ roses.
8. Ha treballat com _____ un membre més de l'equip.
9. El període de matrícula no s'acaba fins _____ 15 de juny.
10. Tens de temps _____ l'estiu.
11. Què hi ha avui _____ dinar?
12. _____ València _____ Girona deuen haver-hi uns 350 km.
13. No n'hi ha prou _____ que li ho digues una vegada.
14. _____ que va tindre aquell desengany, Lluís no saluda _____ la seua cosina.
15. Tinc el compte corrent _____ descobert.
16. No l'he vist _____ que se'n va anar al poble.
17. Porteu-li un espill _____ veja la cara que fa.
18. Aquesta clàusula només concerneix _____ estrangers que es queden fins _____ l'estiu.
19. No és culpa d'ell, _____ del seu amic.
20. S'havia acostumat _____ que li digueren el que havia de fer.
21. Crec que em vaig explicar molt bé, li vaig dir: _____ quant al tema dels diners, no en vull saber-ne res.
22. Aquest perfum fa olor _____ violetes.
23. Ja li ho he dit, però s'ha entossudit _____ contar-li-ho.
24. Es van defendre _____ lleons de les acusacions que els imputaven.
25. Hi ha temps _____ l'estiu per a sol·licitar-ho.

26. Coincidim _____ aquesta no és la via més adequada.
27. Sovint pensa _____ anar-se'n de vacances.
28. He vingut _____ em veges.
29. La policia busca _____ la meua germana, perquè no s'ha presentat en una identificació.
30. Vam fer un viatge vorejant la costa amb una embarcació _____ motor.
31. Escriuré no solament a ell, _____ també a tots els seus companys.
32. _____ pensar en aquella situació el posava nerviós.
33. No podem viure _____ el mateix sostre _____ ens barallem.
34. Ell, _____ contrari, va sucumbir a la primera temptació.
35. El termini per a la presentació de sol·licituds és _____ 1 de novembre _____ 15 d'aquest mes.
36. Creiem _____ la decisió que has pres és la més assenyada.
37. Ha treballat durant molts anys com _____ tècnic en una empresa molt qualificada.
38. _____ deixar que el xiquet fera el que volguera el posava nerviós.
39. Sempre pensa _____ arribar prompte a casa.
40. Et dic les coses _____ teu bé, _____ no em fas cas.
41. Joan m'ha dit que ha vist _____ meu germà quan passejava pel parc.
42. M'he enfadat amb tu _____ no m'has acompanyat al cine.
43. El teu germà no para en torreta, sempre va d'ací _____ allà.
44. _____ que arribe, fes-lo esperar.
45. El vestit se l'ha fet _____ encàrrec.
46. _____ més tard isques de casa, més tard arribaràs a la faena.
47. L'hivern passat arribàrem a dotze grans _____ zero.
48. He vingut ací _____ tornar-te el llibre.
49. Han d'anar junts a cal notari _____ els facen l'escriptura de venda.
50. Elvira sí _____ l'espera, l'aprovat.
51. Vam continuar _____ la conversació inacabada després _____ que ells se n'hagueren anat.
52. _____ agost encara no han obert l'escola.
53. La solució del problema consisteix _____ convèncer els interessats.
54. La vam veure pel carrer, però no ens va dir cap _____ on anava.
55. Per a cantar bé, no n'hi ha prou _____ tindre una bona oïda.

56. En l'hotel hi havia moltes habitacions lliures, però també n'hi havia algunes _____ ocupades.
57. Encara manté l'esperança _____ que serà declarada innocent.
58. No gosava contar l'acudit per por _____ ferir la susceptibilitat dels comensals.
59. Ja hem provat _____ convèncer-lo, _____ les seues idees són inamovibles.
60. Com _____ feia molta calor al despatx, hi ha instal·lat l'aire condicionat.
61. Miquel pretenia acceptar-nos a nosaltres i _____ nostres amics.
62. Sabem _____ ciència certa que Ferran va cobrar la factura.
63. Ella volia anar a sopar, mentres _____ el seu amic volia anar al cinema.
64. Insistia _____ que no ho havia fet ell.
65. _____ Pasqua viatjarem a Sardenya.
66. L'estiu passat va fer més calor en comparació _____ l'anterior.
67. Usa el paraigua com _____ para-sol.
68. Aquesta carn fa gust _____ peix.
69. Després _____ va saber-ho tot, ho esbandí per tot el barri.
70. Ha fet el treball malament _____ no tornen a encarregar-li'l.
71. Quan celebren el ramadà, els musulmans no mengen fins _____ fer-se de nit.
72. A partir de mitjan matí somia _____ l'hora de dinar.

ADVERBIS

Els adverbis són mots invariables que modifiquen principalment el verb desenvolupant funcions de complement circumstancial que indiquen el lloc, el temps, la manera, la quantitat... en què es duu a terme la seva acció. També poden modificar els adjectius i els adverbis.

Vine a poc a poc. És tan dropo! Hem arribat molt aviat.
verb adv. adv. adj. adv. adv.

La funció adverbial també la poden desenvolupar les locucions adverbials, compostes per més d'una paraula i formades generalment per una preposició i un altre adverbi o un SN (*en endavant, d'hora, demà passat...*).

Adverbis de lloc

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
ací, aquí, allà, allí, ençà, enllà, arreu, pertot, pertot arreu, enlloc, on, lluny, prop, baix, dalt, dins, endins, fora, enfora, davant, endavant, darrere, endarrere, rere, enrere, amunt, damunt, sobre, avall, davall, sota, dessota, enlaire	cap (a) dalt, cap (a) baix, al voltant, al davant, al darrere, al damunt, al dessota, a la vora, a la dreta, a l'esquerra, de part de fora, de part de dins, al capdamunt, al capdavall, de dalt, a mig aire, pels volts, al voltant, a l'entorn, als afores, d'ací d'allà	M'he trobat trànsit pertot arreu . Com que ets el més alt, posa't darrere . Gisclareny queda lluny de la ruta. No l'atraparà; va molt endavant . Veus aquella pujada? La carnisseria és al capdamunt . El poble té molts horts al voltant .
Remarques		
<ul style="list-style-type: none"> • Cal diferenciar l'adverbi <i>pertot</i>, que vol dir 'en tot lloc' i pot anar seguit d'<i>arreu</i>, de <i>per tot</i>, que és la combinació de la preposició <i>per</i> i el determinant o pronom <i>tot</i>. <i>Vam perdre la càmera al Parc Nacional d'Aigüestortes, hi vam tornar i la vam buscar pertot arreu.</i> <i>Què creus que li passa a en Joan? Vés a saber; es preocupa massa per tot!</i> • També cal distingir l'adverbi <i>enlloc</i>, que vol dir 'en cap banda', d'<i>en lloc de</i>, que significa 'en substitució de'. Enlloc no s'hi està més bé que aquí. <i>En el titular de la pàgina 5, en lloc de dir Baldiri hi ha de dir Florenci.</i> • Cal distingir <i>avall</i> i <i>amunt d'a baix</i> i <i>dalt</i>, respectivament. Mentre que els primers denoten direccionalitat, els segons indiquen posició. <i>L'esquinç me'l vaig fer mentre baixàvem muntanya avall.</i> <i>Fa estona que ja són a dalt.</i> • A partir de molts d'aquests adverbis es poden formar locucions adverbials anteposant-hi la preposició <i>a</i>: a davant, a fora, a dalt, a prop... 		

Adverbis de temps

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
ara, sempre, llavors, aleshores, ja, encara, tothora, alhora, mai, sovint, aviat, tard, ahir, abans-d'ahir, avui, demà, anit, adés, abans, després, mentrestant, quan, enguany, dilluns, dimarts, diumenge	d'hora, de (bon) matí, a punta de dia, al matí, a mig matí, al migdia, a la tarda, al vespre, a entrada de fosc, a la nit, al capvespre, de nit, de dia, abans-d'ahir, demà passat, l'endemà, l'endemà passat, en endavant, d'ara endavant, tot seguit, mai més, cap al tard, a hores d'ara, ara com ara, ara mateix, de tant en tant, a vegades, de vegades, una vegada, a la vegada, a deshora, de seguida, com més aviat millor, al més aviat possible, a la llarga, de moment	Abans-d'ahir va ser el meu sant. Coleu la salsa, afegiu-hi els bolets i, tot seguit , una copa de vi blanc. A hores d'ara ja deuen ser a prop de la sortida de l'autopista. Arribaré cap al tard , quan faci menys calor. De tant en tant , em regalo a mi mateix un capritx. Envieu la sol·licitud al més aviat possible .
Remarques		
<ul style="list-style-type: none"> • Els dies de la setmana són adverbis quan es refereixen als dies immediatament anteriors o posteriors al dia en què s'emeten; en aquest cas no porten article. En canvi, si es refereixen a dies concrets o serveixen per expressar periodicitat són substantius i han de dur article. <i>Dissabte</i> va fer una excursió al puig Neulós i avui encara té fiblades a les cames. <i>Heu de comparèixer el dimecres</i> 16 de juliol de 2008, a les 12 hores. • No confongueu <i>quan</i>, que indica temps, i <i>quant</i>, que indica quantitat. • <i>Aleshores</i> i <i>alhora</i> són adverbis que signifiquen 'llavors' i 'a un mateix temps' respectivament. Es pronuncien igual que els sintagmes <i>a les hores</i> i <i>a l'hora</i>. <i>Van tallar l'any passat i des d'aleshores no s'han tornat a veure mai més.</i> <i>Cal evitar prendre el sol a les hores de més calor.</i> <i>Fent tantes coses alhora no aconseguiràs fer-ne cap de bé.</i> <i>A l'hora de sopar és quan es prenen les decisions més importants.</i> • Formes com <i>*allavorens</i>, <i>*allavors</i>, <i>*llavonse</i> i <i>*(a)llavontes</i> són incorrectes. • Recordeu que la locució <i>*d'ara en endavant</i> és incorrecta. Ha de ser <i>d'ara endavant</i> o <i>en endavant</i>. • Vegeu <i>mentre que / mentre / mentrestant / *mentres</i> al tema de les conjuncions. 		

Adverbis de manera

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
com, així, bé/ben, millor, malament/ mal, pitjor, gairebé, quasi, alhora, almenys, només, solament, sols, alhora, endebades, en va, debades, exprés, corrents, sobretot, segur	a simple vista, a peu dret, a dojo, a dreta llei, a penes, a cau d'orella, a coll, a cop calent, a corre-cuita, de pressa, a les fosques, al cap i a la fi, comptat i debatut, a manta, de franc, de sobte, a poc a poc, de mica en mica, pel cap baix/alt, d'amagat, de cop i volta, fins i tot, més aviat	És ben cert això que dius! Han fet un projecte exprés per a nosaltres. Treballar sense objectius és treballar en va . Li fa mal l'esquena de portar en Marc tot el dia a coll . És pèl-roig, prim i més aviat alt.

Remarques
<ul style="list-style-type: none"> • Hi ha un bon nombre d'adverbis de manera construïts afegint <i>-ment</i> a la forma femenina d'alguns adjectius. Cal tenir en compte que mantenen l'accentuació que s'aplica a l'adjectiu en femení. Quan hi ha més d'un adverbi en <i>-ment</i>, el més recomanable és mantenir els sufixos en tots els elements; en cap cas s'accepta suprimir el sufix del primer. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Ho repetia continua i enèrgicament.</i> ✓ <i>Ho repetia continuament i enèrgicament.</i> ✓ <i>Ho repetia continuament i enèrgica.</i> • Els adverbis <i>bé</i> i <i>malament</i> passen a <i>ben</i> i <i>mal</i> quan precedeixen l'element que modifiquen. <ul style="list-style-type: none"> <i>Un plantejament mal concebut ens ha fet perdre temps en la construcció de la sala.</i> <i>Els paraigües m'agraden ben acolorits.</i> • L'encreuament dels adverbis <i>sols</i> i <i>solament</i> ha provocat l'aparició de la forma incorrecta <i>*solsament</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Aquesta revista solsament s'edita virtualment.</i> ✓ <i>Aquesta revista solament / sols s'edita virtualment.</i> • Les locucions <i>a poc a poc</i> i <i>de mica en mica</i> no poden prescindir de la preposició amb què s'inicien.

Adverbis de quantitat

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
quant, tant, tan, molt, poc, gaire, bastant, prou, massa, força, més, menys, ben, gairebé, quasi, gens, mig, tot, només, sols, solament, almenys, mica	una mica, un xic, pel cap alt, pel cap baix, ben bé, si més no, amb prou feines, d'allò més, no gaire, gens ni mica, a més, a més a més, més o menys, de més, un bon tros, poc més poc menys, amb escriure	Quant falta per arribar a País? Moltes estrelles han contret força deutes per culpa del joc. Amb prou feines arribarem a la quinzena d'alumnes.
Remarques		
<ul style="list-style-type: none"> • Cal diferenciar <i>gens</i> de <i>res</i>. <i>Gens</i> pot ser adverbi i determinant, segons si modifica un verb o un adjectiu, o bé un substantiu. En els dos casos quantifica de manera in comptable. En canvi, <i>res</i> és un pronom que equival a <i>cap cosa</i>. <ul style="list-style-type: none"> <i>No s'hi capfica gens.</i> (adverbi de quantitat) <i>No resulta gens agradable.</i> (adverbi de quantitat) <i>No tinc gens de son.</i> (determinant quantitatiu) <i>No hi ha res que em relaxi més que el ioga.</i> (pronom) • Tingueu en compte que s'escriu <i>tan</i> davant d'adjectiu, adverbi o locució adverbial, i <i>tant</i> en la resta de casos. A més, l'expressió castellana <i>un tanto</i> no és <i>*un tant</i>, sinó <i>una mica</i>. <ul style="list-style-type: none"> <i>No enraonis tan alt, que els nens dormen.</i> <i>En sap tant, de ballar, que tothom li'n demana classes.</i> ✗ <i>M'ha resultat un tant complicat aquest exercici.</i> ✓ <i>M'ha resultat una mica complicat aquest exercici.</i> • Cal evitar també la forma <i>*ademés</i> i substituir-la per <i>a més</i>, <i>a més a més</i>, <i>de més</i>, <i>de més a més</i>. <ul style="list-style-type: none"> ✗ <i>Ademés, us oferim un curs virtual.</i> ✓ <i>A més a més, us oferim un curs virtual.</i> • Ni <i>*quasibé</i> ni <i>*casi</i> són correctes. La forma que cal usar és <i>gairebé</i> o <i>quasi</i>. 		

<p>• Recordeu que en frases negatives, interrogatives i condicionals <i>molt</i> s'ha de substituir per <i>gaire</i>.</p> <p>✗ <i>Si no trigues molt, t'esperaré per dinar.</i></p> <p>✗ <i>Treballaràs molt aquest vespre?</i></p> <p>✓ <i>Si no trigues gaire, t'esperaré per dinar.</i></p> <p>✓ <i>Treballaràs gaire aquest vespre?</i></p> <p>• Tingueu present que l'adverbi <i>almenys</i> s'escriu junt, ja que separat és el resultat de combinar l'article contracte <i>al</i> i l'adverbi <i>menys</i>, o bé es tracta de l'expressió <i>al menys (...)</i> possible. Fixeu-vos que aquesta última forma comença en <i>al</i>, i no en <i>el</i>, com també <i>al més (...)</i> possible.</p> <p><i>Comptem amb almenys cinc participants.</i></p> <p><i>Ha cridat l'atenció al menys conflictiu del grup.</i></p> <p><i>Procura que el sol et toqui el tatuatge al menys possible.</i></p> <p><i>Col·loca't al més a prop possible.</i></p> <p>• La locució <i>*com a molt</i> cal substituir-la per <i>pel cap alt, a tot estirar o com a màxim</i>.</p>

Adverbis d'afirmació

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
sí, també, efectivament, semblantment, prou, fins, inclusivament, igualment	sens dubte, en efecte, ... i tot, fins i tot, ben segur, per descomptat, i tant, de debò	–El veí és molt cordial. – Prou , però jo encara no l'he tractat. Per descomptat que hi aniré!

Adverbis de negació

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
no, tampoc	de cap manera, no pas, no... pas, i ara!	No fa pas falta que vinguis. De cap manera acceptaran diners vostres.
Remarques		
<p>• Els mots <i>mai, res, ningú, enlloc, tampoc, cap</i> i <i>gens</i>, tret que siguin l'únic element d'una frase, no neguen per si sols; per tant, i sobretot en la llengua formal, necessiten l'adverbi <i>no</i> per formular frases negatives.</p> <p>✗ <i>Cap circumstància justifica la teva falta.</i></p> <p>✓ <i>Cap circumstància no justifica la teva falta.</i></p> <p>✗ <i>Enlloc veuràs unes platges tan cristal·lines.</i></p> <p>✓ <i>Enlloc no veuràs unes platges tan cristal·lines.</i></p> <p>✓ <i>–Qui ha vingut de nou? –Ningú.</i></p> <p>Recordeu, però, que aquests mots en frases interrogatives i condicionals poden adquirir significat afirmatiu:</p> <p><i>Si mai veus cap follet guarda bé el seu secret.</i></p> <p>• La partícula <i>pas</i> serveix per reforçar la negació.</p> <p><i>És més important el que ens uneix que no pas el que ens separa.</i></p>		

Adverbis de dubte

Adverbis	Locucions adverbials	Exemples
potser	potser sí, potser no, si de cas, si per cas, qui sap, tal vegada, tal volta, per ventura	Tal volta han estat altres motius? Qui sap si tornarà un cop hagi trobat feina a París.
Remarques		
<p>• Cal no confondre l'adverbi <i>potser</i> i la perífrasi verbal <i>pot ser</i>. L'adverbi ha de formar part d'una frase amb el verb en indicatiu, mentre que la perífrasi pot anar seguida d'una conjunció que introdueixi una oració amb el verb en subjuntiu.</p> <p><i>Potser <u>ajornaran</u> el partit per la pluja.</i> <i>Pot <u>ser que ajornin</u> el partit per la pluja.</i></p> <p>• Utilitzar <i>igual</i> com a sinònim de <i>potser</i> és un castellanisme.</p> <p>X <i>Igual</i> ens convida a prendre un cafè. ✓ <i>Potser</i> ens convida a prendre un cafè.</p>		

ADVERBIS

1. Corregiu, si escau, les frases següents.

1. No m'agrada molt anar al cinema els dissabtes. Hi ha molta gent.
2. A menys que rectifiques, difícilment obtindràs el meu perdó.
3. El meu germà ve a visitar-me de quan en quan.
4. Si no tardares molt, aniríem aquesta nit a visitar Joan.
5. Vinga, que ja serà menys, deixa de lamentar-te.
6. Creu-me que tire de menys els anys a París.
7. A finals de mes cobrarem els endarreriments.
8. Mentres acabes de llegir el llibre baixaré per tabac.
9. No és cert que sí fas tot el que et diuen.
10. Aconseguirà els seus propòsits sense que ningú no l'ajude.
11. Ni molt menys estic d'acord amb els teus punts de vista!
12. Joan va estudiar dur per aprovar els exàmens de juny.
13. Ahir va venir ton pare, i menys mal, perquè si no no hauríem pogut engegar el reproductor de DVD.
14. —Has trobat les claus? —Clar que sí!
15. La meua àvia sap comprar barat. No es perd cap rebaixa.
16. Estigues tranquil, que segur que ha arribat a temps.
17. Els espaguetis m'ixen fatal. Cuine millor l'arròs.
18. A primers de febrer començaran les classes de ioga.
19. Açò és massa! No pense seguir les teues instruccions.
20. Mira si pots preparar el sopar, que mentres jo trauré el gos a passejar.
21. A mitjans d'agost ens n'anirem de vacances a Roma.
22. Escolta, primer acaba els deures i després, fes el que vulgues.
23. Ha fet el treball sense molt d'interés.

2. Ompliu els buits amb les formes adequades per a cada grup de frases:

1. tan, tant

Acosta't _____ com pugues.

Ell és _____ ric com tu.

Ella anava _____ pintada com tu.

No crides _____ fort.

2. gens, res

No es pot queixar, que no li falta _____

Desgraciadament el malalt no millora _____

És molt lleuger: no pesa _____

Amb aquestes balances no podràs pesar _____

3. com, com a

Hi anirà _____ secretari.

Cobra-li un deu per cent _____ paga i senyal.

Em va passar un cas _____ el teu.

Tenia uns ulls _____ taronges.

4. almenys, al menys

Envieu-m'ho _____ tard possible.

_____ vés a dormir més d'hora, si tens febre.

_____ menja't la carn.

5. un tant, una mica

Li pagaré _____ cada mes.

És una obra literària _____ anacrònica.

Passava _____ mensual al seu fill.

Aquest vi és _____ agre.

6. d'ací d'allà, d'ací i d'allà

Els xicotets no podem anar _____ quan els pares se separen.

Com que el seu pare és periodista té objectes _____

7. pertot, per tot

Estic dolguda _____ el que m'has dit.

Hi ha barreres arquitectòniques _____

8. enlloc, en lloc

Va comprar un gelat _____ de galetes.

No vaig trobar l'abric _____

9. darrere, darrera

La part del _____ de la casa és molt freda.

És la _____ factura del mes.

10. damunt, amunt

La pilota va caure _____ del cotxe.

La perruqueria és molt més _____

La perruqueria és _____ de casa nostra.

11. dijous, el dijous

_____ tinc reunió, per tant avui hauria d'acabar l'informe.

_____ 16 de juny la Martina comença el curs de defensa personal

i l'acabarà d'aquí a dos mesos. Aquest estiu, doncs, haurem de canviar

_____ com a dia de la nostra trobada.

12. dalt, amunt

La cuina és _____; la trobaràs escales _____

13. potser, pot ser

Això _____ tan sols és la punta de l'iceberg.

Després _____ m'arribaré fins a casa de l'àvia a fer-li la declaració de la renda.

_____ que quan arribi ja no quedi ningú.

14. i escaig, amb escrieix

Ha tret 98 punts a l'examen. L'ha superat _____.

No sé exactament els anys que té, però en deu tenir trenta _____.

15. cap, res, gens, gaire, mai, mai no

—Et queda _____ per sopar? —Tenia pizzes congelades, però ja no me'n queda _____

—Has vist _____ desfilada de carnaval? La de Vinaròs, per exemple?

—No _____ n'he vist _____.

Els teus plans no són _____ engrescadors.

No vages _____ de pressa per aquí, que aquesta carretera

3. Tradueix les frases següents al valencià.

1. Tenemos que pagar por adelantado el billete de avión.
2. No te lo tomes tan a pecho que no vale la pena.
3. A duras penas pude terminar de ver la película.
4. Mi padre se dedica a la venta de trajes de señora al por mayor.
5. Hoy por hoy el gobierno no reconoce sus errores.
6. Se puso a gritar a diestro y siniestro.
7. La clase estaba llena de bote en bote.
8. Mi tío camina recto como un palo.
9. Cree todo lo que dice el Papa con los ojos cerrados.
10. Pagó con creces el favor recibido.
11. Se comió las lentejas a regañadientes.
12. El gobierno actúa sin ton ni son.

VERBS

formes no personals

1) INFINITIU

Valor de substantiu, i no denota per ell mateix el temps en què es desenvolupa l'acció.

1.1 **Dues terminacions:** en cursiva, les formes recomanades.

caber / <i>cabre</i>	caler / <i>caldre</i>	doler / <i>doldre</i>	valer / <i>valdre</i>
haure / <i>haver</i>	ésser / <i>ser</i>	tindre / <i>tenir</i>	vindre / <i>venir</i>
arrencar / <i>arrancar</i>	jeure / <i>jaure</i>	nedar / <i>nadar</i>	treure / <i>traure</i>

*Cal evitar les formes *sapiguer* (saber) i *cabiguer* (cabre)

1.2 Interferències del castellà

a) Infinitius de la 2a. conjugació, en castellà de la 3a

- **Batre** (*abatre, combatre, rebatre, debatre*) *batir, abatir, combatir, rebatir, debatir).
- **Córrer** (*concórrer, recórrer, incórrer, discórrer, escórrer, ocórrer, transcórrer*)
- *concurrir, recurrir, incurrir, discurrir, etc.
- **Cloure** (*excloure, incloure, concloure, recloure*) *excluir, incluir, concluir, recluir.
- **Fondre** (*confondre, difondre, infondre, refondre*) *fundir, confundir, difundir, infundir, refundir.
- **Metre** (*admetre, emetre, ometre, permetre, transmetre, trametre, remetre, cometre*) *admitir, emitir, omitir, permetir, transmetir, remetir.
- **Rebre** (*apercebre, concebre, percebre*) *recibir, apercibir, concebir, percibir.
- **Rompre** (*corrompre, interrompre, irrompre, prorrompre*) *corrompí, interrompí, irrumpí, prorumpí.
- **Prémer**
- **Esprémer** *expressar.
- **Escriure** (*subscriure, reescriure, transcriure*) *subscribir, reescribir, transcribir

b) Verbs en castellà acabats en *-ecer* / valencià **èixer*

Castellà	Interferència	Valencià
Abastecer	*abastèixer	<i>abastir</i>
Acontecer	*aconteixer	<i>esdevenir / esdevindre</i>
Amanecer	*amanèixer	<i>fer-se de dia, a trenc d'alba</i>
Adolecer	*adolèixer	<i>patir / pecar de</i>
Carecer	*carèixer	<i>mancar</i>
Defallecer	*defallèixer	<i>defallir</i>

Favorecer	*afavorèixer	<i>afavorir</i>
Florecer	*florèixer	<i>florir</i>
Pertenecer	*pertenèixer	<i>pertànyer</i>
Prevalecer	*prevalèixer	<i>prevaler / prevaldre</i>
Permanecer	*permanèixer	<i>romandre / quedar-se / estar-se / restar</i>

c) **Divergència amb infinitius en castellà****castellà**

abaratar
 aclarar
 acobardar
 amansar
 aterrar
 garantir
 polucionar
 reflejar
 repeler
 traicionar

valencià

abaratir
aclarir
acovardir
amansir
aterrir (provocar terror)
garantir
pol·luir
reflectir
repel·lir
trair

d) **Derivacions postnominals no normatives (-itzar, -ejar -ar)****formes originàries**

allunar
 atemorir
 aterrar
 col·lidir
 concretar
 connectar
 convulsar
 culpar
 decebre
 depauperar
 detenir
 dissecar
 esclerosar
 estatitzar
 explotar (o fer explotar)
 extradir
 fecundar
 formatar
 fugir
 garantir
 inserir
 oferir
 pol·luir
 posar
 reclectir
 reinserir
 revalorar
 traïr

formes derivades

*allunitzar
 *atemoritzar
 *aterritzar
 *col·lisionar
 *concretitzar
 *concretitzar
 *convulsionar
 *culpabilitzar
 *decepcionar
 *depauperitzar
 *detentar
 *disseccionar
 *esclerotitzar
 *estatalitzar
 *explosionar
 *extraditar
 *fecunditzar
 *formatejar
 *fugar-se
 *garantitzar
 *insertar
 *oferir
 *pol·lucionar
 *posicionar
 *reflexar
 *reinsertar
 *revaloritzar
 *traicionar

1.3 Ús de l'infinitiu

a) **Infinitiu “independent”**. No és normatiu servir directament l'infinitiu sense cap altre verb, per afegir una altra idea a allò que ja s'havia expressat.

- *Respecte a la conferència, *recordar només que començarà a les nou.*
- *Respecte a la conferència, cal que recordeu /us volem recordar que...*

De vegades s'anteposa a un infinitiu la preposició **a** amb sentit d'obligació, especialment amb verbs com ara **destacar** o altres de semblants. Aquest ús també és incorrecte.

- **A destacar la baixa participació en les votacions d'avui.*
- *Cal/convé/etc. destacar la baixa participació en les votacions d'avui.*
- **A remarcar el bon paper que ha tingut el davanter centre.*
- *Cal/convé/etc. el bon paper que ha tingut el davanter centre.*

b) **Infinitiu amb valor d'imperatiu**. No és normatiu donar a l'infinitiu valor d'imperatiu com fa el castellà. L'infinitiu no es pot usar amb valor d'obligació o de recomanació.

- **Estudiar aquest llibre si voleu aprovar l'examen*
- *Estudieu / heu d'estudiar / cal que estudeu aquest llibre si voleu...*
- **Tancar la porta.*
- *Tanqueu la porta.*
- **Omplir degudament.*
- *Empleneu degudament.*
- **No fumar / No fumeu.*

c) **Infinitiu amb valor condicional**. Les expressions *de + infinitiu* i *a no ser per* amb valor condicional és una construcció incorrecta. Cal que fem servir l'expressió *si + el verb conjugat*.

- **De no venir prompte, no podrem anar a sopar al restaurant.*
- *Si no veniu/véns prompte, no podrem anar a...*
- **A no ser pel meu germà, no hauria arribat tan lluny.*
- *Si no haguera sigut pel meu germà, no hauria arribat tan lluny.*

d) **Infinitiu habilitat com a substantiu**. El valor nominal de l'infinitiu com a substantiu queda patent en els casos de lexicalització definitiva com: *esmorzar, dinar, sopar, deure, riure, viure, voler...* Com a substantiu, l'infinitiu pot dur qualsevol determinant: **El saber no ocupa lloc**. No obstant, la normativa recomana evitar l'ús de l'article davant l'infinitiu: **El plorar no et fa cap bé / Plorar no et fa cap bé*.

e) **En oracions completives no s'elideix el verb principal.**

- *Quant a això \emptyset **dir** que la borsa pujarà.
- Quant a això, **vull dir** que la borsa pujarà.
- *Només \emptyset **explicar** el final...
- Només **em queda explicar** el final...

f) **Preposició.** Davant de l'infinitiu la normativa només admet les preposicions **a** i **de**.

2) EL GERUNDI

El gerundi aconsegueix el paper d'un adverbi, la funció fonamental del qual és modificar el verb. El gerundi simple es construeix afegint a l'arrel del verb les terminacions *-ant*, *-ent*, *-int*. El gerundi compost es construeix amb la forma del verb *haver* (*havent*) més el participi passat del verb que es conjuga (ex. havent acabat).

2.1 Gerundis acabats en -guent*. No hi ha cap gerundi que adopte la forma *-guent. És un vulgarisme que cal eradicar. *beguent, *coneguent, *correguent, *creiguent, *deguent, *moguent... *Bevent, coneixent, corrent, creient, devent, movent, podent, plovent, reponent, rient, sent, tenint, traient*... I també *naixent, eixint, vivint*.

2.2 Gerundi de posterioritat. En les oracions compostes, si el gerundi expressa una acció posterior a la del verb principal, serà sempre incorrecta.

- **Va menjar massa, **fent-li** mal de panxa.*
- **El lladre va fugir de pressa, **detenint-lo** la policia poc després.*

Com a recurs per identificar l'errada, només cal capgirar l'ordre de l'oració i ens adonarem de l'absurd: ****Fent-li** mal de panxa, va menjar massa* (primer ha de menjar massa perquè la panxa li faça mal). ****Detenint-lo** la policia poc després, el lladre va fugir de pressa* (si la policia ja ha detingut el lladre, com ha de fugir?).

La manera correcta de construir aquest tipus de frases és amb una conjunció copulativa:

- *Va menjar massa **i li** va fer mal la panxa.*
- *El lladre va fugir de pressa **i/però** la policia el va detenir poc després.*

2.3 Gerundi amb valor d'adjectiu o especificatiu. No és normatiu habilitar un gerundi com a adjectiu o proposició adjectiva.

- **En aquest poble s'ha produït sempre blat, **essent** la base de la riquesa.*
- *En aquest poble s'ha produït blat, **que és** la base de la riquesa.*
- **Van pintar tota la casa, **estant** molt deteriorada.*
- *Van pintar tota la casa, **que estava** molt deteriorada.*
- **Neus ha llogat un pis **mirant** a llevant.*
- *Neus ha llogat un pis **que mira** (o orientat) a llevant.*

2.4 Expressions amb gerundi

- **Bo i + gerundi** (simultaneïtat): *Treballava sempre bo i somrient* (dues accions alhora, treballar i somriure; mentre somriu, treballa)
- **Tot + gerundi** (simultaneïtat): *Netejava tot cantant, era digne d'admiració* (dues accions alhora, treballar i cantar; mentre treballa, canta).
- **Gerundi + com + verb**: **plovent com plovia**, feren el concert per la pau mundial.
- **Gerundi + tot**: *sent pobre i tot, era feliç.*

3. EL PARTICIPI

Funciona com una mena d'adjectiu verbal, ja que presenta característiques de l'adjectiu i del verb. S'usa en els temps verbals compostos, en les oracions passives i pot introduir oracions. Els morfemes regulars són: **-at/-ada** (I), **-ut/-uda** (II) i **-it/-ida** (III).

3.1) Participis irregulars

- **-ut/-uda**: *plagut, segut, sabut, cabut, viscut, crescut, merescut, nascut, pertangut* (o *pertanyut*), *plangut* (o *planyut*), *fengut* (o *fenyut*).
- **-t/-ta**: *absolt, resolt, mòlt, tort, tret, fet, respost, vist, dit, dut.*
- **-s/sa**: *romàs, ofès (ofès), pres, atés (atès), encés (encès), fos, empés (empès), admés (admès), clos.*

3.2) Participis amb doble forma

establert / <i>establit</i>	ofert / <i>oferit</i>	omplert / <i>omplit</i>
suplert / <i>suplit</i>	reblert / <i>reblit</i>	sofert / <i>sofrit</i>
torçut / <i>tort</i>	rigut / <i>rist</i>	somrigut / <i>somrist</i>

3.3) concordança

Quan el participi forma part del verb com a participi passat, utilitzem el masculí com a forma invariable: *M'ha tocat la loteria i no sé què fer amb els diners; havia pensat anar al Carib.*

En canvi, cal fer-lo concordar amb el complement directe (CD), quan aquest és representat pels pronoms *el, la, els, les, en*.

• <i>He portat el xiquet al teatre</i>	<i>l'he portat al teatre</i>
• <i>He portat la xiqueta al cinema</i>	<i>l'he portada al cinema</i>
• <i>He portat els xiquets al zoològic</i>	<i>els he portats al zoològic</i>
• <i>He portat les xiquetes al camp</i>	<i>les he portades al camp</i>
• <i>He portat una xiqueta a passejar</i>	<i>n'he portada una a passejar.</i>

Amb els participis passats dels verbs voler, poder, saber, fer, gosar i haver de, també hem de fer la concordança, encara que els pronoms (el, la, els, les, en) no siguen CD d'aquests verbs, sinó de l'infinitiu que els acompanya.

- *Has tornat de vacances i no has sabut resoldre els teus problemes*
- *Has tornat de vacances i no els has **sabuts** resoldre*

DOBLETS VERBALS

<p>Aclarir (de clar) <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer menys fosc. 2. Clarificar, diluir. 3. Esbrinar, dilucidar. 4. Fer menys espés, menys apinyat. <i>A. Un bosc.</i> 5. Fer més clarivalent. 6. <i>p. ext. a. la veu.</i> Fer-la més distinta. 7. <i>fig.</i> Explicar fer més entenedor. 8. a. la roba. Esbandir-la. 9. <i>v. pron. A. el cel.</i> 	<p>Clarificar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Llevar d'un líquid les substàncies que l'enterboleixen. 2. Fer tornar clar. <i>La teua explicació ha clarificat les coses.</i> <p>SIN. Aclarir. ANT. Enterbolir.</p>
<p>Amidar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Determinar, prendre les mides d'alguna cosa, avaluar amb una mida una magnitud lineal. SIN. Mesurar. 	<p>Mesurar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Comparar una quantitat, magnitud, etc. Amb una altra de presa coma a unitat o patró. 2. Apreciar una cosa en el seu valor.
<p>Anomenar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Donar nom a algú o a alguna cosa. 2. Designar, esmentar algú o alguna cosa pel seu nom. 3. <i>v. pr.</i> Dir-se, tenir tal nom 	<p>Nomenar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Designar algú per a un càrrec, una funció.
<p>Aparentar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Semblar per l'aspecte 	<p>Aparençar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Simular, voler fer creure el que no és, afectar, fingir
<p>Apreuar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Avaluar, peritar. 	<p>Preuar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prear, posar preu a una cosa
<p>Baixar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Recórrer baixant <i>B. les escales.</i> 2. Portar algú o alguna cosa de dalt a baix. 3. <i>v. intr.</i> Anar de dalt a baix. <i>El riu baixa brut.</i> 4. Pervenir a un nivell més baix. <i>La pesseta ha baixat.</i> 	<p>Abaixar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer descendir a un nivell més baix. 2. Rebaixar, disminuir l'alçària el gruix. 3. <i>fig.</i> Fer descendir a una condició inferior. 4. <i>v. pron.</i> Humiliar-se.
<p>Caçar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Encercar i encaçar animals en llibertat per tal d'atrapar-los o matar-los. 2. <i>p. ext.</i> Perseguir, encaçar persones, mosques un avió. 3. Agafar o matar caçant. 4. <i>fig.</i> Aconseguir una cosa. <i>C. Un dot.</i> 	<p>Acaçar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Perseguir insistentment, afanyar-se a obtenir.
<p>Complir <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Executar completament una cosa promesa, manada, desitjada, etc. 2. Atènyer en tal temps una edat determinada. 3. <i>v. intr.</i> Fer allò que es deu, a què s'està obligat. 4. Finir una durada determinada. 	<p>Acomplir <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Executar dur a terme. 2. <i>v. pron.</i> Esdevenir-se.
<p>Composar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Imposar arbitràriament a algú una contribució multa, etc. 2. Captenir-se amb algú, imposant-li la nostra voluntat. <p>FAM. Posar.</p>	<p>Compondre <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formar un tot reunint o combinant diversos elements o parts. 2. Fer una obra intel·lectual, executant-ne les diverses parts i combinant-les d'una manera harmònica.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Disposar les diferents parts d'una obra. 4. Constituir. 5. Adobar amenar, agençar. 6. <i>v. pron.</i> Arranjar algú el seu aspecte físic.
Doblar <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer doble. 2. Ser el doble. 3. Posar en doble. <i>D. un fil.</i> 4. Fer un doblatge 5. <i>v. intr.</i> Esdevenir doble. 6. Superar una boia en una regata. 	Doblegar <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer que una part d'un objecte flexible s'aplique sobre l'altra part doblant-lo. 2. Fer anar acotat o corbat una càrrega excessiva. 3. <i>fig.</i> Obligar algú a fer allò que es resista a fer. 4. Ultrapassar una quantitat, un indret.
Dormir <i>v. intr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reposar sense sentir ni fer res. 2. Sojornar a un lloc determinat. 3. <i>fig.</i> Estar sepultat. 4. Romandre inactiu quan caldria actuar. 	Adormir <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer dormir. 2. Anestesiari, insensibilitzar. 3. Clamar, mitigar. 4. Dormir. Estar adormit. 5. <i>v. pron.</i> Començar a dormir. 6. <i>v. pron. fig.</i> No posar la deguda activitat en una cosa.
Enraonar <i>v. intr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parlar alternativament dues o més coses entre si. 2. Parlar. 3. <i>v. tr.</i> Discutir, examinar, alguna cosa en conversa. 	Raonar <i>v. intr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer ús de la raó, pensar. 2. <i>v. tr.</i> Sotmetre una cosa a un raonament, explicar-la amb raons. <i>Ell raona tot el que fa.</i>
Forcejar <i>v. tr.</i>	Forçar <i>v. tr.</i>
Jaure o Jeure <i>v. intr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Estar estés ben llarg, en posició horitzontal per a descansar o dormir. 2. Estar allitat. 3. <i>fig.</i> Estar aturat, sense funcionar. 4. j. amb. Tenir relacions sexuals. 	Ajaure o Ajeure <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posar algú o alguna cosa descansant en tota la seua llargada sobre alguna cosa. 2. Inclinar la pluja, el vent, etc., gairebé horitzontalment (els blats, etc.). 3. <i>v. pron.</i> Sotmetre's a la voluntat d'altri. 4. ajaure-s'hi. No posar cap esforça, diligència, etc., en un afer, empresa, etc.
Lliurar <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posar en mans, en poder d'algú. 2. Sotmetre a l'acció d'algú o d'alguna cosa. 3. <i>v. pron.</i> Deixar-se posseir sexualment. 4. Donar-se sense reserva a una activitat, una passió, etc. 	Alliberar <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer que algú esdevinga lliure. 2. Salvar algú de mals, perills, molèsties, etc. 3. Emetre energia un sistema a costa de disminuir-ne l'energia total.
Planar <i>v. intr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sostenir-se un ocell en l'aire amb les ales esteses, sense fer-les batre. 2. Volar amb un planador; volar un avió amb els motors parats. 	Planejar <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer plana o llisa una superfície, aplanar. 2. Fer o idear el pla d'una obra, empresa, etc. 3. <i>v. intr.</i> Ser bastant pla un camí. <i>SIN.</i> 1. Allisar. 2. Planificar, projectar.
Pondre <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer els ous la femella d'un ocell o altre animal ovípar 2. <i>fig.</i> pondre-li totes (a algú). Anar-li tot bé. 	Posar <i>v. tr.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer que alguna cosa siga o estiga en un lloc on no era. 2. Fer estar una cosa en una nova posició. <i>P. bé les cadires.</i>

<p>3. <i>v. pron.</i> Passar un astre a sota l'horitzó.</p>	<p>3. <i>p. ext.</i> <i>P. confiança en un amic, p. diners en un negoci, p. nom al gos.</i> 4. Començar a tenir. <i>P. pèl, p. seny.</i> 5. Suposar. <i>Posem que siga veritat.</i> 6. Esdevenir. <i>Es va posar malalt.</i> 7. Aplicar-se una peça de vestit, adorn, medecina, etc. 8. <i>fig.</i> Posar-se una cosa al cap. Agafar una dèria. 9. Perdre, un líquid, les substàncies estranyes que l'enterboleixen en dipositar-se aquestes al fons del recipient. 10. Denota l'inici d'una acció. <i>P a ploure.</i> 11. Fer estada en un hostel, a casa d'altri. 12. Fer de model a un pintor.</p>
<p>Pujar <i>v. intr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anar de dalt a baix, d'un lloc a un altre de més alt. 2. <i>p. ext.</i> Entrar en un vehicle. 3. Pervenir a un grau superior, a un nivell més alt. 4. Augmentar un preu. 5. p. al cap. Pertorbar la raó alguna causa anímica o l'excés de prosperitat, riquesa, d'alcohol, etc. 6. <i>v. tr.</i> Recórrer pujant. <i>P. l'escala.</i> 7. Dur alguna cosa de baix a dalt. 8. Construir, bastir, fer paret. 	<p>Apujar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer que un preu, un sou, etc., siga més alt. 2. Fer que un llum, un fogó, una estufa, etc., faça més flama, més calor, etc.
<p>Senyalar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer posar un senyal o una marca. 2. Fer una ferida que deixe cicatriu. 	<p>Assenyalar <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mostrar o designar amb el dit o fent qualsevol altre senyal. 2. Ser senyal o indicatiu d'alguna cosa. 3. Fixar, determinar una data. 4. Distingir-se, fer-se remarcar.
<p>Seure <i>v. intr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Descansar el pes del cos sobre els anques, estar assegut. 	<p>Asseure <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posar algú sobre un suport qualsevol de manera que reste descansant sobre l'extremitat inferoposterior del tronc.
<p>Trametre <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enviar, fer anar algú o alguna cosa a la seua destinació, despatxar. 	<p>Transmetre <i>v. tr.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer arribar d'un lloc a un altre. 2. Fer passar a un altre, comunicar. 3. Fer passar allò que un posseeix a un altre, transferir.

VERBS TRANSITIUS / INTRANSITIUS
VERBS PRONOMINALS / NO PRONOMINALS

S'anomenen verbs transitivitzats els verbs que sense ser transitius, s'assimilen sintàcticament al règim propi dels verbs transitius. És freqüent trobar aquest ús transitius en verbs que no ho són. Per a evitar caure en aquests usos erronis, sovint provocats per la interferència del castellà, cal recórrer a diversos procediments, com ara la paràfrasi, la reestructuració sintàctica, altres verbs sinònims.

Per exemple, el verb *cessar* té com a sinònims *destituir*, *separar*, *revocar*, *rellevar*, etc. Tots ells alternatius en el seu ús transitiu, però possiblement amb connotacions negatives. És per això, que en el llenguatge polític i administratiu s'ha estés l'ús transitiu de *cessar* com a eufemisme.

- **El rector ha cessat el vicerector.*
- *El rector ha destituït el vicerector.*

Per a eludir-los amb les seues connotacions negatives, es recorre a una reestructuració sintàctica tot mantenint el verb *cessar*:

- *El vicerector ha estat cessat en el seu càrrec.*

El verb *dimitir* habilitat com a transitiu per analogia a *cessar* en alguns mitjans de comunicació pot ser reemplaçat pel seu sinònim transitiu: *destituir*.

Els verbs *avortar* i *callar* poden ser transitius amb les paràfrasis *fer avortar X* i *fer callar X*

VERBS NO TRANSITIUS	VERBS HABILITATS COM A TRANSITIUS
Al·ludir a	*Al·ludir
<i>Fer avortar</i>	*Avortar
<i>Fer callar</i>	*callar
<i>Fer</i>	*Caminar
<i>Destituir, rellevar, revocar...</i>	*Cessar
<i>Córrer en</i>	*Córrer
<i>Emanar de</i>	*Emanar
<i>Esmorzar, dinar, berenar, sopar amb / Menjar per a esmorzar...</i>	*Esmorzar, dinar, berenar, sopar
<i>Obviar a</i>	*Obviar
<i>Recórrer contra</i>	*Recórrer
<i>Instar / urgir que...</i>	*instar

Alguns verbs que són originàriament transitius de vegades assimilen indegudament la categoria de verbs transitius tot introduint alguna preposició al complement verbal. Aquests casos es resolen: a) amb la supressió de la preposició; b) amb l'ús d'altres verbs o paràfrasis.

VERBS TRANSITIVS	VERBS HABILITATS COM A INTRANSITIVS
Acabar + CD (la feina)	* acabar amb la feina
Apropiar-se + CD (els diners d'altri)	* apropriar-se dels diners d'altri
Atrevir-se a fer la feina	* atrevir-se amb la feina
Carregar + CD (les culpes)	* carregar amb les culpes
Complir + CD (la seua paraula)	* complir amb la seua paraula
Continuar + CD (la lectura)	* continuar amb la lectura
Córrer + CD (córrer tot el pati)	* córrer per tot el pati
Descuidar + CD (els fills)	* descuidar(-se) dels fills
Dimitir + CD (el càrrec de president) / renunciar	* dimitir del càrrec de president
Donar + CD (menjar) / trobar / agafar la manta de dormir	* donar de menjar / * donar amb / * donar per dormir
Encertar + CD (la combinació premiada)	* encertar amb la combinació premiada
Encreuar + CD (els braços)	* creuar-se de braços
Entrenar + CD (l'equip)	* entrenar en l'equip
Estirar + CD (els cabells, les orelles...)	* estirar-se dels cabells, de les orelles...
Faltar + fer, arribar	* faltar per fer, per arribar
Guanyar(-se) + CD (el primer premi)	* fer-se amb el primer premi
Necessitar + CD (els amics)	* necessitar dels amics
Parlar + CD (francès, alemany, rus...)	* parlar en francès, en alemany, en rus
Suportar / superar / poder dur + CD (els problemes)	* poder amb els problemes
Profunditzar / aprofundir	* profunditzar/aprofundir en la qüestió
Quedar-se + CD (els discos) / faltar + fer	* quedar-se amb els discos / * quedar per fer
Renunciar + CD (un títol)	* renunciar a un títol
Somiar/somniar + CD (una cosa / et somie)	* somiar amb trobar-te / * somiar amb tu
Tirar + CD (la carrossa) / estirar	* tirar /estirar de la carrossa

VERBS NO PRONOMINALS	VERBS PRONOMINALITZATS
Apreciar l'existència de la lesió (registrar-se / distingir-se)	*apreciar-se l'existència de la lesió
Aprendre la lliçó	*aprendre's la lliçó
Baixar de la moto	*baixar-se de la moto
Callar un secret	*callar-se un secret
Caure a terra	*caure's a terra
Conèixer el camí	*conèixer-se el camí
Coure la carn	*coure's la carn
Deixar-hi la pell	*deixar-s'hi la pell
Demandar ser el primer	*demandar-se ser el primer
Eixir de... / sortir del teatre	*eixir-se de... / sortir-se del teatre
Estar (romandre en un estat determinat) dret	*estar-se dret
Fer el boig	*fer-se el boig
Fumar una cigarreta	*fumar-se una cigarreta
Olorar que ella era l'assassina	*olorar-se que ella era l'assassina
Passar pel cap una cosa	*passar-se pel cap una cosa
Posar un ocell a l'arbre	*posar-se un ocell
Prendre les coses com són	*prendre's les coses com són
Recolzar (basar-se / fonamentar-se)	*recolzar-se
Relliscar / esvarar amb la pell de plàtan	*relliscar-se /esvarar-se amb...
Riure molt	*riure's molt
Saltar (infringir / passar): salta dues ratlles	*saltar-se: salta't dues ratlles
Témer que perdrem	*témer-se que perdrem

Verbs pronominals	Verbs despronominalitzats
Acabar-se el dinar	*acabar el dinar
Aprimar-se / aflaquir-se	*aprimar / *aflaquir
Assentar-se el menjar	*assenta el menjar
Beure's l'aigua	*beure l'aigua
Desdejunar-se	*desdejunar
Despertar-se al matí	*despertar al matí
Engreixar-se	*engreixar
Entrenar-se cada dia per estar en forma	*entrenar cada dia per estar en forma
Imaginar-se què haurà passat	*imaginar què haurà passat
Menjar-se el dinar	*menjar el dinar
Passar-s'ho bé / malament	*passar-ho bé / malament
Pensar-se (tindre com a cert): qui et penses que ets?	*pensar: qui penses que ets?
Tirar-se (llençar-se a): tirar-se al riu	*tirar

Verbs que tenen un significat polisèmic, segons que s'usen com a transitius o com a intransitius.

verbs	Ús transitiu	Ús intransitiu
aprofundir	El conflicte aprofundirà <u>la crisi</u> (fer més profund)	Aprofundeix <u>en els estudis</u> (estudiar a fons)
argumentar	La defensa ha argumentat la proposta (fonamentar)	Argumenta <u>contra el neoliberalisme</u> (donar arguments)
callar	Per què calles <u>la veritat</u> ? (no dir)	Tu, calla i camina (guardar silenci)ç
cessar	Cesseu <u>els crits</u> , sisplau (acabar, aturar)	No cessa <u>de ploure</u> (cessar + de + infinitiu)
complir	Han complit <u>la promesa</u>	No compleix <u>amb ells</u> / <u>amb les seues obligacions</u>
continuar	Hem de continuar <u>la faena</u>	Quim continua <u>amb Laia</u> /amb els estudis
descuidar-se	M'he descuidat <u>l'agenda</u> i les claus de casa	M'he descuidat <u>de preguntar-li-ho</u>
dictaminar	Dictaminaren <u>la culpa</u> del reu (dir com a dictamen)	El jurat ha dictaminat (emetre dictamen sobre)
discutir	Volen tornar a discutir <u>la llei antitabac</u>	Es passa el dia discutint <u>amb els seus companys</u>
encantar	La veu de la diva encanta <u>fins les pedres</u> (embuixar)	Queen li encanta / l'encanta (agradar) / No t'encantes!
legislar	S'ha de legislar <u>l'ús</u> dels transgènics (regular per llei)	Qui legislarà <u>contra</u> / sobre la clonació? (fer lleis)
parlar	Parla <u>esperanto</u>	Parla <u>amb les mans</u> / Parla o calla!
patir	Hem patit <u>molta fam</u> (suportar)	Hem patit per tu / patia d'insomni
pledejar	Pledgem <u>la custòdia</u> dels fills (disputar judicialment)	Pledgege <u>contra</u> el veí de dalt per... (sostenir un plet)

protestar	M'ha <i>protestat</i> <u>la lletra</u>	<i>Protesta</i> <u>per</u> tot i mai no té raó
recórrer	<i>Hem recorregut</i> <u>un llarg camí</u> junts	<i>Hem recorregut</i> <u>contra</u> la sentència
resistir	Seu, que <i>resistirà</i> <u>el teu pes</u> (aguantar sense cedir)	<i>Va resistir</i> <u>als atacadors</u> (oposar una força)
somiar	Totes les nits <i>somia</i> <u>meravelles</u>	<i>Somia en color</i> / Somia algú.
tractar	<i>Tracten</i> <u>la fusta</u> / ara ja no ens tractem	<i>Tractem</i> <u>de</u> localitzar-la / van tractar de la pau
votar	<i>Hem votat</i> <u>obediència</u> / <i>Votarem</i> <u>el xic</u> més templat	La <i>he votat!</i> <i>Vota</i> <u>pel</u> millor candidat (donar el vot).

PERÍFRASIS VERBALS

La perífrasi verbal consisteix en la unió d'un verb auxiliar conjugat amb l'infinitiu, el gerundi o el participi del verb principal.

1) PERÍFRASIS MODALS

Indiquen com s'expressa l'acció verbal: obligació, necessitat, probabilitat, possibilitat.

VALOR	PERÍFRASI	EXEMPLE
OBLIGACIÓ	<i>caldre + infinitiu</i> <i>caldre que + infinitiu</i> <i>haver-se de + infinitiu</i> <i>ser necessari + infinitiu</i> <i>ser necessari + que + verb</i>	cal <u>legislar</u> sobre el soroll no cal que m'ho <u>repetisques</u> s'ha de <u>trobar</u> una solució ara mateix és necessari <u>mantenir</u> el pacte és necessari que <u>vingues</u> de seguida
PROBABILITAT	<i>deure + infinitiu</i>	Si tarda, deu <u>ser</u> perquè s'ha entretingut
POSSIBILITAT	<i>poder + infinitiu</i>	Podem <u>plantejar</u> -ho demà, si va bé

Perífrasis incorrectes

- deure + infinitiu** Encara que el verb *deure* també pot tenir caràcter obligatiu (*Ha fet el que devia; Podies i devies fer-ho*), aquesta construcció expressa la probabilitat que s'esdevinga una cosa:
 - L'exercici és tan fàcil que **deuen** trobar-ho estrany*
 - Això **degué** passar fa vint anys*
- *tenir que + infinitiu, *haver-hi que + infinitiu, *ser precis + infinitiu, *precisar que**, són inadmissibles per a indicar l'obligació, la necessitat o la conveniència:
 - * **Tenim que** buscar...* **Hem de buscar** noves fórmules de pagament
 - * **Té que** haver-hi...* **Ha d'haver-hi** una manera d'anar més fàcil
 - * **Hi ha que** esmenar...* **S'han d'esmenar** aquestes errades
 - * **Serà precis** intervenir-lo* Si continua així, **caldrà** intervenir-lo
 - * **Es precisa**...* **Es necessita** un/a aprenent/a
- *ser de + infinitiu** per a expressar necessitat és un calc del castellà:
 - * **És de suposar** (o ***d'esperar**) que...* **Cal suposar** (o **esperar**) que...
- *seran, *tindria... *deu de ser...** Per a indicar la probabilitat *no s'ha d'usar el futur ni el condicional*, ni afegir cap de a *deure*.

- * *Seran les tres passades...* **Deuen ser** les tres passades...
- * *Li n'haurà passat una de grossa!* **Li'n deu haver passat** una de grossa!
- * *El gos tindria (ni *deuria tenir) fam* El gos **devia tenir** fam
- * *Deu de ser (ni *serà) el seu...* **deu ser** el seu secretari
- * *Estan molt enfadats. Què els haurà passat?*
- OK Estan molt enfadats. Què els deu haver passat?

5. ***igual + verb** no es pot usar per expressar possibilitat.

- * *Igual en té...* Pregunta-li-ho, **potser en tindrà** (o **pot ser que en tinga**)
- * *No sé què passarà. Igual ataquen l'Iran.*
- OK No sé què passarà. Potser atacaran l'Iran

2) PERÍFRASIS ASPECTUALS

Indiquen si l'acció del verb ha començat (valor progressiu), si s'està realitzant (valor duratiu) o si ja s'ha realitzat (valor perfectiu).

Valor	Perífrasi	Exemples
PROGRESSIU	incoatiu Arrancar a + infinitiu Començar a + infinitiu Llançar-se a + infinitiu Posar-se a + infinitiu Rompre a + infinitiu	<i>Si arranques a córrer encara l'agafaràs. Gràcies que ja ha arribat!, començava a patir. Sempre es llança a fer les coses a la babalà. Jo, al teu lloc, em posaria a estudiar a l'acte. Ignasi romp a riure sense trellat.</i>
	imminent Anar a + infinitiu Estar a punt + infinitiu	<i>Quan ella ha arribat jo anava a eixir. L'arròs està a punt de bullir.</i>
	reiteratiu Tornar a + infinitiu Continuar + gerundi	<i>No tornes a escriussar-me així! Continua comportant-te així de bé.</i>
DURATIU	Anar + gerundi Estar + gerundi	<i>Anem fent, anem passant. Durant tres dies hem estat anant a l'hospital.</i>
PERFECTIU	consecutiü Deixar + participi Quedar + participi Restar + participi	<i>M'ha deixat feta pols. El cas ha quedat vist per a sentència. Quan fa calor, la piscina resta tancada.</i>
	resultatiu	Estar + participi <i>Entra si vols: ja està neta tota la casa.</i>
	ponderatiu	Arribar a + infinitiu <i>És tan cruel que ha arribat a cremar-ho tot.</i>
	Temporal	Acabar de + infinitiu <i>Acabe de veure-la per televisió</i>

Perífrasis incorrectes

1. La perífrasi *anar a + infinitiu* no s'ha d'usar mai referida a una acció futura. Em d'usar el futur simple o altres expressions.

- **Ara vaig a fer els llits...* OK *Ara faré els llits...*
- **Anem a veure...* OK *A veure* (o *vejam*), torna-m'ho a explicar.

2. L'expressió **estar al + infinitiu*, per a indicar imminència és incorrecta.

- **deu estar al caure...* És la una, *deu estar a punt d'arribar*.

3. La construcció **venir a + infinitiu* per a indicar aproximació o intenció és incorrecta.

- **ve a costar 300 euros* Això *costa més o menys* (si fa no fa) 300€
- **El que et vinc a dir...* El que *et vull dir* (el que prove de dir-te) és...

4. La perífrasi **acabar per + infinitiu* és incorrecta i s'ha de substituir per altres expressions.

- **acabà per cedir...* Al cap de tres hores, *finalment va cedir*.

6. Les construccions **portar + gerundi*, **venir + gerundi*, s'han d'evitar.

- **porta tronant tota la nit* *Està tronant* (o *trona*) tota la nit.
- **fa molt que li vinc dient* Fa molt que *li dic* que això no pot ser.

SER I ESTAR

FUNCIÓ	CONTEXT		VERB	EXEMPLES	
Verb copulatiu + Atribut	Identitat i pertinença		SER	<i>Ell és el nou company d'Eva. El mòbil és d'Enric. Ella és de Beniarjó.</i>	
	Qualitats considerades com a permanents		SER	<i>La meua germana és casada. El carbó és negre.</i>	
	Qualitats transitòries	Subjecte inanimat	Sense indicació quantitativa de temps	SER	<i>L'aigua és freda. L'oficina és tancada.</i>
			Amb indicació quantitativa de temps	ESTAR	<i>L'oficina estarà tancada tot el mes.</i>
			Amb un agent que manté la qualitat	ESTAR	<i>La llet està freda a la nevera.</i>
		Subjecte animat	ESTAR	<i>Joan està molt cansat.</i>	
Verb no copulatiu + CC	Presència en un lloc	Sense indicació quantitativa de temps	SER	<i>Marta és a la platja.</i>	
		Amb indicació quantitativa de temps	ESTAR	<i>Estarem 5 minuts a la cafeteria.</i>	
	Permanència habitual en un lloc (sinònim de viure)		ESTAR	<i>Enric està a l'Índia per ara.</i>	
	Situació geogràfica (sense referent)	trobar-se	SER	<i>La nostra casa és al cim.</i>	
	Situació geogràfica (amb referent)	ser situat	ESTAR	<i>Castelló està al nord de València.</i>	
	Temps	En què ocorre una cosa	SER	<i>Són les quatre de la matinada.</i>	
		<i>Durant el qual es fa una cosa (tardar)</i>	ESTAR	<i>Ha estat tot el dia per a fer un exercici.</i>	

HAVER-HI

1) HAVER-HI: NOMÉS EN SINGULAR

En la llengua col·loquial de molts parlars valencians i de Catalunya es fa concordar la forma singular o plural del verb *haver-hi* amb allò que hi ha: “Al poblet només *hi havia* un forn” però “Al poblet només *hi havien* dos forns”.

Ara bé, en la llengua formal i escrita, el verb *haver-hi* només s’usa en singular, encara que allò que *hi ha* siga un plural: “Al poblet, només *hi havia* dos forns”.

- *Al port, on només hi ~~havien~~ dues tavernes, ara hi ~~han~~ cinc restaurants*
- *Al port, on només hi havia dues tavernes, ara hi ha cinc restaurants*
- *Hi ~~hagueren~~ diversos intents d’enderrocar el president*
- *Hi hagué diversos intents d’enderrocar el president*
- *Hi ~~haurien~~ hagut encara més intervencions, però les vaig tallar*
- *Hi hauria hagut encara més intervencions, però les vaig tallar*

2. HAVER-HI_PORTA HI EN TOTES LES FORMES DE LA CONJUGACIÓ

En les formes compostes del verb *haver-hi* de vegades s’omet de manera incorrecta el pronom *hi*, omissió que marquem amb ___:

- *___ ha hagut molts assistents que han abandonat l’acte en protesta*
- *Hi ha hagut molts assistents que han abandonat l’acte en protesta*
- *___ havia hagut crits contra els organitzadors*
- *Hi havia hagut crits contra els organitzadors*
- *___ hauria pogut haver ferits i tot*
- *Hi hauria pogut haver ferits i tot*
- *Hauria pogut haver-hi ferits i tot*
- *___ pot haver res més lamentable que la imprevisió?*
- *Hi pot haver res més lamentable que la imprevisió?*
- *Pot haver-hi res més lamentable que la imprevisió?*

3. N’HI HA_INCORRECTE EN COMPTES DE HI HA

3.1 N’hi ha ≠ hi ha

Com que les formes *hi ha*, *hi havia*, etc. van sovint combinades amb el pronom *en* (*n’hi ha*, *n’hi havia*, etc.), alguns parlants utilitzen sempre *hi ha*, *hi havia*, etc. amb el pronom *en* incorporat (*n’hi ha*, *n’hi havia*, *n’hi haurà*, etc.) tant si pertoca usar *en* com si no:

- *No n’hi ha més llet?*
- *en comptes de la forma correcta: No hi ha més llet?*

3.2 *Hi ha*+ alguna cosa explícita - *n'hi ha*_(d'alguna cosa)

Quan s'expressa explícitament què és el que hi ha (per exemple, *llet*), no s'usa el pronom *en*. En canvi, sí que s'usa en substitució del substantiu corresponent. Compareu:

- *-Ja no hi ha més paraules demanades?*
- *-No, les hem ajornades i ja no n'hi ha* [*n'* = *paraules demanades*]

4. *DE LLET, NO N'HI HA?* / *NO N'HI HA, DE LLET?*

En contrast amb la frase incorrecta del punt 3.1 (*No n'hi ha més llet?*), sí que és del tot correcte combinar el pronom *en* i el substantiu corresponent quan, per fer ressaltar el substantiu (*llet*), usem aquest tipus d'expressió:

- *De llet, no n'hi ha més?*
- *No n'hi ha més, de llet?*
- *De paraules demanades, ja no n'hi ha?*
- *Ja no n'hi ha, de paraules demanades?*

Noteu que, en aquests casos, el substantiu va desplaçat al principi o al final de la frase, introduït per la preposició *de* i separat de la resta de l'oració per una coma.

VERBS conjugació

Escriviu la forma corresponent dels verbs que hi ha entre parèntesi.

1. Quan es _____ (MORIR) el gos, no pense tindre'n cap.
2. Li he dit clarament que el fet que ell _____ (PERTÀNYER) a un club no vol dir que jo m'hi _____ (INSCRIURE).
3. Entràrem en aquella habitació que _____ (PUDIR) a ambient tancat i clos.
4. Artur no vindrà demà a la reunió perquè s'ha _____ (TÓRCER) el peu.
5. Diré a la modista que em _____ (COSIR) els pantalons.
6. Han passat tot el matí _____ (REBATRE) uns arguments absurds.
7. No hem pogut acabar el treball perquè la bombeta s'ha _____ (FONDRE).
8. Jo no _____ (OIR) el professor quan parla, perquè té un to molt baix.
9. Joan, no deixes els ous _____ (BULLIR) més de tres minuts si els vols passats per aigua.
10. Per favor, cal que (nosaltres) _____ (MANTINDRE) la calma, si ens espantem serà desastrós.
11. Vosaltres _____ (PERTÀNYER) al meu grup si complíreu totes les condicions.
12. Marc és una persona responsable: no crec que _____ (DEFUGIR) el seu compromís.
13. La víctima estava _____ (OIR) les notícies quan va escoltar un soroll molt fort.
14. Ja fa dos anys que la meua dona i jo ja no _____ (VIURE) en aquell barri.
15. Estic _____ (DUR) tots els mobles d'un pis a un altre.
16. Ella estava tan _____ (CONFONDRE) que no recordava el número del DNI.
17. Aquella planta que li vaig regalar no crec que _____ (CRÉIXER) perquè no la rega mai.
18. És necessari que _____ (ADEQUAR) el vostre registre a la situació real o no entendran el vostre missatge.
19. Tots els alumnes _____ (RIURE) obertament les seues gràcies cada dia.
20. Els assistents a la reunió volen que el portaveu _____ (DESMENTIR) els rumors.
21. Sempre que _____ (TOSSIR) d'esta manera el metge et recepta un xarop.

22. El portaré a la consulta de l'oculista perquè _____ (TÒRCER) la vista i no s'hi veu bé.
23. Aquest centre _____ (ACOLLIR) ciutadans d'altres països.
24. Per descomptat que estic contenta: m'han _____ (COMPLAURE) molt les vostres paraules.
25. Gràcies per la recomanació: hem _____ (RIURE) molt en l'obra de teatre que ens recomanares.
26. Cal que ens _____ (ADEQUAR) a l'espai que tenim.
27. De la seua reacció _____ (ARGÜIR) que no li ha agradat el que has dit.
28. El general ha _____ (IRROMPRE) en la sala d'una manera brusca.
29. És un material que _____ (ESCOPIR) l'aigua.
30. La neu _____ (FONDRE'S) amb la calor del sol.
31. Vicent, fes el que et mana la mare i _____ (COLLIR) les peres.
32. Els copistes han _____ (CORROMPRE) el text, i ara ja no sabrem com era l'original.
33. El malalt es queixava perquè la ferida li _____ (COURE) molt i no podia dormir.
34. Els entrenadors que _____ (INFONDRE) ànims als atletes seran seleccionats per a anar al mundial.
35. Aquest peça musical ha _____ (FONDRE) tots els sons mediterranis.
36. Encara em _____ (RESSENTIR) de la contractura muscular de l'esquena.
37. No te'n _____ (RIURE'S) que m'enfadaré encara més.
38. Margarida cada vesprada _____ (TEIXIR) peces de llana, cotó i seda, que després ven al mercat.
39. No pense continuar _____ (DUR) els xiquets a la mateixa escola.
40. És una persona que ho _____ (PERCEBRE) tot molt ràpidament.
41. Mare, no _____ (TÉMER) per la nostra seguretat que estarem bé.
42. Anna, si no deixes que les lletilles _____ (BULLIR) mitja hora més, no ens les podrem menjar.
43. Em _____ (COURE) l'esquena a causa del sol.
44. Han _____ (ESCOMETRE) l'empresa sense l'ajuda de ningú.
45. Gabriel s'ha _____ (ESPRÉMER) el cervell tot el que ha pogut per a trobar una solució.

46. Vosaltres cal que _____ (FREGIR) abans la carn i després hi _____ (AFEGIR) l'aigua.
47. Mireu si han _____ (INCLOURE) els aprovats en la llista.
48. Sempre que Pere es constipa _____ (TOSSIR) molt fort i se li posa mal de cap.
49. Quan _____ (NÀIXER) el xiquet d'Isabel, li farem un regal.
50. Si vols que es _____ (DESFER) bé la mescla, l'hauràs de continuar _____ (REMOURE) a poc a poc.
51. Els periodistes volen que el portaveu _____ (DESMENTIR) els rumors.
52. Xiquets, _____ (TRAURE) els llibres de valencià i _____ (OBRIR) per la pàgina 102.
53. No et molesta que jo _____ (OIR) les notícies per la ràdio?
54. Vosaltres, _____ (DUR) de seguida els llibres a la biblioteca!
55. Ja t'han _____ (IMPRIMIR) tots els documents?
56. Cal que nosaltres _____ (RESPONDRE) immediatament estes cartes.
57. Esta gallina encara no ha _____ (PONDRE) cap ou.
58. M'agradaria que vosaltres _____ (VEURE) com ha quedat la casa després de la reforma.
59. Cada vegada que Anna sospirava, _____ (CLOURE) els ulls d'emoció.
60. La dentista li ha _____ (EXTRAURE) el queixal de l'enteniment.
61. Tan bon punt el jutge _____ (OIR) el seu raonament, _____ (EMETRE) el veredict.
62. Quan estudiaven per als exàmens, ells sempre es _____ (RECLOURE) a la biblioteca.
63. Afortunadament, els ciclons tropicals _____ (REMETRE) quan avancen per terra ferma.
64. Com que no ha _____ (MOLDRE) bé el café, el pastís no ha eixit bo.
65. Si no voleu lesionar-vos, no _____ (PRETENDRE) emular el gimnasta.
66. M'agradaria que vosaltres _____ (CONÈIXER) la meua amiga Anna, encara que ara ella i jo ja no _____ (MANTINDRE) molt de contacte.
67. Al migdia va caure una forta arruixada i va continuar _____ (CERNIDRE) tota la vesprada.
68. Si voleu que es tinga en compte la vostra opinió, _____ (DIR) al director què penseu.
69. És un aprenent que ho _____ (PERCEBRE) tot molt ràpidament.

70. Ens han dit que, quan elaborem la llista, _____ (INCLOURE) també els alumnes nous.
71. Va passa mitja vida _____ (DIFONDRE) els seus ideals.
72. A Àlicia, l'ha _____ (TRAIR) el seu millor amic.
73. Vosaltre dos _____ (MOLDRE) el xocolate, mentrestant, jo prepararé els altres ingredients per al pastís.
74. Ernest, _____ (ESPRÉMER) les taronges, per favor.
75. L'han _____ (RECLOURE) en una clínica psiquiàtrica.
76. _____ (CONÉIXER)-lo com el coneixes, no sé de què t'estranyes.
77. Li he dit que _____ (COLLIR) totes les llimes que necessite.
78. Ella sempre ha _____ (DEFENDRE) els interessos familiars
79. Si _____ (FONDRE) el xocolate, el pastís eixirà més bo.
80. El fet que ella no ho _____ (ADMETRE) no vol dir res.
81. (Tu) Deixa que siga ell qui _____ (BATRE) els ous.
82. Jo sempre _____ (PERDRE) als escacs.
83. Digues-li que (jo) _____ (VOLER) que ho _____ (RESOLDRE) demà.
84. Qui serà el valent que el _____ (RECLOURE) a la cel·la?
85. El gat _____ (PERCEBRE) qui pasta i qui _____ (FÉNYER).
86. El govern no _____ (PERMETRE) que VTV _____ (EMETRE).
87. Els veïns no volen que l'esmolador _____ (ROMANDRE) al barri.
88. Jo no _____ (VOLER) que tu _____ (FER) res més.
89. A quin equip _____ (PERTÀNYER) el teu germà?
90. Clava la tatxa amb cura perquè no és _____ (TÒRCER).
91. Qui _____ (VÉNCER) avui participarà en la final.
92. Què li faré perquè no es _____ (RESSENTIR) de les ferides?
93. Li he dut una falda perquè me'n _____ (DESCOSIR) la vora.
94. Que em _____ (CRUIXIR) la cama és un símptoma que plourà.
95. Encara que el gos es _____ (MORIR), no en tindrà cap més.
96. Si _____ (TOSSIR), pren-te la llet quan _____ (BULLIR).
97. Disculpa't o faré que t' _____ (ENGOLIR) el que has vist.
98. Tu _____ (TEIXIR), Pau _____ (TENYIR) i Voro _____ (COSIR).
99. Espere que ells _____ (ACOLLIR) el projecte amb entusiasme.
100. Si no vols que la roba s' _____ (ENCONGIR), mulla-la abans.

101. Si és conseqüent, no crec que _____ (DEFUGIR) el seu deure.
102. No sé com pots dir que no _____ (OIR) els sorolls del carrer.
103. Jo no _____ (MENTIR) mai: sempre _____ (ESCOPIR) la veritat.
104. La teua cambra _____ (PUDIR) de mala manera.
105. No deixes que la iaia s' _____ (ADORMIR).
106. Pruent significa que _____ (PRUIR), que _____ (PRODUIR) pruija.
107. Mònica _____ (LLEGIR) cinc llibres cada setmana.
108. Les han (DISTRAURE) _____ tota la vesprada.
109. Han (INTERROMPRE) _____ l'emissió, però l'han (REPOSAR) _____ tot seguit.
110. Mai no m'has _____ (INFONDRE) por ni m'has _____ (ROMPRE) el cor.
111. S'han (ABSTENIR) _____ de parlar i els han (ATENDRE) _____ bé.
112. Em sembla que has (ESTRÉNYER) _____ massa el nuc de la corbata.
113. Han _____ (CONCLOURE) els Jocs i s'han _____ (BATRE) 9 rècords.
114. Ha _____ (CONTRAURE) un deute i l'ha _____ (REBRE) a través d'internet.
115. Sempre m'han _____ (ATRAURE) les novel·les de misteri.
116. Has _____ (RECÓRRER) contra que ha _____ (ESTENDRE) l'acta?
117. La policia de duanes les ha _____ (RETINDRE) cinc hores.
118. Els informes, els has _____ (INCLOURE) tots?
119. Finalment, li han _____ (ADMETRE) la sol·licitud.
120. Pensa que tot _____ (OCÓRRER) segons ho hem planejat.
121. Ara mateix, un fort vent s' _____ (ABATRE) sobre el nostre poble.
122. L'any que ve _____ (PERCEBRE) els efectes nocius d'aquesta mesura.
123. Passen el dia _____ (DEBATRE) temes intranscendents.
124. Els costums es van _____ (TRANSMETRE) de pare a fills.
125. Li han _____ (REBATRE) tots els arguments.
126. Jo _____ (REBRE) tots els dies molts clients.
127. Jo he (NÀIXER) _____ a l'Índia.
128. Aquell llibre l'han (IMPRIMIR) _____ a Alemanya.

129. No ha (PERMETRE) _____ que vingueren a visitar-lo.
130. M'he vist (CONSTRÉNYER) _____ a rebutjar la seua oferta.
131. Els meus avis han (SOFRIR) _____ moltíssim aquest hivern.
132. Ha (OCÓRRER) _____ un fet imprevist.
133. Els futbolistes estaven (ABATRE) _____ pel resultat del partit.
134. La paella ha (COURE) _____ ràpidament.
135. La ferida m'ha (Coure) _____ durant tot el matí.
136. Ja han (APARÉIXER) _____ els escaladors que s'havien perdut.
137. Els meus pares han (VIURE) _____ vint anys a la Xina.
138. Han (ABSOLDRE) _____ el lladre per falta de proves.
139. El meu germà sempre ha (PERTÀNYER) _____ a l'associació.
140. He (ROMANDRE) _____ detingut a la comissaria per un delictes que no he (COMETRE) _____. Ha (SER) _____ un fet molt lamentable.
141. Ella no vol que jo (VEURE) _____ la televisió ni que (LLEGIR) _____ cap revista ni que (EIXIR) _____ els caps de setmana amb els meus amics.
142. (BEURE) _____ tot el rom que vulgueu, però no en (BEURE) _____ del de reserva que tinc guardat.
143. Pere, (SER) _____ bon fill i (ENCENDRE) _____ la llar.
144. Encara que (PLOURE) _____, digues-li que (VENIR) _____.
145. Abans ell no (FER) _____ aquestes coses.
146. El meu germà (TOSSIR) _____ molt ahir, però ara ja no (TOSSIR) _____ gens. Ara sóc jo qui _____ (TOSSIR)
147. A mon pare, mai li (OCÓRRER) _____ el que li ha (OCÓRRER) _____ al teu.
148. No deixes que (BULLIR) _____ la llet, que després no me la puc beure.
149. Si no t'ho (MERÉIXER) _____, no t'haurien donat el premi.
150. Si jo no (PODER) _____ fer el treball, el faries tu, per favor?
151. Abans la pilota sempre (CAURE) _____ a la terrassa del veí.

EL VERB

1. Corregiu, si escau, les frases següents

1. Enviaren des de Govern Civil la contestació denegant el permís.
2. Sobre el partit d'ahir, a destacar l'actuació de l'àrbitre.
3. El meu cap té advertit que no arriben tard a la feina.
4. A no ser per la meua germana, no hauria pogut suportar-ho.
5. De no arribar en punt, no t'espere.
6. Me'n vaig a Mercadona a comprar fruita i peix perquè ara tinc temps.
7. El parlar massa espanta els amics.
8. L'oposició va escridassar el candidat abandonant posteriorment l'hemicicle.
9. Pel que fa a aquest assumpte, dir que encara està pendent.
10. He de traure la coca del rebost, però encara no la'n tret.
11. Hi ha que fer un esforç per a solucionar el conflicte amb la Xina.
12. Ja seran les set de la vesprada, perquè està fent-se fosc.
13. Per la cara que fa, deu d'haver fet malament l'examen.
14. Encara no n'hem parlat, però igual aquesta setmana me'n vaig a Roma.
15. Em vaig desmaiar a l'entrar al quiròfan.

16. Els militars van fer marxa enrere en veure que no tenien el suport dels poders econòmics.
17. És precís que estudies més si vols ser una persona de profit.
18. Va ficar els ingredients en l'olla remenant-los pausadament.
19. He preparat el berenar a la terrassa.
20. El preu d'aquestes sabates de luxe ve a resultar de dos mil dòlars.
21. El govern va acabar per donar la raó als sindicats.
22. És de suposar que finalment aconseguirem un acord.
23. Mon pare ve dient el mateix des que tenia vint anys.
24. Portava dues hores esperant l'autobús. Estaria desesperada.
25. Sempre llig "Espentar la porta" i el que faig és el contrari.
26. Els Estats Units van a fer públiques les discrepàncies amb la Unió Europea.

2. Tradueix les frases següents

1. El frotar se va a acabar.
2. Terminó el trabajo por la tarde, saliendo poco después de casa.
3. El martes voy a defender la tesis doctoral.
4. A no ser por la televisión, me aburriría muchísimo.
5. Por lo que respecta al clima, destacar que no se espera una ola de frío polar.

6. El ministro hizo el discurso estando presente toda la prensa.
7. Me alegré al comprobar que todo había ido bien.

3. Corregiu, si cal, les frases següents

1. Si moriren tots, serà una tragèdia.
2. Tal vegada siga una errada nostra.
3. Confie que em donen el lloc de treball.
4. El gos del meu germà està jugant al jardí.
5. Lluís està al lavabo, però torna de seguida.
6. Temia que et decidiries a posar-te a dieta.
7. Als horts de mon pare, hi han molts tarongers i moltes llimeres.
8. És possible que Pere esdevinga un músic famós.
9. Jo visc habitualment a València, però aquest quadrimestre sóc a Gandia.
10. Té por que no arribe a temps.
11. Els meus pares van ser uns quants dies a Barcelona fent turisme.
12. Un sector de la classe semblava adormits.
13. La masia és situada dalt del cim.
14. Ja m'agradaria que aconseguisca el primer premi!

15. Ahir els teus pares estaven a la mar.

4. Ompliu els buits amb les formes adients dels verbs ser o estar:

1. El martell _____ al calaix.
2. Castelló _____ al sud de Tarragona.
3. Telefoneu-me així que _____ a Londres.
4. Mon pare _____ molt trist perquè s'ha arruïnat.
5. Maria _____ morta o encara viu?
6. Dénia _____ a la Marina Alta.
7. Jordi _____ uns dies allotjat a l'Hotel Marc Aureli de Milà.
8. Miquel _____ a la Sala de reunions, però tornarà en vint minuts.